

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

ปริญญา

รัฐศาสตร์

รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง เพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

Secondary School Student's Sexuality in Bang Khun Thian, Bangkok

نامผู้วิจัย นายสราวุธ ชาญชลสมุท

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น, M.S.S)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ภริดา ชัยรัตน์, ร.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์วัชรินทร์ ชาญศิลป์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ชีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

เพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

Secondary School Student's Sexuality in Bang Khun Thian, Bangkok

โดย

นายสรายุทธ ชาญชลสมุทร

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรยุทธ ชาบุญชลสมุพร 2556: เพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์)
สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น, M.S.S. 145 หน้า

การศึกษาเรื่องเพศวิถีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และ 3. เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้านเพศวิถีและหาแนวทางในการแก้ไขเพศวิถีอันไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนและทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ ด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ, ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ ด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ ด้านแรงขับทางเพศ, ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ ด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ ด้านแรงขับทางเพศ, ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ ด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ ด้านแรงขับทางเพศ

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Sarayut Charnchonsamut 2013: Secondary School Student's Sexuality in
Bang Khun Thian, Bangkok. Master of Arts (Political Science), Major Field:
Political Science, Department of Political Science and Public Administration.
Thesis Advisor: Associate Professor Jutuporn Banchuen, M.S.S. 145 pages.

The study sexuality of student in secondary education level at Bang Kun Thian, Bangkok. The study objectives are first, for study sexuality of student in secondary education level at Bangkuntean, Bangkok. Second, for study the influence factors on sexual orientation of student in secondary at Bangkuntean, Bangkok. The last objective is study on in-depth of sexuality and find the way to problem-solving on unwanted sexuality of student in secondary education level at Bang Kun Thian, Bangkok. This study is survey research. Researcher used questionnaire for data collected from 400 samples and In-depth Interview 5 samples. This study used Pearson's Correlation for hypothesis test.

The result indicated that. The relationship in family of family factor has influence to sexual Partnership sexual acts and sexual meaning. The Sexual cultivation of family factor has influence to sexual Partnership sexual acts sexual meaning and sexual drives and enjoyment. The sexuality perception from community has influence to sexual partnership and sexual meaning. The sexuality perception from media has influence to sexual acts sexual meaning and sexual drives and enjoyment.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

___ / ___ / ___

กิตติกรรมประกาศ

รายงานผลการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี เนื่องด้วยได้รับความกรุณาช่วยเหลือสนับสนุนจากบุคลากรหลายฝ่าย ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์จตุพร บานชื่น และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรีรัฐ โกวงศ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ รวมถึงข้อเสนอแนะทางวิชาการ ทำให้การศึกษาในครั้งนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ เยาวชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตบางขุนเทียนทุกท่าน ที่ให้การต้อนรับด้วยไมตรีจิต อีกทั้งกรุณาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุป รวบรวมผลการศึกษา และต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ ที่มีได้กล่าวนามของทุกท่านได้

สุดท้ายผู้ศึกษาขอขอบพระคุณครอบครัวของผู้ศึกษา และนางสาววรกานต์ จัตตุพร ที่ให้กำลังใจตลอดมา อีกทั้งขอบคุณเพื่อน ๆ ทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโททุกท่าน และน้อง ๆ สายรหัสทุก ๆ คนที่ให้ความช่วยเหลือหลายสิ่งหลายอย่าง จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

สรายุทธ ชาญชลสมุทร

กุมภาพันธ์ 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง

(3)

บทที่ 1 บทนำ

1

ความสำคัญของปัญหา

1

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

3

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3

ขอบเขตของการวิจัย

4

นิยามศัพท์

4

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร

5

แนวคิดเรื่องเพศสภาพและเพศวิถี

5

แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวและความสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้เพศวิถี

10

แนวคิดเรื่องเพศศึกษา

24

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางเพศของวัยรุ่น

36

แนวคิดเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

43

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

55

กรอบแนวคิดในการศึกษา

60

สมมติฐานในการวิจัย

61

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

62

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

62

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

64

การทดสอบเครื่องมือ

68

การเก็บรวบรวมข้อมูล

69

การวิเคราะห์ข้อมูล

70

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

70

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	71
ผลการวิจัย	71
ข้อวิจารณ์	118
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	122
สรุปผลการวิจัย	122
ข้อเสนอแนะ	126
ข้อจำกัดในการวิจัย	129
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	130
ภาคผนวก	136
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	145

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
2	ข้อมูลลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น	72
3	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านครอบครัว ประเภทการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว	79
4	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านครอบครัว ด้าน สัมพันธภาพในครอบครัว	82
5	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านครอบครัว ด้าน การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว	84
6	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านการรับรู้เรื่อง เพศโดยรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน	88
7	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านการรับรู้เรื่อง เพศ โดยรับรู้เพศวิถีจากชุมชน	90
8	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านการรับรู้เรื่อง เพศ โดยรับรู้เพศวิถีจากสื่อ	92
9	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านคู่สัมพันธ์ทาง เพศ	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ	98
11	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านการให้ความหมายและความสัมพันธ์ทางเพศ	100
12	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านแรงขับทางเพศและความพึงพอใจ	102
13	แสดงค่าการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	104
14	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	105
15	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	106

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	107
17	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	108
18	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	109
19	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	110
20	การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร	111

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนมีแนวโน้มสูงขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจมีสาเหตุอันเนื่องมาจากวัยรุ่นนั้นเป็นวัยแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม จัดเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เนื่องจากเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นผลมาจากการเจริญเติบโตและพัฒนาการตามวัย โดยเฉพาะพัฒนาการทางเพศในช่วงวัยรุ่น ซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ รวมถึงพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นนั้นมีที่มาส่วนหนึ่งจากข่าวสารที่แพร่หลาย จากสื่อต่าง ๆ ในยุคไร้พรมแดน มีโอกาสรับข้อมูลข่าวสารหลากหลายจากทั่วทุกมุมโลก

ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต พฤติกรรมทางเพศอันเป็นผลจากการที่บุคคลนั้นได้รับการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสื่อต่าง ๆ จากข้อมูลการสำรวจระดับโลก พบว่า วัยรุ่นทั่วโลกมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก เมื่ออายุเพียง 16 ปี โดยวัยรุ่นหนึ่งคนจะมีคู่นอนเฉลี่ยประมาณ 5 คน (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์, 2548: 158) สำหรับในประเทศไทย ผลสำรวจจากสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดลในปี พ.ศ. 2545 ที่พบว่าวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุเฉลี่ยประมาณ 14-18 ปี และมีกับเพื่อนหรือคูรักมากกว่าหญิงบริการทางเพศ อีกทั้งยังพบว่าวัยรุ่นหญิงยอมรับแนวคิดการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น และมีแนวโน้มว่าวัยรุ่นจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุน้อยลงเรื่อย ๆ (ASTVผู้จัดการออนไลน์, 2547)

ดร.อมรวิทย์ นาคทรพร เปิดเผยผลจากการสำรวจสภาวะการณเด็กและเยาวชนไทยในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ซึ่งสนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พบว่าในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาเด็กและเยาวชนเข้าสู่การมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 24 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 35 ในปี 2554 ขณะเดียวกันจากการสำรวจในปี 2554 พบว่าเด็กถึงร้อยละ 27 มีเพื่อนสนิทเคยตั้งท้องหรือเคยทำแท้งและมีเด็กไทยถึง 1 ใน 4 ที่รู้สึกว่าการมีกิ๊กหรือมีแฟนหลาย ๆ คนพร้อมกันเป็นเรื่องที่ยอมรับได้สะท้อนถึงพฤติกรรมและ

ค่านิยมของเด็กจำนวนมากที่ยังสับสนเกี่ยวกับการสร้างปัญหาให้ตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กยังขาดความรู้เรื่องเพศมีเพียงร้อยละ 53 เท่านั้นที่รู้ถึงข้อจำกัดและความเสี่ยงในการใช้ถุงยางอนามัย และมีเด็กเพียงร้อยละ 57 ที่ยอมรับการพกถุงยางอนามัยติดตัว นอกจากนี้มีเด็กเพียง 1 ใน 4 ที่รู้สึกว่าได้เรียนรู้เรื่องเพศอย่างพอเพียงจากโรงเรียน (ไทยโพสต์, 2555)

ผลการสำรวจดังกล่าวสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ที่มากขึ้นและยาวนานขึ้นและเป็นการมีเพศสัมพันธ์แบบขาดความรับผิดชอบ (Sex Without Responsibilities) อีกทั้งในสังคมยังไม่ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงาน โดยมีปัจจัยที่เป็นเหตุกระตุ้นหลายประการ เช่น การเข้าวัยรุ่นที่เร็วขึ้น การกระตุ้นโดยสื่อที่ไม่เหมาะสม ทำให้ปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และผลของการกระทำที่ความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากขึ้น เห็นได้จากการหย่าร้างที่เพิ่มขึ้นหรือฝ่ายชายทิ้งไปปล่อยให้ฝ่ายหญิงแบกรับภาระและความเครียดทั้งหมด การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ปัญหาในระดับบุคคลจนกระทั่งถึงในระดับสังคม ซึ่งปัญหาเหล่านี้ ได้แก่ การติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การเกิดลูกนอกสมรส การทำแท้งโดยผิดกฎหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีจำนวนนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครมากที่สุด เพื่อทราบถึงแนวโน้มเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยที่พร้อมจะเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้านเพศวิถีและหาแนวทางในการแก้ไขเพศวิถีอันไม่พึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จะทำให้ทราบถึงเพศวิถีและปัจจัยที่ส่งผลต่อเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และใช้ในการวางแผนแก้ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น รวมถึงกระตุ้นสถาบันครอบครัวให้ตื่นตัวในการป้องกันปัญหาทางเพศของวัยรุ่น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร ในพื้นที่เขตบางขุนเทียน ที่เปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ 1.โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน 2.โรงเรียนทวีธาภิเศก 3.โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม 4.โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี รวมมีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนทั้งสิ้น 3,176 คน (ข้อมูลสถิติรายงานสถานศึกษาปี พ.ศ. 2555 จากสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ) และทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 5 คน ดำเนินการศึกษาในระหว่างวันที่ 15 ตุลาคม - 15 ธันวาคม 2555

นิยามศัพท์

เพศวิถี (Sexuality) หมายถึง วิถีชีวิตทางเพศที่ถูกล้อมห้อมจากค่านิยม บรรทัดฐาน และระบบวิธีคิด วิธีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาและการแสดงออกทางเพศ ความคิดเกี่ยวกับคู่อรัก คู่ชีวิตในอุดมคติ และกามกิจ ซึ่งเป็นระบบความคิดและพฤติกรรมที่มีความหมายทางสังคม (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2554: 44) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาตามกรอบแนวคิดของ ดิ๊กสัน มุลเลอร์ (Muller, 1993: 49-52) ได้แก่ 1.คู่สัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Partnership) 2.การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ (Sexual Acts) 3.การให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Meaning) 4.แรงขับทางเพศและความพึงพอใจ (Sexual Drives and Enjoyment)

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม. ในพื้นที่เขตบางขุนเทียน

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรสของบิดามารดา การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ลักษณะที่พักอาศัย แหล่งความรู้เรื่องเพศ และจำนวนเพื่อนสนิทโดยจำแนกตามเพศ

ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง การเรียนรู้เรื่องเพศวิถีของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากครอบครัว ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว สัมพันธภาพในครอบครัว การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว

ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว หมายถึง การเรียนรู้เรื่องเพศวิถีจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาจาก 3 แหล่ง ได้แก่ โรงเรียนผ่านหลักสูตรทางการศึกษาและการเรียนรู้ในห้องเรียน จากชุมชนผ่านกระบวนการจัดเทศกาลของชุมชน และจากสื่อ ผ่านการเสพสื่อที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ หรือการดูละครที่มีฉากเลิฟซีน เว็บไซต์ไปเปลี่ยทางอินเทอร์เน็ต

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนตัว ปัจจัยทางด้านครอบครัว และปัจจัยจากสิ่งแวดล้อม ที่มีผลต่อเพศวิถีของเด็กนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต บางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยจึงทำการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดเรื่องเพศสภาวะและเพศวิถี
2. แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวและความสัมพันธ์ของครอบครัวต่อการเรียนรู้เพศวิถี
3. แนวคิดเรื่องเพศศึกษา
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางเพศของวัยรุ่น
5. แนวคิดเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเรื่องเพศสภาวะและเพศวิถี

1. แนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศสภาวะ (Gender)

นักสังคมวิทยาและนักมานุษยวิทยาส่วนใหญ่ได้อธิบายว่า บทบาทหญิงชายเรื่องเพศ เป็นสิ่งที่สังคมและวัฒนธรรมได้กำหนดหรือสร้างสรรค์ขึ้นมา (Social and Cultural Construction) มากกว่าการกำหนดโดยคุณลักษณะทางชีวภาพที่ติดตัวมาตามธรรมชาติว่าเป็นเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเป็นความแตกต่างทางด้านกายภาพของบุคคลเท่านั้น (Vance, 1991: 876)

บทบาทหญิงชาย (Gender Role) เป็นคำที่ใช้อธิบายความแตกต่างของพฤติกรรม บทบาทและสถานภาพของเพศที่สังคมและวัฒนธรรมกำหนดและสร้างขึ้นมา ได้แก่ หญิง ชาย หรือเพศทางเลือก เป็นบทบาทที่สังคมคาดหวังว่าชายหญิง ควรมีพฤติกรรมที่เหมาะสมอย่างไร โดยเด็กชายและเด็กหญิงได้รับการอบรมหรือขัดเกลาทางสังคมให้มีบทบาท พฤติกรรม ความคาดหวังในชีวิต และพฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ตามเพศของตนเอง รวมทั้งพัฒนาการทางด้าน อารมณ์และสติปัญญาในลักษณะที่แตกต่างกัน (พิมพัลย์ บุญมงคล และคณะ, 2541: 87) ซึ่ง เพศ (Sex) และความเป็นหญิงชาย (Gender) นั้นเป็นการให้สัญลักษณ์ (Symbol) โดยคนใน สังคมและมีวัฒนธรรมกำหนดความหมายให้กับสัญลักษณ์นั้น ๆ ซึ่งการให้ความหมายเกี่ยวกับ เพศ (Sex) ความเป็นหญิงชาย (Gender) ล้วนแต่เป็นสิ่งที่สังคมกำหนดขึ้นมาเพื่อให้คนในสังคม ปฏิบัติกัน (Lorber and Farrell, 1991: 17)

สังคมแต่ละสังคมจะมีการกำหนดบทบาทหญิงชายของแต่ละเพศแตกต่างกัน โดยสังคม ทุกสังคมให้ค่านิยมเกี่ยวกับการแบ่งงานกันทำระหว่างชายหญิงในครอบครัว และนอกครอบครัว ดังนั้นความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติของแต่ละคนในแต่ละสังคม จึงมีความสัมพันธ์กับการ รับรู้บทบาทหญิงชายซึ่งถูกหล่อหลอมโดยวัฒนธรรม ภายใต้โครงสร้างของสังคมที่มีชายเป็นใหญ่ (Patriarchy Society) นั้นเพศชายจะมีอำนาจในการตัดสินใจและเป็นผู้นำเพศหญิงในหลาย ๆ มิติ รวมทั้งประเด็นของวัฒนธรรมทางเพศ เพศชายก็เป็นผู้มีอำนาจเหนือกว่าเพศหญิงด้วยเช่นกัน ผู้หญิงขาดอำนาจในการเจรจาต่อรองทางเพศ เช่น ในกรณีที่ไม่ต้องการมีเพศสัมพันธ์กับคู่สมรส หรือคนรักถ้าหากเป็นเพศสัมพันธ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือไม่ปลอดภัย หรือหากมีการเจรจากันก็ อาจจะไม่ได้รับความสำเร็จ ถ้าขาดความร่วมมือจากฝ่ายชายและทำให้สัมพันธ์ภาพไม่มั่นคงได้ สังคมไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมทางเพศแบบมาตรฐานเชิงซ้อน ค่านิยมดังกล่าวจึงมีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมทางเพศของคนในสังคม โดยสังคมเปิดโอกาสให้ชายมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและ ระหว่างการแต่งงานก็สามารถมีเพศสัมพันธ์นอกสมรสได้ ตรงกันข้ามกับเพศหญิงที่ต้องรักษา พรหมจรรย์จนกว่าจะแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและระหว่างแต่งงานของหญิงถือว่าเป็น สิ่งที่สังคมไม่ยอมรับ (Archavanitkul, 2002: 34) ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อว่าเป็นธรรมชาติของ ผู้ชายที่ต้องมีความต้องการทางเพศและต้องหาทางปลดปล่อย ดังนั้นการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ก่อนสมรสของผู้ชายจึงเป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ผู้หญิงกลับไม่ได้ถูกคาดหวังจากสังคมว่าต้องเป็น ผู้ที่มีความต้องการทางเพศหรือแม้แต่มีความสนใจทางเพศ (นภาพรณี หะวานนท์, 2539: 48) ซึ่ง เป็นความต้องการของร่างกายตามธรรมชาติ เมื่อวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานสังคมมัก ไม่ยอมรับ ทำให้วัยรุ่นหญิงถูกตีตราว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม ไม่รักนวลสงวนตัว ซึ่ง

สุกก่อนห่าม จากแรงกดดันทางสังคมส่งผลต่อวัยรุ่นหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานและประสบปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศ เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีการแสวงหาบริการรักษาพยาบาลในรูปแบบที่มักจะเกิดผลเสียต่อสุขภาพของวัยรุ่นเอง ได้แก่ การซื้อยากินเองจากร้านขายยา ทำให้โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีอาการเรื้อรัง ไม่หาย หรือติดเชื้อรุนแรงมากขึ้น หรืออาจได้รับความทุกข์ทรมานจากการติดเชื้อและส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี และทำให้ถึงแก่ชีวิตก่อนวัยอันควร การที่สังคมไทยหล่อหลอมให้เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมีความรับผิดชอบเกิดความเท่าเทียมกันทางเพศจะช่วยลดปัญหาต่าง ๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการกระทำความรุนแรงทางเพศต่อสตรี เนื่องจากผู้ชายมักคิดว่าตนเองมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง ผู้หญิงจึงตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงทางเพศ (กฤตยา อาชวนิจกุล และ นภาพรณี หะวานนท์, 2538: 24) ดังนั้น การปรับเปลี่ยนทัศนคติเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องทำต่อไป ซึ่งจะส่งผลดีต่อสังคมไทยในอนาคต

2. แนวคิดเกี่ยวกับเพศวิถี (Sexuality)

2.1 ความหมายของเพศวิถี

แนวคิดเรื่องเพศวิถี Parker, Herdt and Carballo (1991: 77-79) กล่าวว่า เพศวิถีเป็นการศึกษาเกี่ยวกับระบบการให้ความหมาย ความเชื่อ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของบุคคล โดยเพศวิถีจะช่วยให้เราเข้าใจเกี่ยวกับการให้ความหมายที่หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมทางเพศของบุคคลผ่านบทบาททางสังคมของบุคคล บรรทัดฐาน และทัศนคติ จากการขัดเกลาทางสังคมของสถาบันต่าง ๆ ซึ่งการศึกษาพฤติกรรมทางเพศนั้นควรให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดกลุ่มหรือจัดประเภทคู่นอน (คู่สัมพันธ์ทางเพศ) ตามวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ว่าคนในสังคมนั้น ๆ ได้มีการจัดกลุ่มหรือประเภทของคู่นอนของตนเป็นอย่างไรบ้าง โดยสังคมจะมีส่วนในการกำหนดเกี่ยวกับลักษณะของคู่นอนตามเพศ อายุ เชื้อชาติ ฐานะ บทบาททางสังคม ชนชั้น และกลุ่มชาติพันธุ์ด้วย อีกทั้งวัฒนธรรมยังมีส่วนในการพิจารณาเกี่ยวกับความพึงพอใจหรือความไม่พึงพอใจเกี่ยวกับคู่นอนของบุคคลอีกทีหนึ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติของคนในสังคม และมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ความเสี่ยงจากคู่สัมพันธ์ทางเพศของบุคคลรวมทั้งพฤติกรรม การป้องกันโรคด้วย

แนวคิดเรื่องเพศวิถี (Sexuality) โดยทั่วไปหญิงและชายจะถูกขัดเกลาในเรื่องเพศวิถีที่แตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่อการให้ความหมายของความเป็นชายและหญิงที่แตกต่างกัน มีความ

คาดหวังในพฤติกรรมทางเพศของฝ่ายตรงกันข้ามต่างกัน รวมทั้งการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันด้วย เพศวิถีจึงเป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบสังคมในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ พฤติกรรมทางเพศ รวมทั้งความต้องการและความพึงพอใจในเรื่องเพศ ซึ่งพฤติกรรมทางเพศของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา ลักษณะของแต่ละบุคคล ค่านิยม การให้คุณค่ากับวัฒนธรรมทางเพศ และสิ่งแวดล้อมทางสังคม ทั้งนี้ค่านิยมจะมีผลต่อการให้ความหมายของเพศสัมพันธ์นั้น ๆ ด้วย ว่ามีความหมายต่อชีวิตอย่างไร และผลที่เกิดจากการกระทำเพื่อตอบสนองความต้องการของตนอย่างไรด้วย ภายใต้บริบทของสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆ และเพศวิทยังมีความแตกต่างกันตามลักษณะชนชั้นและเศรษฐกิจฐานะของบุคคลอีกด้วย (พิมพวัลย์ บุญมงคล และคณะ, 2541: 68)

2.2 แนวทางการศึกษาเรื่องเพศวิถี

Parker and Gagnon (1995: 200-210) ได้กล่าวว่าในการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศวิทยินั้นจะต้องทำความเข้าใจปัจจัยที่แวดล้อมพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าการแจกแจงความถี่ของการปฏิบัติทางเพศหรือพฤติกรรมทางเพศ ปัจจัยที่แวดล้อมพฤติกรรมของบุคคล ได้แก่ ปัจจัยทางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศได้ดียิ่งขึ้น การศึกษาเชิงปริมาณส่วนใหญ่ยังมีจุดอ่อนและข้อจำกัดในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนของสังคมและการให้ความหมายทางวัฒนธรรมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมที่กำหนดความหมายต่าง ๆ ด้วย (Parker, Herdt and Carballo, 1991: 80-89) เนื่องจากการศึกษาพฤติกรรมทางเพศของบุคคลมีความยากลำบากที่จะได้รับคำตอบที่เป็นจริงจากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลอาจจะบอกเล่าพฤติกรรมทางเพศบางอย่างของตนเฉพาะพฤติกรรมที่คนในสังคมทั่วไปยอมรับว่าเป็นเพศสัมพันธ์แบบธรรมชาติ แต่อาจปกปิดข้อมูลพฤติกรรมบางอย่างที่คนในสังคมไม่ยอมรับว่าปกติ ซึ่งการใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ จากการที่ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคยและความไว้วางใจกับผู้ให้ข้อมูลทำให้มีโอกาสที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เขาก่อนหน้านี้ การศึกษาเพศวิถีจะช่วยอธิบายความแตกต่างระหว่างความคิดทางวัฒนธรรมและพฤติกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นจริงในกลุ่มประชาชนและพฤติกรรมของบุคคลในช่วงเวลานั้น ๆ ดังนั้นระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพจะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่ยังขาดอยู่ เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นและชาย โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาหรือวาทกรรมที่เพศหนึ่งมีต่ออีกเพศหนึ่ง ซึ่งมีผลต่อความคิดและการให้ความหมายเรื่องเพศของวัยรุ่นจึงมีความสำคัญในการทำความเข้าใจเรื่องเพศด้วยได้เช่นกัน (นภาพร หะวานนท์, 2539: 47-48)

Muller (1993: 49-52) ที่ปรึกษาองค์กรด้านสุขภาพผู้หญิงระหว่างประเทศ (International Women's Health Coalition: IWHC) ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่องเพศวิถีและเพศภาวะ (Sexuality and Gender Framework) ซึ่งมีหลายมิติด้วยกัน โดยมีความเกี่ยวข้องกันระหว่างความเป็นหญิงชายและพฤติกรรมทางเพศที่สังคมได้กำหนดขึ้นมา ภายใต้กรอบแนวคิดเรื่องบทบาทหญิงชาย กรอบแนวคิดนี้ได้แบ่งพฤติกรรมทางเพศเป็น 4 มิติ โดย 2 มิติแรกเป็นพฤติกรรมพื้นฐานของบุคคลและสามารถวัดได้ชัดเจนในเชิงอัตวิสัย (Objectivity) ส่วนมิติที่ 3 และ 4 เป็นมิติที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางด้านสรีระร่างกายที่มีความแตกต่างกันตามธรรมชาติระหว่างเพศชายและหญิง โดยมีวัฒนธรรมกำหนดความหมายขึ้นมาและเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคล และพบว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างบทบาทหญิงชายและเรื่องเพศ กรอบแนวคิดนี้มีองค์ประกอบดังนี้

1. คู่สัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Partnership) พิจารณาจากผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางเพศด้วยทั้งในอดีต และปัจจุบัน ในแง่ของระยะเวลาของการเป็นคู่นอน จำนวนคู่นอนตลอดช่วงชีวิตของคนๆ นั้น รวมทั้งอัตราการเปลี่ยนคู่และเงื่อนไขของการเปลี่ยนคู่นอน

2. การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ (Sexual Acts) หมายถึงการปฏิบัติทางเพศที่รวมทั้งเพศสัมพันธ์ที่ถือว่าเป็นธรรมชาติ หรือการมีเพศสัมพันธ์แบบรักต่างเพศ นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการมีเพศสัมพันธ์แบบอื่นที่แตกต่างกันออกไป เช่น การมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ปากและทางทวารหนักในกลุ่มชายรักร่วมเพศและชายรักต่างเพศบางคน การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองบางคนอาจมีเพศสัมพันธ์กับสัตว์ การข่มขืนและการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ช่วยเมื่อมีความต้องการทางเพศ จึงควรพิจารณาเกี่ยวกับความถี่ในการปฏิบัติและเงื่อนไขของการกระทำทางเพศและบุคคลและคู่นอนที่เกี่ยวข้อง

3. การให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Meaning) หมายถึงกระบวนการของความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ซึ่งถูกสร้างหรือกำหนดขึ้นโดยสังคม รวมถึงการตีความและอธิบายความหมายโดยวัฒนธรรมซึ่งแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับร่างกายและอารมณ์ความใคร่ของตน เช่น ความคิดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ของชายและหญิงว่าเป็นการแสดงออกถึงความเป็นผู้ชาย (Masculinity) และแสดงออกถึงความเป็นผู้หญิง (Femininity)

4. แรงขับทางเพศและความพึงพอใจ (Sexual Drives and Enjoyment) องค์ประกอบนี้จะรวมทั้งความรู้เกี่ยวกับความสามารถทางเพศและการเจริญพันธุ์ของแต่ละเพศ ซึ่งเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาตามช่วงอายุคน โดยเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านสรีรวิทยาของร่างกายและปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคมของบุคคล เอกลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) การตอบสนองของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้หญิงและผู้ชายจะถูกคาดหวังจากสังคมให้มีความพึงพอใจทางเพศต่างกัน ผู้ชายอาจถูกขัดเกลามาให้รู้สึกว่าความต้องการทางเพศเป็นเรื่องของธรรมชาติ เมื่อเกิดขึ้นก็ต้องแสวงหาการตอบสนอง

มิติทั้ง 4 ประการดังกล่าวมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การศึกษามิติเหล่านี้จะชี้ให้เห็นว่า ความเชื่อและพฤติกรรมทางเพศนั้น มีความสัมพันธ์ลึกซึ้งกับความเป็นหญิงชาย ที่ก่อรูปขึ้นมาในแต่ละสังคม และยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของหญิงและชายในทุก ๆ ด้านอีกด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวและความสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้เพศวิถี

1. ความหมายของครอบครัว

ครอบครัวและระบบครอบครัวครอบครัว จัดเป็นสถาบันทางสังคมที่เก่าแก่อันดับแรกของมนุษย์ เป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในบรรดาสถาบันทางสังคมทั้งหลาย โดยมีความสำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อมนุษย์ทุกคนนับตั้งแต่เกิด เจริญเติบโต จนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต ปัจจุบันได้มีการตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัวมากขึ้น มีการมองบริบท (Individual in His Context) นอกเหนือจากการเคยมองเฉพาะบุคคล จึงช่วยให้เข้าใจบุคคลได้อย่างแท้จริง เนื่องจากบริบทที่สำคัญของบุคคล คือครอบครัว (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2541: 1)

สำนักงานสำมะโนประชากรของสหรัฐอเมริกา (The U.S. Bureau of The Census, 1988 อ้างใน อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2541: 1) ได้ให้คำนิยามว่าครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่เกี่ยวข้องกัน โดยการเกิด การแต่งงาน หรือการรับเป็นบุตรบุญธรรมและอาศัยอยู่ร่วมกันในครัวเรือนหนึ่งรวมถึงผู้ที่ไม่แต่งงาน แต่งงานแล้วแต่ไม่มีลูก แต่งงานแล้วหย่าร้างหรือตายจากกันซึ่งเป็นครอบครัวที่มีลักษณะหลากหลาย

ครอบครัวในสังคมนั้นอาจแบ่งออกเป็นลักษณะของครอบครัวแบบต่าง ๆ โดยพิจารณาจากโครงสร้างและองค์ประกอบดังนี้

1. ครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) ประกอบด้วย สามี ภรรยาและลูก
2. ครอบครัวขยาย (Extended Family) ประกอบด้วยสามี ภรรยาและลูกรวมทั้งปู่ย่า ตายาย ลุงป้า น้าอา และอาจมีญาติฝ่ายสามีและภรรยาอาศัยอยู่ร่วมกัน
3. ครอบครัวผสม (Blended Family) ประกอบด้วยสามี ภรรยา และลูก ซึ่งเกิดจากการแต่งงานครั้งก่อนของสามีหรือของภรรยาหรือของทั้งสองฝ่าย
4. ครอบครัวไม่ผ่านพิธีสมรส (Common Law Family) ประกอบด้วยผู้หญิงหรือผู้ชายที่อยู่กับฉันท์สามีและภรรยาถึงแม้ว่าทั้งสองไม่ได้ผ่านพิธีแต่งงานอย่างเป็นทางการและไม่ได้จดทะเบียนรับรองลูกและปฏิบัติต่อลูกตามกฎหมาย
5. ครอบครัวที่มีพ่อหรือแม่เพียงคนเดียว (Single-Parent Family) ประกอบด้วยพ่อหรือแม่ทำหน้าที่เป็นผู้นำครอบครัวเพียงคนเดียวอาจจะเกิดจากสามีหรือภรรยาตายจากไปหรือหย่าร้างหรือถูกทอดทิ้งไป
6. ครอบครัวแบบประชาคม (Commune Family) ประกอบด้วยครอบครัวหลายหลายครอบครัวอาศัยอยู่ด้วยกัน แบ่งสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างสมาชิกสมาคมร่วมกันเป็นเจ้าของทรัพย์สินและรายได้ ครอบครัว ลักษณะนี้บางครอบครัวอาจไม่ได้ยึดถือประเภทผัวเดียวเมียเดียวก็ได้
7. ครอบครัวต่อเนื่อง (Serial Family) ประกอบด้วยผู้หญิงหรือผู้ชายแต่งงานมาแล้วหลายๆครั้งต่อเนื่องกันทั้งคู่เคยมีสามีหรือภรรยามาแล้วหลายคน และแต่ละช่วงเวลาที่อยู่กินกับสามีหรือภรรยาแต่ละคนในอดีตจนถึงปัจจุบันจะอยู่ด้วยกันแบบครอบครัวเดี่ยวทุกครั้ง

8. ครอบครัวประกอบ (Composite Family) ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยวตั้งแต่สองครอบครัวมากกว่าเป็นการอยู่กินแบบผู้ชายคนเดียวมีภรรยาหลายคน (Polygamy) หรือผู้หญิงคนเดียวมีสามีหลายคนอาศัยอยู่ภายใต้ชายคาเดียวกัน (Polyandry)

9. ครอบครัวที่อยู่กินด้วยกันโดยไม่มีความสัมพันธ์ทางกฎหมาย (Co habilitation) ครอบครัวลักษณะนี้เกิดจากการที่ผู้หญิงและผู้ชายตกลงที่จะอยู่กินใช้ชีวิตร่วมกันโดยไม่แต่งงานและแต่ละคนไม่มีพันธะผูกพันกันทางกฎหมาย

2. หน้าที่ของครอบครัว

ครอบครัวจะดำรงหรือพัฒนาการได้อย่างเหมาะสมและปกติสุขมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติหน้าที่ประจำวันว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด แนวคิดที่อธิบายการปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัวที่นิยมใช้กันแพร่หลาย ที่จะกล่าวถึงในนี้คือ แนวคิดแบบ Mc Master Model ของ Epstein *et al.* (1982 อ้างใน กรมสุขภาพจิต, 2542: 19-20) การปฏิบัติหน้าที่ของครอบครัว Mc Master Model of Family Functioning (MMFF) ตาม MMFF ครอบครัวเป็นระบบเปิด (Open System) ซึ่งประกอบด้วยระบบย่อยอันได้แก่ สมาชิกแต่ละคน (Individual Subsystem) คู่สมรส (Spousal Subsystem) และพี่น้อง (Sibling Subsystem) หากไม่เหมาะสมก็จะเกิดปัญหา MMFF แบ่งการทำหน้าที่ของครอบครัวออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การแก้ปัญหา (Problem Solving) หมายถึง ความสามารถของครอบครัวในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ทำให้ครอบครัว ดำเนินไปได้และปฏิบัติหน้าที่ด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงข้อมูลระหว่างกันและกัน การสื่อสารมีสองแบบคือ การสื่อสารโดยใช้คำพูด (Verbal Communication) และการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด (Nonverbal Communication) MMFF จะเน้นการสื่อสารแบบแรกเนื่องจากสามารถวัดได้ชัดเจนกว่า อย่างไรก็ตามการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูดนั้น แม้เนื้อหาจะไม่เด่นชัด แต่เป็นเนื้อหาที่มีความสำคัญโดยจะแสดงออกมาทางระดับเสียง คำพูดที่เลือกใช้สีหน้าแวตา การประสานสายตาและท่าทาง เป็นต้น

3. บทบาท (Role) หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่สมาชิกประพฤติต่อกันและกันซ้ำ ๆ เป็นประจำ บทบาทแบ่งได้เป็น 2 ด้านเช่นเดียวกับการสื่อสาร คือ บทบาทพื้นฐานและบทบาทอื่น

3.1 บทบาทพื้นฐาน หมายถึง บทบาทที่จำเป็นต้องกระทำให้ครบถ้วนเพื่อให้ครอบครัวดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข นั่นคือ การจัดหาปัจจัยสี่ให้แก่สมาชิก การพุ่มพักเลี้ยงดูและให้การประคับประคองสนับสนุนแก่สมาชิก การตอบสนองความต้องการทางเพศในระหว่างคู่สมรส การช่วยพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้สมาชิก

3.2 บทบาทอื่น ๆ หมายถึง บทบาทเฉพาะของแต่ละครอบครัว จึงอาจเป็นได้ทั้งบทบาทที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม เช่น ลูกชายที่เรียนเก่งและได้รับทุนไปเรียนต่อต่างประเทศ บทบาทของลูกชายก็นำชื่อเสียงเกียรติยศมาสู่ครอบครัว การประเมินว่าบทบาทในครอบครัวเป็นไปได้ดีหรือไม่จะต้องพิจารณา 2 ด้าน คือ

3.2.1 การมอบหมายหน้าที่ตามบทบาท (Role Allocation) หมายถึง การมอบหมายความรับผิดชอบในหน้าที่บางประการให้สมาชิก การมอบหมายนี้อาจทำโดยเปิดเผยหรือไม่ก็ได้ ครอบครัวที่มีประสิทธิภาพจะมีการมอบหมายหน้าที่ที่จำเป็นทุกด้านอย่างชัดเจนให้กับบุคคลที่เหมาะสม แต่ครอบครัวที่มีปัญหาจะมีการมอบหมายหน้าที่อย่างไม่เหมาะสม

3.2.2 การดูแลให้สมาชิกรับผิดชอบในบทบาท (Role Accountability) หมายถึง วิธีการที่ครอบครัวดูแลให้สมาชิก รับผิดชอบต่อบทบาทและหน้าที่ที่ครบถ้วนหรือของตนเองนั้น คือ ครอบครัวต้องมีวิธีตรวจสอบว่าสมาชิกแต่ละคนทำหน้าที่ที่ครบถ้วนหรือไม่

4. การตอบสนองต่ออารมณ์ (Affective Responsiveness) หมายถึง ความสามารถที่จะตอบสนองทางอารมณ์ต่อกันและกันอย่างเหมาะสม ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ อารมณ์ที่เกิดขึ้นในครอบครัวมีทั้งอารมณ์ในภาวะปกติ เช่น อารมณ์รัก เป็นสุข และอารมณ์ในภาวะวิกฤติ เช่น กลัว โกรธ เป็นต้น ครอบครัวที่มีปัญหาก็จะแสดงอารมณ์อย่างไม่เหมาะสมด้วย

5. ความผูกพันทางอารมณ์ (Affective Involvement) หมายถึง ระดับความผูกพันห่วงใยที่สมาชิกแต่ละคนมีต่อกันรวมทั้งการแสดงออกซึ่งความสนใจและการเห็นคุณค่าของกันและกัน ความผูกพันทางอารมณ์มีหลายระดับ คือ

5.1 ปราศจากความผูกพัน สมาชิกในครอบครัวไม่สนใจไยดีกัน การเป็นครอบครัวมีความหมายเพียงการมาอยู่ร่วมชายคาเดียวกันเท่านั้น

5.2 ผูกพันแบบไม่มีความรู้สึก สมาชิกมีความสนใจต่อกันเพียงเล็กน้อย โดยปราศจากความลึกซึ้งทางอารมณ์และความห่วงใยด้วยน้ำใสใจจริง ความสนใจในความเป็นอยู่ของอีกฝ่ายหนึ่งแทบไม่มีเลย หรือถ้ามีก็เป็นไปเพราะความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็นของอีกฝ่ายหนึ่ง หรือเป็นไปตามหน้าที่ เช่น พี่ต้องการแสดงความห่วงใยยามที่น้องเจ็บป่วย เป็นต้น

5.3 ผูกพันเพื่อตนเอง ความสนใจอีกฝ่ายหนึ่งเป็นไปเพื่อตนเอง เพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้ตนเองไม่ใช่ความสนใจที่มีต่ออีกฝ่ายหนึ่งอย่างจริงจัง

5.4 ผูกพันอย่างมีความเข้าใจความสนใจผูกพันมีต่ออีกฝ่ายหนึ่งอย่างแท้จริง โดยมีพื้นฐานอยู่บนความเข้าใจในความต้องการอีกฝ่ายหนึ่งความผูกพันแบบนี้มีความเหมาะสมที่สุดเพราะจะสามารถตอบสนองความต้องการทางอารมณ์อีกฝ่ายหนึ่งได้อย่างเหมาะสม

5.5 ผูกพันมากเกินไป ความผูกพันเป็นไปอย่างบ่มกั้นหรือจู้จี้จ้านเกินไปจนอีกฝ่ายหนึ่งไม่มีความเป็นส่วนตัว

5.6 ผูกพันจนเหมือนเป็นบุคคลเดียวกันเป็นความผูกพันที่แน่นแฟ้นจนกระทั่งเหมือนกับทั้งคู่เป็นบุคคลเดียวกัน และขอบเขตส่วนตัวของแต่ละคน (Personal Boundary) นั้นไม่ชัดเจนหรือแทบไม่มีเลย

6. การควบคุมพฤติกรรม (Behavior Control) หมายถึง วิธีการที่ครอบครัวควบคุมหรือจัดการกับพฤติกรรมของสมาชิก การควบคุมพฤติกรรมเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกประพฤติตนอยู่ในขอบเขตอันเหมาะสมไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นพฤติกรรมที่จำเป็นจะต้องมีการควบคุมแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

6.1 พฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจและชีวภาพ เช่น การกิน นอน ขับถ่าย ความต้องการทางเพศและความก้าวร้าว เป็นต้น

6.2 พฤติกรรมทางสังคม เช่น การคบเพื่อนฝูงหรือเป็นสมาชิกในชมรม เป็นต้น

6.3 พฤติกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อร่างกายหรือทรัพย์สิน

6.4 การรักษาระเบียบวินัยภายในครอบครัว

Goldenberg & Golderberg (1980 อ้างใน เมธินันท์ ภิกขุโชติ, 2539: 58) ได้จำแนกระดับความมีประสิทธิภาพของครอบครัว (Family Functioning) ออกเป็น 3 กลุ่มคือ

1. ครอบครัวที่หน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพระดับสูงมาก (Optimally Functional Families) บางครั้งอาจจะเรียกให้อีกอย่างหนึ่งว่าครอบครัวที่สมบูรณ์ (Healthy Family) จะมีลักษณะเด่น ๆ หลายประการ การแสดงออกถึงความห่วงใยเอื้ออาทรต่อกัน เปิดเผย เห็นอกเห็นใจ และไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว ละคนจะรู้สึกว่าคุณค่าความคิดเห็นของตนเองมีความสำคัญและในทำนองเดียวกันก็เห็นคุณค่าและความสำคัญของสมาชิกของคนอื่น ๆ ดังนั้นจึงไม่มีลักษณะที่สมาชิกคนใดคนหนึ่งในครอบครัวมีอำนาจทางความคิดเห็นผู้อื่น หรือเผด็จการ สมาชิกครอบครัวมีความเป็นอิสระที่จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นของคนอื่น ๆ แม้กระทั่งบางครั้งอาจนำมาซึ่งความขัดแย้งก็ตามทุกคนในครอบครัวสามารถที่จะริเริ่มและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ บทบาทของพ่อแม่ในครอบครัวแบบนี้จะไม่เป็นแบบเผด็จการ การแสดงความคิดเห็นและการต่อรองของลูก ๆ ถือเป็นเรื่องปกติ

ดังนั้น จึงไม่เกิดบรรยากาศในลักษณะของการเอาชนะกันระหว่างพ่อแม่และลูก ๆ ในครอบครัวแบบนี้สมาชิกในครอบครัวจะมีความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) เคารพในความแตกต่างของผู้อื่นและขอบเขต (Boundary) ของความเป็นเอกัตบุคคลมีความชัดเจนหากมีการสูญเสียหรือต้องแยกย้ายจากกัน สมาชิกในครอบครัวก็สามารถปรับตัวได้อย่างสมเหตุสมผลสามารถยอมรับกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการต่าง ๆ ในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม เช่น การแก่ชรา การตาย ที่เกิดขึ้น จะเห็นว่าครอบครัวที่ทำหน้าที่ของครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงจะมีการสื่อสารอย่างตรงไปตรงมา เปิดเผย มีอารมณ์ขัน มีบรรยากาศที่อ่อนโยนอบอุ่น และเต็มไปด้วยความหวัง ครอบครัวที่มีลักษณะเช่นนี้จะพัฒนาหล่อหลอมเด็กให้เป็นคนมีความสามารถและปรับตัวได้ดี นอกจากนั้น เมื่อเขาเหล่านั้นโตขึ้นและมีสัมพันธภาพกับบุคคลภายนอก

กว้างขวางขึ้น เขาก็สามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพกับสังคมภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

2. ครอบครัวที่หน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง (Moderately Dysfunctional Families) ครอบครัวลักษณะที่ 2 นี้ หน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำกว่า ครอบครัวแบบแรก ครอบครัวแบบนี้มักจะพบกับปัญหาและความลำบากในการทำหน้าที่โดยปกติของครอบครัว เด็กที่มาจากครอบครัวแบบนี้มีปัญหาไม่รุนแรงมากนัก เมื่อเทียบกับเด็กที่มาจากครอบครัวแบบที่ 3 ซึ่ง Beavers (1977 อ้างใน เมธินันท์ ภิญโญชน, 2539: 59) กล่าวว่า มักจะพบครอบครัวลักษณะนี้จำนวนมากที่สุดในสังคมเมื่อเทียบกับครอบครัวที่มีหน้าที่ที่มีประสิทธิภาพสูงที่สุดกับต่ำสุด Beavers อธิบายถึงครอบครัวที่มีหน้าที่ของครอบครัวในระดับปานกลางว่าส่วนใหญ่มีลักษณะที่บทบาทและขอบข่ายของพ่อแม่และลูกไม่ชัดเจน ไม่คงที่ การปกครองและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัวคลุมเครือ ซึ่งเกิดจากการใช้คำว่า ควรจะ (Should) และน่าจะ (Ought) จึงทำให้เป็นการยากที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของครอบครัวได้อย่างถูกต้องทุกประการ การปกครองมักใช้การขู่ให้กลัวแทนที่จะเป็นการต่อรองกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว แต่ละคนพยายามหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อความรู้สึกความคิดและการกระทำ ตลอดจนไม่ยอมรับกับพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงภายในครอบครัว

เมื่อถึงเวลาที่สมาชิกในครอบครัวลักษณะที่ 2 นี้เข้าสู่วัยรุ่น และจะต้องแยกออกจากครอบครัวไปเพื่อการศึกษาหรือการทำงาน จะเกิดปัญหาใน 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเรียกว่า การยึดติดกับครอบครัวมากเกินไป (Centripetal Style) วัยรุ่นจะประสบความตึงเครียดที่จะต้องแยกจากครอบครัวที่เรียนรู้ที่จะเป็นตัวของตัวเองเพราะความคุ้นเคยที่ตนเองได้รับจากครอบครัว ครอบครัวเคยเป็นแหล่งที่ให้ทุกอย่างที่ตนเองต้องการ การแยกออกมาเป็นอิสระมาติดต่อกับโลกภายนอกลำพังตัวเองเป็นความน่ากลัวและยากลำบาก ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดอาการทางประสาท (Neurotic) ในบุคลิกภาพของวัยรุ่นที่อยู่ในสภาพอย่างนี้ได้ ลักษณะที่ 2 เรียกว่าการยึดติดกับสังคมภายนอกมากเกินไป (Centrifugal Style) วัยรุ่นที่อยู่ในสภาพการณ์นี้จะพบว่าแหล่งที่มาขอความช่วยเหลือที่ตนเองไม่ได้รับในครอบครัว คือ สังคมภายนอก ดังนั้น สมาชิกครอบครัวลักษณะนี้ก็จะห่างเหินจากครอบครัว ไม่รับรู้ความขัดแย้งของครอบครัว มองหาเพื่อนเป็นแหล่งบรรเทาทุกข์ ครอบครัวลักษณะที่ 2 นี้จะดูเหมือนกับขับไล่เด็กให้ออกจากบ้านไปก่อนที่จะถึงวัยอันสมควรหรือมีวุฒิภาวะพอที่จะดูแลตัวเองได้สัมพันธภาพที่เกิดขึ้นกับคนภายนอกก็อาจมีลักษณะผิวเผินและนำไปซึ่งการมีปัญหาด้านพฤติกรรมได้

3. ครอบครัวที่มีหน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพระดับต่ำมาก (Severely Dysfunctional Families) ในทฤษฎีระบบครอบครัวที่มีหน้าที่บกพร่องมากที่สุดหรือประสิทธิภาพต่ำที่สุดว่าเป็นระบบปิด (Closed Systems) เพราะมีการติดต่อกับโลกภายนอกน้อยมาก ขอบข่ายและบทบาทของสมาชิกในครอบครัวก็ยุ่งเหยิงไม่เป็นระเบียบ บรรยากาศของครอบครัวก็ขาดความยืดหยุ่น ครอบครัวประเภทนี้ผนวกกับสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว 2 ลักษณะที่กล่าวแล้วคือลักษณะการยึดติดกับครอบครัวมากเกินไป (Centripetal Style) และลักษณะการยึดติดเกี่ยวสังคมภายนอกมากเกินไป (Centrifugal Style) จะส่งผลทางลบของสมาชิกในครอบครัวอย่างมากดังต่อไปนี้

3.1 ครอบครัวที่หน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพระดับต่ำที่สุด (Severely Dysfunctional Families) และลักษณะการยึดติดกับครอบครัวมากเกินไป (Centripetal Style) จะทำให้เด็กที่เติบโตมาในสภาพเช่นนี้ มีแนวโน้มที่จะเป็นจิตเภทแบบ Process Schizophrenia สูงมากซึ่งจะมีอาการแยกตัวจากสังคม ขาดการรับรู้และตอบสนองทางอารมณ์กับผู้อื่นตั้งแต่ยังเป็นเด็กและ เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะพยายามหลีกเลี่ยงการติดต่อกับสังคม ขอบข่ายและบทบาทของพ่อแม่มีน้อยมาก การเรียนรู้เกี่ยวกับการ เป็นผู้นำจึงขาดหายไป ไม่รู้ว่าใครปกครองใคร ไม่รู้ว่าใครเป็นพ่อแม่ ใครเป็นลูก บรรยากาศภายในครอบครัวเช่นนี้ไม่ช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะเป็นตัวของตัวเอง (Autonomous) ครอบครัวลักษณะนี้ นิยามความใกล้ชิดภายในครอบครัว (Family Closeness) ว่าเป็นการที่สมาชิกในครอบครัวคิดเหมือนกันและ รู้สึกเหมือนกัน จึงไม่มีการส่งเสริมให้แต่ละคนมีความเป็นตัวของตัวเอง ดังนั้น เด็กจึงไม่สามารถพัฒนาเอกลักษณ์เฉพาะตัว และไม่สามารถเข้าใจว่า บทบาทและขอบข่ายของตนเองแตกต่างไปจากสมาชิกครอบครัวอื่น ๆ อย่างไรในขณะเดียวกัน การที่ครอบครัวมีลักษณะที่เป็นระบบที่ปิด (Closed Systems) ก็ยิ่งทำให้ครอบครัวไม่มีสัมพันธภาพกับสังคมภายนอก การสื่อสารภายในครอบครัวก็ไม่ได้ สับสน การต่อรองระหว่างสมาชิกในครอบครัวก็ไม่มี ขาดความอบอุ่นในครอบครัว ไม่มีการยอมรับว่าครอบครัวมีการเปลี่ยนแปลง เพราะเชื่อว่าทุกสิ่งทุกอย่างและทุกคนในครอบครัวคงที่เหมือนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

3.2 ครอบครัวที่หน้าที่ของครอบครัวมีประสิทธิภาพระดับต่ำที่สุด (Severely Dysfunctional Families) และมีลักษณะการยึดติดกับสังคมภายนอกมากเกินไป (Centrifugal Style) เด็กที่เติบโตมาจากการเลี้ยงดูแบบนี้มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมต่อต้านสังคม ใจดำ ขาดความรับผิดชอบ เข้าข้างตัวเอง หุนหันพลันแล่น ถึงจะได้รับการลงโทษก็มักไม่ดีขึ้น โหดเหี้ยมและไม่ละอายอาชญากรรมส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีลักษณะนี้ บรรยากาศในครอบครัวประเภทนี้

มักจะมีการไม่ลงรอยกัน บาดหมางใจกันอย่างเปิดเผยและทำร้ายกัน เพราะความไม่มั่นคงของครอบครัว ไม่มีใครในครอบครัวรับบทบาท ขอบข่าย และหน้าที่ของตัวเองอย่างชัดเจนแม้กระทั่ง พ่อแม่ การเป็นผู้นำเปลี่ยนได้ทุกนาที การทะเลาะวิวาท การตำหนิติเตียน การชู้ ทำให้เกิดความสับสน ยุ่งเหยิงและความไม่เป็นอันหนึ่ง อันเดียวกัน ในการสื่อสาร มักพูดจากันคนละเรื่อง เด็กในครอบครัวแบบนี้มีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคม ทำผิดกฎหมาย

3. ความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อ แม่ และลูกกับการเรียนรู้เรื่องเพศ

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกของมนุษย์ตั้งแต่กำเนิดชีวิตมา จัดเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดของสังคม และมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาแรกเริ่มของเด็กและวัยต่อ ๆ มาด้วย เพราะหน้าที่ของครอบครัวนั้น นอกจากการอบรมเลี้ยงดูบุตร ยังมีหน้าที่ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ครอบครัว จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน มีผลทำให้ บทบาทของพ่อแม่ในสังคมปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ทั้งพ่อและแม่มีความจำเป็นต้องทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ทำให้มีเวลาแก่กันน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวไม่แน่นแฟ้น มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุในสังคมมีมากขึ้นเป็นลำดับ ได้ดึงดูดให้เยาวชน ก้าวสู่โลกภายนอกมากกว่าการอยู่กับบ้าน จึงทำให้โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชนได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเยาวชน มากกว่าสถาบันครอบครัว ซึ่งควรจะเป็นแหล่งให้ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ มากที่สุดเพราะครอบครัวเป็นแหล่งที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากกว่าใคร ๆ (ศรีภักธา จาริยวงศ์, 2539: 41-42)

อมรวิทย์ นาคทรรพ (2548: 22) ที่ปรึกษาสถาบันรามจิตติ เพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ กล่าวว่า ครอบครัวนั้นมีความสำคัญต่อการขัดเกลาทางสังคมของเด็กและเยาวชน ให้เติบโตเป็นคนที่สมบูรณ์มีคุณค่าต่อตนเองและผู้อื่น ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมแรกของบุคคลประสบการณ์และความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นสิ่งที่มิมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด การมองโลก การมองตนเอง และการพัฒนาบุคลิกภาพตลอดจนการกำหนดคุณภาพความสัมพันธ์ที่บุคคลจะมีกับผู้อื่นในอนาคตอีกด้วย นอกจากบุคคลจะอยู่ภายใต้อิทธิพลของครอบครัวแล้ว ตัวบุคคลเองก็มีอิทธิพลต่อครอบครัวด้วย ในขณะเดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสมาชิกในครอบครัวจึงเป็นความสัมพันธ์สองทางที่มีการโต้ตอบกันไปมา (Reciprocal Relationship) สัมพันธภาพอันดีในครอบครัว จะเป็นภูมิคุ้มกันให้สมาชิกทุกคนอยู่อย่างมีความสุข ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวเป็น

พลังอันวิเศษช่วยให้ปัญหาในครอบครัวลดน้อยลง และสังคมมั่นคงย่อมมาจากสถาบันครอบครัวที่มั่นคง

ประทุม เป้นสุวรรณ (2545: 71) กล่าวว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง นับเป็นตัวแบบที่สำคัญยิ่งในการปรับตัว ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นอย่างยิ่ง ถ้าตัวแบบได้ให้พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีกับวัยรุ่น จะมีผลทำให้วัยรุ่นสามารถปรับตัวมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของสังคม

ครอบครัวในสังคมไทยแต่เดิมนั้นจะเป็นครอบครัวใหญ่ มีจำนวนคนในครอบครัวมาก และเป็นครอบครัวขยาย (Extended Family) วัยรุ่นมีความอบอุ่นท่ามกลางคนจำนวนมากและทุกวัย ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และเป็นสายเลือดเดียวกัน วัยรุ่นในสมัยก่อนจึงไม่ค่อยมีโอกาสดัดสินใจเองไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น หากมีความคับข้องใจอยู่บ้างก็จะปรึกษาพ่อแม่ ถ้าพ่อแม่ให้คำตอบไม่ได้ก็ปรึกษา ปู่ ย่า ตา ยาย ได้ เพราะอยู่รวมกันหรืออยู่ใกล้กันในบริเวณเดียวกัน ปัจจุบันวัยรุ่นอยู่ในครอบครัวของพ่อแม่ที่สร้างครอบครัวกันอย่างง่าย ๆ และรวดเร็วจึงมักไม่ค่อยรู้ว่าจะทำอย่างไรกับครอบครัว และเลี้ยงลูกไม่ค่อยเป็น เหมือนเด็กที่มีลูก และเมื่อสภาพครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยเป็นครอบครัวขยายมาเป็นครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเพียง 4-6 คน เนื่องด้วยสภาพทางเศรษฐกิจบังคับ หรือความจำเป็นด้านอื่น ๆ ก็ตาม ทั้งพ่อแม่และลูกต่างก็เคร่งครัด ไม่รู้จะหันไปพึ่งพาปรึกษาผู้ใหญ่ที่เพียบพร้อมด้วยประสบการณ์คนใด (ศุภาศิริ การิภาณูจน์, 2541: 20)

ปัจจุบันสถาบันครอบครัวเริ่มเสื่อมลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของครอบครัว ประกอบกับประเทศไทยได้รับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ จึงทำให้วิถีชีวิตของสถาบันครอบครัว และตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตของครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของสถาบันครอบครัว จากครอบครัวขยายที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก ปู่ ย่า ตา ยาย อาศัยในครอบครัวเดียวกัน ภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์เหนียวแน่น มีความรักใคร่ปรองดองซึ่งกันและกัน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยมีผู้อาวุโสอยู่ในครอบครัวเป็นที่ให้ความเคารพนับถือ และเป็นบุคคลที่คอยดูแลเอาใจใส่สมาชิก คอยประสานความสัมพันธ์กันในครอบครัว และคอยเลี้ยงดูบุตรหลานเมื่อพ่อแม่ไปทำงาน ซึ่งโดยมากเมื่อเสร็จจากการทำงาน ก็จะมาทำกิจกรรมร่วมกันภายในครอบครัวและเครือญาติ ทำให้เกิดสัมพันธภาพอันดีในครอบครัว วัยรุ่นมีความอบอุ่น ท่ามกลางคนจำนวนมากและทุกวัย ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และเป็นสายเลือด

เดียวกัน เด็กในสมัยก่อนจึงไม่ค่อยมีโอกาสตัดสินใจเองไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าหากมีความคับข้องใจก็ปรึกษาพ่อ แม่ หรือปู่ ย่า ตา ยาย แต่สภาพครอบครัวขยายมีน้อยมากในปัจจุบัน ครอบครัวกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น สมาชิกในครอบครัวมีเฉพาะ พ่อ แม่ ลูก จึงส่งผลให้ครอบครัวมีขนาดเล็กลงจำนวนสมาชิกในครอบครัวลดลง รวมทั้งจำนวนเครือญาติก็ลดลง ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลง แนวโน้มครอบครัวเดี่ยวจะนำมาซึ่งการสลายตัวของวัฒนธรรม ประเพณี ศีลธรรม ที่ครอบครัวเคยยึดถือมาแต่ก่อน เนื่องจากผู้อาวุโสที่เคยเป็นขัณฑสีมาทางสังคม ได้แก่ การอบรมสั่งสอนทางสังคม ทั้งเรื่องกิริยามารยาท การขัดเกลาทางจิตใจ รวมไปถึงการถ่ายทอดความรู้ ความชำนาญอาชีพต่าง ๆ และปลูกฝังให้ลูกหลานรู้จักและซาบซึ้งในค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทย มีแนวโน้มจะลดความสำคัญลง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของสมาชิกในครอบครัว (จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ, 2541: 96-97)

จากแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ บุคคลที่มีอิทธิพลต่อลูกมากที่สุด คือ พ่อและแม่โดยลูกจะมีการเรียนรู้ การเลียนแบบบทบาททางเพศ การมีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตนในสังคม และการมีพฤติกรรมทางเพศจากพ่อและแม่ในการเป็นต้นแบบ หล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรม

4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีความเกี่ยวข้องกันด้านจิตวิทยา ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความสัมพันธ์ หรือสัมพันธ์ภาพระหว่างพ่อ แม่ กับลูก ซึ่ง Baum rind (1990: 147-152 อ้างใน ศุภาศิริ การิกาญจน์, 2541: 47-48) ได้แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูลูก ออกเป็น 3 แบบ คือ

1. การอบรมเลี้ยงดูแบบอิตาเลียน (Authoritarian) เป็นการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่พ่อแม่ใช้เหตุผลกับลูกน้อย มักใช้อำนาจในการอบรมลูก (Power Assertive Discipline) รวมทั้งให้ความรัก ความเอาใจใส่ ความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจกับลูกน้อย มักไม่กระตุ้นให้ลูกได้พูดคุยเกี่ยวกับการตัดสินใจ หรือกฎเกณฑ์ใด ๆ ของตนเอง พ่อแม่กลุ่มนี้มักจะใช้อำนาจอย่างอิสระพยายามให้ลูกเชื่อฟังตนเสมอ มักวางกฎเกณฑ์ให้ลูก และคาดหวังว่าลูกจะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้นโดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ ลูกจะต้องเชื่อฟัง และให้ความเคารพนับถือพ่อแม่

2. การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อำนาจอย่างมีเหตุผล (Authoritative) เป็นการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่พ่อแม่มีการควบคุมลูกและเรียกร้องให้ลูกมีวุฒิภาวะ เช่นเดียวกับแบบแรกแต่การควบคุมจะมีความยุติธรรมมากกว่า โดยที่พ่อแม่จะมีการสื่อสารที่ดี และชัดเจนกับลูก พ่อแม่จะมีการกระตุ้นให้ลูกได้พูดคุยอย่างยุติธรรมในการตัดสินใจใด ๆ ของตนเองรวมทั้งให้เหตุผล ให้คำอธิบายเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ได้วางไว้ และเปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง โดยพ่อแม่พยายามตอบสนองความต้องการ และความปรารถนาของลูกเท่าที่จะเป็นไปได้ และอย่างเหมาะสม เคารพในสิทธิและความคิดเห็นของลูก ทำให้ลูกมีความมั่นใจในความคิดของตนเอง

3. การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยตามใจ (Indulgent Permissive) เป็นการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบที่พ่อแม่ให้อิสระกับลูก และมักไม่เรียกร้องให้ลูกมีวุฒิภาวะ หรือควบคุมลูก พ่อแม่จะให้ความรัก ความอบอุ่นและตามใจลูกมาก รวมทั้งการไม่ใช้การควบคุมลูก พ่อแม่จะขาดการอบรมลูก ยอมให้ลูกควบคุมตนเองมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ พ่อแม่จะมีความอดทนต่อพฤติกรรมของลูกอย่างมาก และไม่คอยลงโทษลูก

แนวคิดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูลูกของ Baum rind สอดคล้องกับ แนวคิดของ Rogers (1972 cited Thomas, 2001: 318) แบ่งรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูลูกออกเป็น 3 แบบดังนี้

1. แบบประชาธิปไตย (Democracy) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ลูกรู้สึกได้ว่า ตนได้รับความยุติธรรม ผู้เลี้ยงดูให้ความรัก ความอบอุ่น มีเหตุผล รู้จักยอมรับนับถือความสามารถความคิดเห็นของลูก ให้ความร่วมมือแก่ลูกตามโอกาสอันควร

2. แบบเข้มงวดกวดขัน หรือให้ความคุ้มครองมากเกินไป (Overprotection) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ลูกรู้สึกได้ว่า ตนไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร พ่อแม่จะเข้มงวดทั้งการกระทำ ความคิดและความเชื่อ ต้องอยู่ในระเบียบวินัยที่พ่อแม่กำหนดไว้ หรือควบคุมไม่ให้ได้รับความสะดวกในการทำตามที่ตนต้องการ คอยคุ้มครอง ปกป้อง และให้ความช่วยเหลือตลอดเวลา

3. แบบปล่อยปละละเลย หรือแบบทอดทิ้ง (Rejection) เป็นการอบรมเลี้ยงดูที่ลูกรู้สึกได้ว่า ตนเองไม่ได้รับการเอาใจใส่ การสนับสนุน หรือคำแนะนำ มักถูกปล่อยให้ทำอะไรตามใจปรารถนา และไม่ได้รับความอบอุ่นเท่าที่ควร

รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูลูก จะมีหลายรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีผลโดยตรงกับบุคลิกภาพ และมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่าง พ่อแม่กับลูก ทำให้เกิดบรรยากาศในครอบครัวมีความแตกต่างกันไป ดังนี้ (วันทนีย์ วะสิกะสิน และคณะ, 2540: 20)

1. บรรยากาศแบบอัตตาธิปไตย คือ ครอบครัวให้สิทธิขาดแก่พ่อ พ่อมีอำนาจสิทธิขาดทุกอย่างภายในบ้าน แม้กระทั่งการตัดสินใจแทนสมาชิกในครอบครัว พ่อจะสร้างกฎเกณฑ์ให้สมาชิกในครอบครัวปฏิบัติตาม แม้มีหน้าที่เป็นแม่บ้าน แต่อาจมีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจคู่กับพ่ออยู่บ้าง ลูกถูกปิดกั้นความคิดเห็น พ่อแม่เท่านั้นที่มีสิทธิขาดทุกอย่างในบ้านซึ่งอยู่ในรูปแบบผู้ปกครอง การแสดงออกจะปรากฏในลักษณะ การห้ามปราม การออกคำสั่งแบบเผด็จการ ไม่ชี้แจงเหตุผลส่วนใหญ่พบในครอบครัวแถบเอเชีย ผลก็คือ เกิดช่องว่างระหว่างลูกกับพ่อแม่ ลูกจะเกิดความรู้สึกว่าเหว เป็นความอ่อนแอทางความคิด ขาดความอบอุ่น ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่เป็นตัวของตัวเอง

2. บรรยากาศแบบให้เสรีภาพสุดขีด คือ พ่อแม่ต่างก็มีภาระหน้าที่จนไม่มีเวลาให้ครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกห่างเหิน บางทีพ่อแม่คิดว่า เด็กมีเชื้อสายดีก็จะได้ดีเองทำให้เด็กอ่อนการอบรม เด็กประเภทนี้หากพ่อแม่มีฐานะดี จะได้รับการปรนเปรอด้วยเงินทอง โดยพ่อแม่มีความคิดว่าเงินทองทดแทนความรัก ความเอาใจใส่ของตนที่มีต่อลูกได้ การแสดงออกจะปรากฏในลักษณะที่ลูกจะมีความห่างเหินกัน การพุดคุย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการรับฟังปัญหภายในครอบครัว มีโอกาสเกิดขึ้นได้น้อยมาก ผลก็คือ ลูกขาดความอบอุ่น ไม่เข้าใจว่าสิ่งใดควรทำ หรือไม่ควรทำ ขาดความเข้าใจ ขาดการรู้จักความรัก หรือการให้อภัยผู้อื่น บางทีจะรักและหลงตัวเอง มีกลไกการป้องกันตนเองสูง

3. บรรยากาศแบบประชาธิปไตย คือ บรรยากาศของครอบครัวจะเป็นบรรยากาศที่ดีแก่เด็ก พ่อแม่รวมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการอบรมเลี้ยงดูลูก เปิดโอกาสให้ลูกได้แสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจในการวางแผนชีวิตครอบครัวตามสมควร ซึ่งพ่อแม่ยังต้องแสดงบทบาทความเป็นพ่อแม่ที่มีความปรองดองต่อกัน รู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาว ร่วมกันรับผิดชอบภารกิจต่าง ๆ ในครอบครัว ไม่เอาัดเอาเปรียบกัน การแสดงออกของพ่อแม่เช่นนี้ จะสร้างความประทับใจ และเป็นแบบแม่พิมพ์ของลูก ผลก็คือ ลูกจะรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย เชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก กล้าเผชิญความจริงกล้ารับผิดชอบ มีความเสียสละ รู้จักการให้อภัยคนอื่น

5. ครอบครัวยุคใหม่กับการเรียนรู้ทางเพศ

สุชาติ โสมประยูร และ วรณี โสมประยูร (2543: 157-212) ได้ให้ความหมายของเพศศึกษาว่า หมายถึง การให้ความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในเรื่องเพศ ได้แก่ การเรียนรู้เกี่ยวกับสรีระร่างกาย ทั้งของชายและหญิง การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น โดยเฉพาะระบบอวัยวะสืบพันธุ์ (Human Sexual System) การมีเพศสัมพันธ์เมื่อถึงเวลา เช่น การสู่สภาวะการสมรส รวมทั้งการมีทัศนคติที่ดีต่อเพศตรงข้าม การรู้จักให้เกียรติกัน การมีความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้าม โดยเฉพาะเพศชายต่อเพศหญิง ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลแต่ละคน มีความรู้ ทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ดีในเรื่องเพศไม่สร้างปัญหาให้แก่ครอบครัวและสังคม ทั้งนี้สถาบันครอบครัวจึงเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกของมนุษย์ที่มีอิทธิพลต่อเรื่องเพศ ซึ่งบิดา มารดา เป็นบุคคลแรก หรือเป็นแหล่งแรกในการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษากับเด็ก โดยการศึกษาจากแบบอย่าง คำสั่งสอน ข้อเท็จจริง การแนะนำแนวทางหรือคำแนะนำต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ หรืออาจกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศ ไม่ว่าจะดี หรือเลว ได้เกิดขึ้นมาเรียบร้อยแล้วจากบ้าน ก่อนก้าวสู่สังคมภายนอกครอบครัวโดยเฉพาะในภาวะปัจจุบัน ถ้าสังคมยังไม่ยอมรับความเปลี่ยนแปลงโดยอ้างว่าปัญหาในเรื่องพฤติกรรมทางเพศยังไม่เกิดขึ้น เพราะไม่มีตัวเลขหรือข้อมูลมายืนยันและไม่อนุญาตให้คนในสังคมมีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องเพศแล้ว ก็นับได้ว่าสังคมได้ทำผิดโดยสร้างปัญหาให้กับคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะเรื่องเพศเป็นเรื่องที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา ในครอบครัว ในโรงเรียน ในชุมชน จากสื่อมวลชน และสื่อต่าง ๆ และเป็นที่แน่ชัดว่าเด็ก ๆ ในสังคมมีความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องเพศ ไม่ว่าจะผู้ใหญ่จะยินยอมหรือไม่ก็ตามสิ่งสำคัญคือความรู้ในเรื่องเพศเหล่านั้นถูกต้องเพียงใดสิ่งนี้คือจุดที่จะสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นหรือไม่ ถ้าเด็กไม่ได้รับความรู้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเด็กมาจากสภาพครอบครัวที่ไม่ค่อยราบรื่น ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับครอบครัวไม่ดี ก็มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาเกิดขึ้นตามมาอย่างแน่นอน การที่ให้ความสำคัญแก่บิดา มารดา เป็นบุคคลแรกของการสั่งสอนเรื่องเพศเพื่อป้องกันไม่让孩子รับข้อมูลที่ผิด ๆ ตามแหล่งข้อมูลไม่ว่าจากเพื่อน สื่อมวลชน หรือจากผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศอย่างผิด ๆ ดังนั้นการที่บิดา มารดา เป็นผู้ให้ความรู้ ในเรื่องเพศกับเด็กจะช่วยย้าสำนึกความรับผิดชอบ เป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีในเรื่องเพศและกลายเป็นส่วนหนึ่งของความนึกคิดและสำนึกที่ดีงาม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพก็就不用สร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคม สามารถเป็นคู่สมรสที่ดี และทำบทบาทหน้าที่เป็นบิดา มารดา ที่ดีต่อไป

แนวคิดเรื่องเพศศึกษา

1. ความหมายของเพศศึกษา

World Health Organization: WHO (1981 อ้างใน สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย, 2525: 12) ได้ให้ความหมายเพศศึกษาว่า คือ การสอนให้เด็กเข้าใจถึงกายวิภาค สรีรวิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา ตลอดจนจรรยาที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ รวมทั้งเน้นเรื่องความรับผิดชอบและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสมกับสภาพที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์, สุรีย์ กาญจวงศ์, และ จารุณี มะลิโรจน์ (2523: 3-4) ระบุว่า เพศศึกษาคือกระบวนการศึกษาที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านกลไกของการทำงาน การเปลี่ยนแปลงความต้องการ และผลสืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของทั้งสองเพศในทุก ๆ ด้าน เช่น ทางด้านกายวิภาค สรีรวิทยา สุขภาพจิต สถานภาพ และบทบาททางเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม และการเมือง ทั้งนี้เพื่อนำไปใช้ในการปรับตัววางแผนชีวิต และการตัดสินใจปฏิบัติต่อกันระหว่างเพศและเพศเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะมีผลทำให้เกิดความเป็นระเบียบในสังคมและชีวิตครอบครัว

วันทนี วาสิกะสิน (2526: 164) ได้ให้ความหมายของเพศศึกษาว่า หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศ ซึ่งมีส่วนประกอบหลายอย่าง เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับสรีระร่างกายทั้งของชายและหญิง การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น โดยเฉพาะระบบอวัยวะสืบพันธุ์ (Human Sexual System) การมีเพศสัมพันธ์เมื่อถึงเวลา เช่น การเข้าสู่สภาวะการสมรส เพศศึกษาจะช่วยให้คู่สมรสสามารถปรับตัวในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ (Sexual Act) ได้อย่างเหมาะสม การตั้งครรภ์ การเตรียมตัวเป็นบิดามารดาที่ดี รวมทั้งการมีทัศนคติที่ดีต่อเพศตรงข้าม การรู้จักให้เกียรติกัน การมีความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้ามโดยเฉพาะเพศชายต่อเพศหญิง ทั้งหมดนี้ก็เพื่อให้บุคคลแต่ละคนมีความรู้ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ดีในเรื่องเพศ ไม่สร้างปัญหาให้แก่ครอบครัวและสังคม

พิสุทธิพร จำใจ (2543: 9-10) ได้กล่าวว่า เพศศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องเพศ อันประกอบไปด้วย การศึกษาเกี่ยวกับระบบสืบพันธุ์เพศชายและเพศหญิงทางด้านกายวิภาคศาสตร์ (Anatomy) และสรีรวิทยา (Physiology) การเลือก

คู่มือที่เหมาะสม การปฏิบัติตนให้มีความสุขในชีวิตสมรส การวางแผนครอบครัว วิธีการคุมกำเนิด การตั้งครรภ์ การเตรียมตัวเป็นบิดามารดาที่ดี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ รวมไปถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์ทางจิตทางเพศ (Psychosexuality) ความแตกต่างระหว่างเพศและปัจจัยประกอบของความรักที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศ เรียนรู้ประเพณี วัฒนธรรมของสังคมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งการเรียนรู้ทั้งหมดดังกล่าวจะช่วยปูพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนพัฒนาตนเองเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี มีทัศนคติ ค่านิยมทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม มีความรับผิดชอบ ส่งผลให้สามารถใช้สัญชาตญาณทางเพศที่มีมาแต่กำเนิดได้เต็มศักยภาพโดยไม่ถูกครอบงำ นอกจากนี้ การเรียนรู้เรื่องเพศยังช่วยให้รู้สึกผ่อนคลาย และเข้าใจภาวะทางเพศ (Sexuality) ของผู้อื่นด้วย สามารถอยู่ร่วมกันระหว่างชาย-หญิง เพื่อสร้างสรรค์ความสุขให้แก่ครอบครัว และสังคม

โดยสรุป เพศศึกษาเป็นกระบวนการศึกษา (Educational Process) ที่มีความสำคัญและจำเป็นในการเรียนรู้ของมนุษย์ทุกคน เพื่อนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันของตนเองและยังถ่ายทอดสู่คนอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสมด้วย โดยผู้ถ่ายทอดจะต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เป็นการเตรียมบุคคลแต่ละคนในการเรียนรู้ความจริงของชีวิต สามารถปรับตัวได้ตามขั้นตอนของชีวิตได้อย่างไม่ลำบาก และจะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ คือ การมีความรู้ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมที่ถูกต้องในเรื่องเพศรวมทั้งบทบาททางเพศด้วย

2. สถาบันทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อเรื่องเพศ

คำว่า “อิทธิพล” ในที่นี้หมายถึง ความสามารถในการให้ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบทางเพศแก่บุคคลทั่วไป โดยเฉพาะแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทั้งการให้ในทางลบหรือทางบวก ทางตรงหรือทางอ้อม สถาบันทางสังคมเหล่านั้น ได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสื่อมวลชน ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป ดังนี้

2.1 สถาบันครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกของมนุษย์ บิดามารดาเป็นบุคคลแรกที่อยู่ใกล้ชิดและอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่บุตร ครอบครัวที่อบอุ่น มีความผูกพันระหว่างบิดามารดาและบุตร ในทิศทางของความเป็นประชาธิปไตย เหมาะสมกับยุคสมัย เต็มไปด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน

ในครอบครัวบุตรย่อมมีความรู้สึกรักครอบครัว รักบิดามารดา และยังอาจแบ่งปันความรักความเข้าใจสู่คนอื่น ๆ นอกจากครอบครัวอีกด้วย

แต่ในความเป็นจริงของสังคม ชีวิตครอบครัวไม่ราบรื่นสมหวังไปทั้งหมด น้อยครอบครัวในยุคปัจจุบันที่จะมีความสุขขึ้นทุกคืนวัน แต่อาจมีความสุขบ้างคละเคล้ากันไป สามีภรรยาอาจมีข้อขัดแย้งกันบ้าง บางคู่สมรสถึงกับกล่าวว่าครอบครัวที่มีข้อขัดข้องเล็ก ๆ น้อย ๆ กลับทำให้ชีวิตมีรสชาติมากกว่าครอบครัวที่ราบเรียบ และยังรู้จักการแก้ไขปัญหาาร่วมกันของคู่สมรสด้วยแล้วกลับยิ่งเพิ่มความผูกพันลึกซึ้งระหว่างชีวิตคู่มากขึ้น

ฉะนั้นการมองครอบครัวจึงมีความแตกต่างกันในสายตาของคนทั่วไปและของคู่สมรสเองบ้างก็ว่าชีวิตครอบครัวเป็นชีวิตที่หวานชื่น น่ารัก ละเอียดย่อน นุ่มนวล บ้างก็กลับมองว่าชีวิตครอบครัวเปรียบเสมือนเวทีของการต่อสู้หรือสมรภูมิ หาใช่หนทางที่ประดับด้วยกลีบกุหลาบเสมอไป คู่สมรสโดยเกณฑ์เฉลี่ยจะไม่มีชีวิตคู่ที่สุขสดชื่นทุกคืนวัน และก็จะไม่มีความสุขทุกระลอก โดยตลอด หากชีวิตคู่มักจะมีความสุขความทุกข์ที่คลุกเคล้าผสมกลมกลืนไปด้วยกัน (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2525: 61)

อย่างไรก็ตาม ยากจะมีคู่สมรสใดตัดตัวเองออกพ้นวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนกฎเกณฑ์สังคมไปได้โดยสิ้นเชิง ในประเทศไทย คู่สมรสก็จะมีวัฒนธรรมไทย กฎเกณฑ์ไทย ๆ ครอบงำอยู่ และกฎเกณฑ์นี้รวมถึงการปฏิบัติตนทางเพศของคู่สมรสด้วย และต่อมาอาจกลายเป็นรูปแบบปฏิบัติของบุตรหลานในครอบครัวเดียวกัน หรืออาจกล่าวได้ว่าแต่ละครอบครัวแม้จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง แต่รูปแบบปฏิบัติทางเพศก็ยังไม่อาจก้าวไกลจากวัฒนธรรมประเพณีไทยหรือกฎเกณฑ์ของสังคมไทยไปได้ เช่น ครอบครัวไทยในอดีต การแสดงความรักใคร่กันเพียงแม้จับมือถือแขนต่อหน้าคนอื่นก็ถือเป็นการไม่สมควร แต่ในยุคต่อมาการจับมือถือแขน การกอดสัมผัสร่างกายภายนอกแสดงความรักสนิหสนมระหว่างคู่ผัวตัวเมียในครอบครัวในเขตเมืองกลายเป็นเรื่องธรรมดา ส่วนหนึ่งเพราะการเลียนแบบอย่างสังคมตะวันตก ทำให้กฎเกณฑ์ทางสังคมไทยปรับเปลี่ยนตามไปบ้าง ขณะนี้การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่อง “เพศ” ระหว่างสามีภรรยาคนไทยกำลังจะเป็นเรื่องปกติธรรมดาของชีวิตการครองเรือน

2.2 สถาบันการศึกษา

สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมอีกสถาบันหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาอย่างเหมาะสม แต่เนื่องจากค่านิยมในสังคมไทยมองเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้ามและเป็นเรื่องส่วนตัวมาเป็นเวลานาน การสอนเพศศึกษาที่เหมาะสมในสถาบันการศึกษาจึงไม่เกิดขึ้น การสอนเพศศึกษาในสถาบันการศึกษาที่เหมาะสมคือการเริ่มสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ในเรื่องบทบาทหญิงชาย การยอมรับในบทบาทของทั้งหญิงและชาย การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันทั้งหญิงและชายด้วยความสัมพันธ์ที่ดี ความรับผิดชอบระหว่างเพศ ครอบครัวศึกษา บทบาทหน้าที่ระหว่างบิดา-มารดาและบุตร ในระดับประถมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรียนรู้เรื่องสรีรวิทยา ระบบเจริญพันธุ์ทั้งหญิงและชาย การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นเรื่องไม่เหมาะสม การปฏิบัติตนระหว่างหญิงชายในวัยรุ่น วิถีชีวิตค่านิยมสังคมไทยที่ไม่นิยมให้วัยรุ่นหญิงชายประพฤติดูหรือมีพฤติกรรมทางเพศสุกก่อนห้าม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนรู้เรื่องความรับผิดชอบระหว่างเพศ การมีวุฒิภาวะที่ดีในเรื่องเพศ ถ้าสถาบันการศึกษาได้ให้ความรู้และการรับรู้ที่เหมาะสมกับเยาวชนในเรื่องเพศศึกษาอย่างเหมาะสม เยาวชนไทยทั้งหญิงและชายก็จะมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมตามวัย และจะขจัดปัญหาการคุกคามทางเพศต่อผู้หญิงในสังคมไทยได้ รวมทั้งการมีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์ระหว่างเยาวชนหญิง-ชาย จะทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะในเรื่องเพศ สามารถสร้างครอบครัวและสังคมให้เป็นครอบครัวและสังคมที่ดีได้ในอนาคต (วันทนีย์ วาสิกะสินและคณะ, 2546: 26)

โรงเรียนเป็นอีกสถาบันหนึ่งที่กล่าวกันว่ามีสำคัญอันดับรองจากสถาบันครอบครัวในการให้ทิศทางในเรื่องเพศที่ถูกต้องเหมาะสมแก่วัยของเด็กและเยาวชน

2.2.1. ความรู้ทางเพศหรือเพศศึกษาที่สอดแทรกให้แก่เด็กหรือเยาวชนนั้นจะผ่านทางหลักสูตรการศึกษาของวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาสุขศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา เป็นต้น โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 4 แขนงวิชาหลัก ๆ คือ (วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 26)

ชีววิทยา ให้ความรู้เกี่ยวกับสรีระของมนุษย์และชีวิต วิวัฒนาการของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิต พันธุกรรมและการปรับปรุงคุณภาพของพันธุกรรม สิ่งแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์

การแพทย์และสุขวิทยา ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ ที่เกิดจากการติดเชื้อสาเหตุ อาการและอาการแสดง การป้องกัน และการควบคุมการแพร่กระจาย โรคไม่ติดต่อ การสร้างเสริมความต้านทานโรค การวางแผนครอบครัว การเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพส่วนบุคคล บริการสาธารณสุข

จิตวิทยาและพฤติกรรมทางสังคม ให้ความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจของวัยรุ่น สภาพความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และบุคลิกภาพของวัยรุ่น การเจริญเติบโตและพัฒนาการทางเพศ ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์เสพติดของวัยรุ่น และนำไปสู่พฤติกรรมทางเพศที่ไม่ถูกต้อง ทั้งทางศีลธรรมและกฎหมาย บทบาทหญิง-ชาย การปรับตัวทางเพศ การปรับตัวต่อเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ การปรึกษาปัญหาเรื่องเพศกับบุคคลที่ไว้ใจได้ เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสัมพันธภาพที่ดี

สังคมวิทยาและวัฒนธรรม ให้ความรู้เรื่องลักษณะทั่วไปของวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม ภาวะประชากร ปัญหาสังคมไทย สาเหตุและผลกระทบ ตลอดจนการแก้ไขป้องกันปัญหาสังคม กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับชีวิตบุคคลและครอบครัว ซึ่งจะช่วยให้ความชัดเจนเรื่องปัญหาทางเพศ และนำไปสู่การปรับพฤติกรรมและบทบาททางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม

2.2.2. สารสำคัญในการสอนเรื่องเพศแก่วัยรุ่นในสถาบันการศึกษาจะจำแนกตามช่วงวัย ดังนี้ (วันทนี วาสิกะสิน, 2540: 29-30)

วัยรุ่นในช่วงอายุ 12-15 ปี ระยะเวลาเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของเด็กที่จะก้าวพ้นความเป็นเด็กเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงหลายสิ่งหลายอย่างทั้งทางร่างกาย และจิตใจเกิดขึ้นกับเด็ก หากพ่อแม่ไม่ให้ข้อเท็จจริงในเรื่องเพศก็จะทำให้เด็กเกิดความวิตกกังวลได้ ดังนั้นการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่เด็กวัยนี้จึงควรเกี่ยวข้องกับ ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง และการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เช่น แม่ต้องเป็นคนสอนลูกสาวให้รับรู้เรื่องการมีประจำเดือน มีการหน้าอก การมีขนขึ้นในที่ลับ การทำอัตรกามกริยา พ่อก็ต้องสอนลูกชายในเรื่องการแข็งตัวของอวัยวะเพศ การฝันเปียก การบำบัดความใคร่ด้วยตนเอง เป็นต้น ต้องพยายามสร้างความรู้สึที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา และแสดงว่าร่างกายของเรามีพัฒนาการที่

ปกติ ซึ่งบ่งชี้ว่าเรากำลังก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ใหญ่เพื่อเป็นการลดความวิตกกังวลใจหรือตกใจเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงโดยย้ำให้รู้ว่าการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นกับทุกคน รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวและวางตัวต่อเพศตรงข้าม ในระยะนี้เด็กจะเริ่มสนใจต่อเพศตรงข้าม มีโอกาสคบเพื่อนต่างเพศ พ่อแม่จำเป็นต้องชี้ให้เด็กสามารถจำแนกแยกแยะเกี่ยวกับค่านิยมให้ได้ว่าบางอย่างเป็นค่านิยมที่ดีและบางอย่างจำเป็นต้องแก้ไข การปลูกฝังความรับผิดชอบในเรื่องเพศ ทั้งความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อเพศตรงข้าม การมีเพื่อนต่างเพศสามารถทำได้ แต่ต้องรู้ถึงวิธีการปฏิบัติตนและการให้เกียรติเพศตรงข้ามอย่างถูกต้อง พ่อแม่ต้องเข้าใจถึงความต้องการของเด็กวัยนี้ ในด้านความมีอิสระส่วนตัว เช่น ต้องการอยู่คนเดียว ต้องการมีห้องเป็นส่วนตัว ต้องการตัดสินใจด้วยตนเอง ความขัดแย้งระหว่างลูกกับพ่อแม่อาจเกิดขึ้นได้ ถ้าพ่อแม่ไม่พยายามเข้าใจและไม่ปล่อยให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันหากปล่อยให้เด็กมีอิสระมากเกินไปก็อาจเกิดความผิดพลาดได้เพราะเด็กขาดประสบการณ์ อยากรู้อยากลอง เด็กจึงควรจะอยู่ในสายตาพ่อแม่ แต่ต้องไม่让孩子เกิดความรู้สึกถูกควบคุมไม่มีอิสระ การให้ความจริงใจแก่เด็กและสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ระหว่างพ่อแม่และลูกเพื่อให้เด็กรู้สึกว่าพ่อแม่เป็นที่พึ่งของลูกได้เสมอเมื่อเกิดปัญหาขึ้น หากเกิดความผิดพลาดพ่อแม่ก็พร้อมจะให้อภัย พร้อมจะช่วยเหลือแก้ไขได้ ถ้าพ่อแม่เข้มงวดกวดขันเกินไปเด็กก็จะขาดความไว้วางใจ และถ้าปล่อยปละละเลยเกินไปเด็กอาจเกิดความรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่รักไม่ใส่ใจตน จึงต้องไปพึ่งพาคนอื่นหรือพึ่งอบายมุขต่าง ๆ

วัยรุ่นในช่วงอายุ 16-20 ปี โดยทั่วไปประสบการณ์จากบ้านหรือครอบครัวย่อมมีอิทธิพลต่อเด็กในทุก ๆ ด้านของชีวิต ดังนั้นบ้านหรือครอบครัวจึงเป็นสถานที่ซึ่งเด็ก ๆ ควรได้รับการปลูกฝังในเรื่องความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ และอุปนิสัย หรือมาตรฐานแห่งความประพฤติ เกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยทั่วไปการอบรมสั่งสอนเพศศึกษานั้น เริ่มต้นขึ้นที่บ้าน แต่เมื่อทุกสิ่งทุกอย่างในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไป มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น บ้านจึงดูเหมือนจะขาดอิทธิพลหรือความสำคัญในเรื่องนี้ลงไปบ้าง อย่างไรก็ตาม บ้านก็ยังคงมีบทบาทที่สำคัญในเรื่องเพศศึกษาตลอดมาและเป็นที่ยอมรับกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ว่า การสอนเพศศึกษาที่บ้านนั้น ย่อมเป็นหน้าที่หรือความรับผิดชอบโดยตรง และสำคัญยิ่งของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ยิ่งกว่านั้นการสอนเพศศึกษาที่บ้านจะช่วยทำให้การสอนเพศศึกษาในโรงเรียนง่ายขึ้นและประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น การให้ข้อมูลความรู้ในวัยนี้ ควรจะมีขอบเขตที่กว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็นวัยที่เริ่มมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น เริ่มมีนัด มีคู่รัก มีแฟน หรือมีความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งเนื้อหาสาระสำหรับเด็กวัยนี้ คือ เรื่องความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน (Premarital Sex) เมื่อยังอยู่ในภาวะไม่พร้อมทางเศรษฐกิจและสังคม คือยังอยู่ในวัยศึกษาเล่า

เรียน อธิบายถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นภายหลัง หากเป็นลูกสาว บิดา มารดา สอนให้ระมัดระวัง ในการคบเพื่อนต่างเพศ ไม่ตกเป็นเหยื่อของเพศตรงข้าม การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสกับเพื่อนชาย ไม่ได้แสดงถึงการมีรักแท้หรือการแสดงความเป็นผู้ใหญ่แต่อย่างใด ถ้าเป็นผู้ชาย ควรให้มีจิตสำนึกรับผิดชอบ ไม่หลอกหลวง หรือเห็นเพื่อนหญิงเป็นเหยื่อทางการมอมเมา ถ้ายังไม่พร้อม หรือไม่สามารถรับผิดชอบต่อปัญหาที่จะตามมาได้ ก็ไม่ควรปล่อยให้มีความสัมพันธ์ทางเพศก่อน แต่งงาน การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองดีกว่าการไปทำความเดือดร้อนทางเพศให้กับผู้อื่น แต่ถ้าต้องการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน จะต้องเป็นไปโดยความต้องการทั้ง 2 ฝ่าย และสามารถรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ และต้องรู้จักวิธีคุมกำเนิดและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ด้วย การคุมกำเนิด (Birth Control) เด็กวัยนี้สามารถรับรู้เรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี ความคิดที่ว่า ถ้าเด็กเข้าใจ เรื่องการคุมกำเนิดแล้ว จะต้องหาทางมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อน แต่งงาน เป็นความเข้าใจที่ผิด แต่เป็นในลักษณะของการป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ ผลร้ายที่ตามมา การมีทัศนคติที่ดี ต่อตนเองและเพศตรงข้าม การยอมรับพฤติกรรมทางเพศของ บุคคลอื่น ที่อาจไม่เหมือนกับคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยพิจารณาจากเหตุผลที่นำไปสู่การปฏิบัติ บทบาท หน้าที่ การเป็นบิดา มารดาที่ดีในอนาคต เริ่มด้วยการเลือกคู่ครองที่มีเหตุผลการปรับตัว ในเรื่องเพศ การสร้างครอบครัวและชีวิตสมรสให้มีความสุข ไม่สร้างปัญหาครอบครัว และปัญหา สังคมให้เป็นที่เดือดร้อนกับผู้อื่น

นอกจากในชั้นเรียนที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เพศบทบาทหน้าที่ทางเพศที่เหมาะสม รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกของสังคมไทยที่มี คุณภาพ โดยไม่มีปัญหาสุขภาพอนามัยหรือมีปัญหาสังคมอื่นใดแล้ว ครูยังควรเป็นที่ปรึกษา แนะนำปัญหาต่าง ๆ แก่เด็กนักเรียนของตนได้ตามความจำเป็น เพราะครูคือพ่อแม่ที่สองของเด็ก และเยาวชนที่จะให้แนวทาง รูปแบบทางเพศที่ถูกต้องแก่เด็กต่อจากครอบครัว และครูยังจะต้อง ดูแลนักเรียนใกล้ชิดมากขึ้น ในกรณีที่ครอบครัวไม่อาจทำหน้าที่พ่อแม่ของเด็กที่สมบูรณ์ได้

ในกรณีที่เด็กมีปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งปัญหาทางเพศที่ควรแก้ไข ครูควรประสานความเข้าใจ และร่วมมือกับผู้ปกครองของเด็ก วางแนวทางแก้ไขจนถึงป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เด็ก และ พยายามกระตุ้นเด็กให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบำบัดแก้ไขปัญหาของเด็กเองร่วมกับผู้ใหญ่ หาก เห็นว่าเด็กนั้นมีวิญญูคติหรือคุณสมบัติบางประการที่จะให้ข้อมูลในบางกรณีที่เป็นความจำเป็นได้

นอกจากนั้น ครูยังจำเป็นต้องพึ่งพาสถาบันทางสังคมบางแห่งเพื่อมาให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียนที่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาโดยตรง เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพการปรับตัวของวัยรุ่นให้เหมาะสมกับสถานการณ์สังคม การพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม การตระหนักในบทบาททางเพศ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทเพิ่มขึ้นในการส่งเสริมพัฒนาเยาวชนเพื่อให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่าของสังคมและประเทศชาติต่อไป

2.3 ชุมชน

ชุมชนประกอบด้วยคนในชุมชน ซึ่งมีทั้งคนในและคนต่างถิ่นที่อพยพมาตั้งหลักแหล่งในชุมชนนั้น ๆ หรือเพื่อประกอบกิจการ จะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวก็ได้ และพำนักอยู่ในชุมชนด้วย นอกจากนั้นยังรวมถึงหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในชุมชน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

ชุมชนมีอิทธิพลต่อเรื่องเพศทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งนี้เพราะชุมชนเองก็ประกอบด้วยครอบครัวหลาย ๆ ครอบครัวที่มีค่านิยมวัฒนธรรมประเพณีความเชื่อถือต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศทั้งเหมือนกัน คล้ายคลึงกัน และแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตาม ชุมชนเดียวกันมักจะมีค่านิยมวัฒนธรรม ความเชื่อทางเพศค่อนข้างไปในแนวเดียวกัน เพราะจะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความเข้าใจ ตลอดจนรูปแบบทางเพศได้โดยง่าย

เด็กในชุมชนจะเริ่มรับรูปแบบหรือประสบการณ์ทางเพศจากครอบครัวก่อน เพราะความเชื่อมั่นในการแสดงออกด้านคุณภาพทางจิตใจ อารมณ์ ตลอดจนพฤติกรรมของเด็กในช่วงวัย 10 ปี เป็นต้นไปนั้นจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ในช่วงที่เด็กมีอายุเพียง 2-3 ปี จนถึงก่อนอายุ 10 ปี จากนั้นเด็กจะมีการพัฒนาด้วยแนวคิดของตนเอง (Self-Concept) โดยได้สภาพแวดล้อมรอบข้างเป็นส่วนประกอบ เด็กอาจค้นหาทางออกเองหากเด็กไม่ได้รับการตอบสนองความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศที่เหมาะสมเพียงพอ หรือไม่ได้รับคำตอบที่สงสัย อาจเพราะพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านเห็นว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องเฉพาะผู้ใหญ่เท่านั้น จึงไม่ให้ความรู้ทางเพศแก่เด็กหรือบางทีอาจให้ความรู้ที่สวนทางกับสิ่งที่ควรจะเป็น เช่น เด็กคลอจากสะดือแม่ เด็กผู้หญิงหรือเด็กผู้ชายไม่มีความแตกต่างกันเลยทางร่างกาย เด็กผู้หญิงฉลาดว่าเด็กผู้ชาย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เด็กบางคนจะจำไว้และกลายเป็นความเข้าใจผิดไปอีกนาน หรือบางครั้งเด็กอาจได้

คำตอบจากกลุ่มเพื่อน เพื่อนบ้าน คนในชุมชน ซึ่งอาจคาดเดาได้ว่าเขาเหล่านั้นให้ความรู้แก่เด็ก ถูกต้องหรือไม่ แต่เด็กบางคนก็หลงเชื่อมากกว่าพ่อแม่หรือคนในครอบครัวเดียวกันเสียอีก

ไม่เพียงแต่เรื่องเพศอย่างเดียวที่ครอบครัวและชุมชนเข้าไปมีอิทธิพลอย่างมากในการยึดถือเป็นเอกลักษณ์ทางเพศของเด็ก ซึ่งจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า แต่ครอบครัวและชุมชนยังอาจให้แนวคิดแนวทางในการดำเนินชีวิตการครองเรือน การเข้าสังคม การรู้จักบทบาทหน้าที่ทางเพศของตนอย่างถูกต้อง เป็นต้น (วันทนี วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 27-28)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา สถาบันทางศาสนา แบบแผนพฤติกรรมของผู้อพยพเข้ามาอยู่ในชุมชนรวมทั้งชาติพันธุ์ (Ethnicity) เมื่อมาผนวกกับครอบครัวเดิมในชุมชนซึ่งพร้อมจะรับความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่เข้ามาในชุมชน ก็จะมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเด็กและคนรุ่นใหม่ได้เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะการศาสนา ไม่ว่าจะเป็นโปรเตสแตนต์หรือคาทอลิก ล้วนมีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชนค่อนข้างมาก กล่าวคือ เมื่อครอบครัวไม่อาจทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ วัดหรือโบสถ์ก็อาจจะยื่นมือเข้ามาให้ความช่วยเหลือต่อไป นอกจากนั้นในประเทศสหรัฐอเมริกาหรืออีกหลายประเทศที่เจริญแล้วทางซีกโลกตะวันตก เยาวชนห่างเหินกับครอบครัวเร็วเกินไป เยาวชนจำนวนมากแยกบ้านจากครอบครัวเดิม มีการช่วยเหลือตนเองมากขึ้น ด้วยเหตุนี้สถาบันทางศาสนามารวมทั้งสถาบันทางสังคมอื่น ๆ เช่น โรงเรียน กลุ่มเพื่อน แหล่งงานต่าง ๆ ของเยาวชน สมาคมเยาวชนในหลาย ๆ สมาคม เป็นต้น ได้เข้ามามีอิทธิพลกับชีวิต ความคิดเห็น ท่าที พฤติกรรมของเยาวชนอยู่พอสมควร

ในยุคสมัยใหม่ไม่เพียงแต่ประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แม้แต่ประเทศอื่น ๆ เกือบจะทั่วโลก พบว่า ระบบเศรษฐกิจเริ่มเข้ามามีอิทธิพลต่อชีวิตของครอบครัวมากขึ้น ทำให้สถาบันทางศาสนาจะลดความผูกพันกับชีวิตคนเราอยู่บ้าง ความจำเป็นในการครองชีพ ทำให้ทั้งผู้ชายผู้หญิงต้องออกทำงานนอกบ้าน และเขาจะรู้จักการแยกแยะบทบาทของเขาเองว่าควรทำงานเหมาะสมกับเพศของเขาเองในแนวทางที่เขาคิดว่ามีความเหมาะสมที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การยึดมั่นในตัวเอง” (Componential Self) เป็นสำคัญ กล่าวคือ มีความคิดตัดสินใจด้วยตัวเองเป็นหลัก เรื่องนี้ได้เกิดขึ้นกับชีวิตมนุษย์มานานแล้ว

Williams (1983: 27-28) ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ตั้งแต่ปี ค.ศ.1955 ว่า การยึดมั่นในตัวเองเป็นหลักใหญ่ทำให้เกิดค่านิยมของสังคมนั้น ๆ ขึ้นมา ยกตัวอย่างเช่น สังคมของชาวอเมริกันมี

ค่านิยมของพวกเขา อาทิ ความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งใดก็ตามให้เกิดผลสำเร็จ (Achievement) การทำกิจกรรมซึ่งสังคมยอมรับ ความก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ การพัฒนาวิชาการ การสร้างเหตุผลให้เหมาะสมที่สุดกับยุคสมัย เช่น การกินดีอยู่ดี เหล่านี้ล้วนเป็นการนำตัวเองเข้าไปผูกมัดกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และกิจกรรมนั้นมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นตัวสินค้าที่จะทำรายได้แก่มวลชนในชาตินั้น ๆ เอง การพัฒนาค่านิยมของสังคมหรือมวลชนในลักษณะการผูกพันกับความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในครอบครัวมากขึ้นเป็นลำดับ การเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์ทางเพศจากครอบครัวจะได้รับเพียงส่วนหนึ่ง เพราะประการหนึ่ง พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านต่างทำมาหากินนอกบ้านจนไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ประการที่สอง ความเจริญก้าวหน้าทางวัตถุในสังคมที่มากขึ้นเป็นลำดับดึงดูดใจเด็กและเยาวชนให้ก้าวสู่โลกภายนอกมากกว่าการอยู่กับบ้าน และบางที่อาจสร้างบรรยากาศทางเพศที่ผิดพลาดให้แก่เด็กและเยาวชน เช่น การมีบาร์เกย์หรือบาร์ลักเพศเกิดขึ้นอย่างคับคั่ง และเป็นที่เปิดเผยมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนสนใจอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลองและอาจนำไปสู่พฤติกรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามพฤติกรรมของกลุ่มย่อย รวมทั้งการมีค่านิยมตามกลุ่มย่อยเหล่านั้น

ในประเทศไทย ครอบครัวในเมืองใหญ่ ๆ อ่อนแอมากขึ้น เหตุผลสำคัญก็คือ พ่อแม่ต่างก็มีหน้าที่ในการทำงานเพื่อช่วยยกระดับฐานะของครอบครัว หรือเพื่อให้ครอบครัวดำรงอยู่ได้ ซึ่งต่างจากอดีต ที่แม่ยังดูแลลูกอยู่กับบ้านด้วยตัวเอง อีกทั้งยังมีวงศาคณาญาติช่วยผลัดเปลี่ยนดูแลลูกให้อีกด้วย และบางครั้งยังมีเพื่อนบ้านช่วยดูแลแทนให้ได้เป็นครั้งคราว เมื่อแม่มีกิจธุระนอกบ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บ้าน เพื่อนบ้าน รวมถึงชุมชนในยุคสมัยที่ผ่านมาย้อนขึ้นไปราว 40-50 ปี สามารถเห็นภาพความผูกพัน การช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างคนในครอบครัวเดียวกันหรือครอบครัวอื่น ๆ ในชุมชน สถาบันอื่น ๆ ในชุมชน เช่น วัด โรงเรียน สถานีนามัย กรรมการต่าง ๆ ในชุมชนต่างมีความสัมพันธ์ด้วยดีต่อกัน และยังมีส่วนส่งเสริมการพัฒนาชุมชน อันเป็นผลของการร่วมแรงร่วมใจของคนในชุมชนเดียวกันเอง สิ่งเหล่านี้ส่งผลที่ดีไปถึงครอบครัวทั้งหลายเพราะต่างก็เป็นองค์ประกอบของชุมชนด้วย ครอบครัวดั้งเดิมจึงมีความแข็งแกร่งเพราะได้รับแรงเสริมอันดีของชุมชนด้วยตนเอง แต่ภาพดังกล่าวในสังคมไทยที่เป็นชุมชนเมืองนับวันจะหายาก เพราะครอบครัวและชุมชนที่เคยสามารถให้รูปแบบในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนได้เหมาะสมกับเพศและมีความเอื้ออำนวยช่วยเหลือซึ่งกันและกันนับวันจะหาได้ยากในยุคสมัยต่อมา อย่างไรก็ตาม ชุมชนในชนบทยังสามารถค้นพบโครงสร้างความสัมพันธ์อันดีของครอบครัวชุมชนหรือชุมชนต่อครอบครัวได้อยู่ แต่ในอนาคตข้างหน้าเมื่อความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจเข้าไปถึง ซึ่งขณะนี้ก็พอจะมองเห็นในหลาย ๆ ท้องถิ่นแม้ในต่างจังหวัดห่างไกลกรุงเทพมหานคร บ้างแล้ว สภาพ

ชุมชนที่เคยร่วมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนโดยความร่วมมือของครอบครัวต่าง ๆ ในชุมชนก็เกิดเปลี่ยนไป ต่างฝ่ายต่างอยู่ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกของชุมชนจะไม่สมบูรณ์เหมือนเดิม เด็กและเยาวชนในชุมชนก็จะได้ภาพของชุมชนในทางลบ และชุมชนก็ไม่อาจให้ภาพที่สร้างสรรค์แก่เด็กและเยาวชน ได้ว่าเขาควรจะปฏิบัติตามเช่นไรจึงเหมาะสมกับเพศและสอดคล้องกับสังคมไทยที่ยังมีคนหัวเก่าปะปนกับคนหัวใหม่อยู่เช่นทุกวันนี้ (วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 27-28)

การพัฒนาชุมชน โดยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่ายทำให้เกิดเป็นความจำเป็นของการมีองค์กรเครือข่ายในชุมชน อาทิ องค์กรที่เกี่ยวข้องทางการศาสนา การศึกษา และวัฒนธรรม สมาคมหรือชมรมที่ให้บริการทางสังคมแก่ครอบครัว เด็ก และเยาวชน ความร่วมมือขององค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน อาสาสมัคร นักวิชาการด้านต่าง ๆ ได้ประสานแนวคิด แผนการ ตลอดจนการปฏิบัติงานที่ลงสู่เด็กและเยาวชน รวมถึงครอบครัว ซึ่งทำได้หลายรูปแบบ เช่น การให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารหรือเพศศึกษาผ่านสื่อต่าง ๆ การจัดกิจกรรม นิทรรศการ การให้ความรู้ในโรงเรียน เป็นต้น อย่างน้อยการทำหน้าที่ขององค์กรเครือข่ายในประเด็นเหล่านี้เป็นหนทางหนึ่งที่จะลดปัญหาและความรุนแรงของครอบครัว รวมถึงปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเด็กและเยาวชนลงได้

2.4 สถาบันสื่อมวลชน

สถาบันสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับเรื่องเพศศึกษาในด้านการให้ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสมกับประชาชนในเรื่องเพศ ความเสมอภาคทางเพศและจริยธรรมทางเพศของคนในสังคม สื่อมวลชนในปัจจุบันมีหลายรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ วิกิตทัศน์ และอินเทอร์เน็ต ผู้รับผิดชอบทางสื่อมวลชนต้องตระหนักถึงอิทธิพลของสื่อที่จะครอบงำคนในสังคมโดยเฉพาะเด็กและวัยรุ่น สื่อลามกไม่ก่อให้เกิดแนวคิดที่ถูกต้องในเรื่องเพศ และจะทำให้แนวคิดในเรื่องเพศเป็นไปในทางลบ การผลิตสื่อภายใต้แนวคิดของสังคมผู้ชายเป็นใหญ่จะมีความโน้มเอียงไปในประเด็นของการกดขี่เพศหญิง หรือมองว่าเพศหญิงเป็นพลเมืองชั้นสอง ซึ่งสามารถซื้อขายบริการได้ ถ้าการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นไปในทางที่เหมาะสม ก็จะทำให้เยาวชนมีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องเพศอย่างถูกต้อง สิ่งที่สำคัญในขณะนี้คืออินเทอร์เน็ต ที่อาจทำให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อของการล่อลวงทางเพศได้ ซึ่งเป็นประเด็นที่สถาบันครอบครัว สถาบันการเมืองการปกครองต้องหาทางแก้ไขอย่างจริงจัง (วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 31)

สื่อมวลชนซึ่งในขณะนี้หลายรูปแบบ เป็นตัวการสำคัญในการเผยแพร่ขยายความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ซึ่งวิเคราะห์ได้ว่าให้ผลทั้งในทางลบและทางบวกแก่กลุ่มผู้รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อมวลชนประกอบด้วย วิทยุ โทรทัศน์ เทป วีดิโอ ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต หนังสือพิมพ์ หนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สื่อมวลชนในระดับท้องถิ่นก็เช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมรสพพื้นเมือง ภาพยนตร์กลางแปลง ข้อมูลผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน เป็นต้น

ในเขตเมืองใหญ่ ที่พ่อแม่ต่างทำงานนอกบ้านหรือมีภาระหลายด้านจนไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก สื่อมวลชนทั้งหลาย เช่น โทรทัศน์ เทปวีดิโอ อินเทอร์เน็ต สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้เข้ามาเป็นเครื่องมือสำคัญในการคลายเหงา ให้ความเพลิดเพลิน รวมทั้งเพิ่มการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ที่ใกล้ชิดของเด็กและเยาวชนมากขึ้น บุคลิกลักษณะต่าง ๆ รวมทั้งประสบการณ์ทั้งหลายของเด็กและเยาวชน อาจได้รับมาจากสื่อมวลชนโดยปราศจากการขัดเกลาและแยกแยะความผิดความถูก ตัวอย่างหนึ่งก็เช่นพฤติกรรมทางเพศหรืออบตาททางเพศที่ไม่เหมาะสม อาจได้รับความนิยมชมชอบมากกว่าจะศึกษาหรือลอกเลียนความสามารถ ความมีอัจฉริยะของบุคคลตามที่ปรากฏทางสื่อมวลชน ฉะนั้นการที่มีผู้กล่าวว่าสื่อมวลชนให้ทั้งความฉลาดและความมั่งงายแก่มนุษย์ จึงน่าจะมีมูลความเป็นไปได้ แต่ทั้งนี้คงต้องขึ้นอยู่กับความรู้จักแยกแยะความถูกผิดของผู้รับข้อมูลข่าวสารด้วย และสำหรับเด็กและเยาวชนควรมีผู้ใหญ่ที่มีความปรารถนาดีคอยให้คำแนะนำ เป็นที่ปรึกษา ชี้หนทางที่ถูกต้องในหลาย ๆ โอกาส เพื่อเด็กจะได้ไม่ก้าวไปสู่ความเข้าใจผิดพลาด มั่งงายตามข่าวสารของสื่อมวลชนโดยทั่วไป สื่อมวลชนได้รับความนิยมอย่างมากเนื่องจากมีความคล่องตัว รวดเร็ว ให้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วทันใจ ถ้าสื่อมวลชนได้ให้ความร่วมมือโดยมีส่วนให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในเรื่องเพศศึกษาอย่างถูกต้อง ทั้งนี้โดยทำหน้าที่เป็นหน่วยกลางรองรับและประชาสัมพันธ์ข้อมูลของหน่วยงานสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศศึกษา รวมถึงชีวิตครอบครัวศึกษาที่ประชาชนทุกเพศทุกวัยควรรับทราบเนื้อหาข่าวสารที่สื่อมวลชนสามารถเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้อย่างดีมีหลากหลาย (วันทนี วาสิกะสินและคณะ, 2546: 32)

ดังนั้นสื่อมวลชนจะช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชนได้มากมาย ประเด็นของเรื่องสามารถนำเสนอได้ทั้งทางบวกและทางลบ โดยเฉพาะทางลบ เช่น ปัญหาถูกและมรดานอกสมรส ปัญหาการทำแท้งเถื่อน สิ่งเหล่านี้สื่อมวลชนควรจะนำทางว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรเกิดขึ้น การควบคุมป้องกันในฐานะสตรีไทยที่มีวัฒนธรรมอันดีงามในเรื่องศักดิ์ศรีของลูกผู้หญิงซึ่งได้รับการอบรมสั่งสอนมาโดยตลอดควรกระทำอย่างไร หรือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นแล้วจะมีทางออกที่

เหมาะสมอย่างไรจึงจะทุเลาเบาบางลงได้ รวมถึงต้องไม่เป็นการตอกย้ำความเจ็บซ้ำให้แก่ผู้ประสบปัญหาและครอบครัวของเขาเหล่านั้น หากกระทำได้เช่นนี้จะสร้างผลดีแก่สังคมและประเทศชาติ เพราะเป็นการให้แนวทางแก่ชีวิตของคนบางกลุ่มที่กำลังท้อแท้สิ้นหวัง ซึ่งอาจนำไปสู่แนวทางการช่วยเหลือของหลาย ๆ ฝ่าย

เนื่องจากสื่อมวลชนมีอิทธิพลแก่มวลชนอย่างมาก เพราะเป็นสื่อที่คนนิยมสามารถรับรู้ข่าวสารได้คล่องตัว รวดเร็ว ทันกาลดังกล่าวก่อนแล้ว ผู้ทำหน้าที่สื่อมวลชนควรมีความชัดเจนในเนื้อหา และรู้ความเหมาะสมของเนื้อหาที่จะเสนอออกไป และเผยแพร่แก่กลุ่มเป้าหมายในภาพรวมหรือเฉพาะกลุ่ม และพึงระวังการให้ข้อมูลทางเพศศึกษาที่อาจตีความได้หลายแง่มุม หากเยาวชนได้รับความรู้ไปผิด ๆ โดยขาดการวิเคราะห์ที่ไตร่ตรอง อาจจะทำให้เขารับรู้ประสบการณ์ทางเพศและการดำเนินชีวิตในอนาคตอย่างผิดพลาดได้ จนเกินกว่าจะเรียกสำนึกที่ถูกต้องกลับคืนมาได้ ฉะนั้นอาจกล่าวได้ว่า “สื่อมวลชน” คือสื่อกลางที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการสร้างสรรค์และพัฒนาครอบครัว ตลอดจนสังคมให้ก้าวไปสู่ความมีคุณภาพชีวิตตามภาพลักษณ์ที่ควรจะมีขึ้นในสังคมไทย

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางเพศของวัยรุ่น

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory)

Pavlov (1960 อ้างใน นางลักษณ เอมประดิษฐ์, 2535: 33) ได้ศึกษาทดลองศึกษาเกี่ยวกับสุนัข พบว่า สุนัขจะน้ำลายไหลเมื่อได้ยินเสียงสั่นกระดิ่งเมื่อถึงเวลาให้อาหารมากกว่าเห็นตัวอาหาร เมื่อนำมาศึกษาเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมทางเพศจะพบว่า สิ่งหนึ่งที่ได้จากการเรียนรู้ก็คือ ความสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมถึงกันได้ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง การเรียนรู้จะเริ่มต้นเมื่อพ้นจากครรภ์มารดาระยะหนึ่งและจะเริ่มพัฒนาการเรียนรู้มากขึ้นตามวัยที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ โดยจะมีเงื่อนไขบางอย่างเกิดขึ้น เช่น การแยกบุคคลไปตามเพศ อาทิ เพศชายจะหาวหาญก้าวร้าวกว่าเพศหญิง หรือการแต่งกายชายหญิงก็จะมีแตกต่างกันเหล่านี้ ในเบื้องต้นเด็กจะเรียนรู้จากครอบครัวช่วงวัย 2 ปีขึ้นไปจนถึง 6-7 ปี เป็นวัยที่เริ่มสนใจทางเพศ เช่น สนใจอวัยวะเพศของตนเองและคนอื่น อาจถามว่าอวัยวะเพศของเขาเหมือนพ่อหรือเหมือนแม่ ทำไมอวัยวะเพศของเขาจึงไม่เหมือนของพ่อหรือของแม่ หรือเด็กบางคนถามว่าน้องออกมาจากส่วนไหนของแม่ เหล่านี้เป็นความสนใจทางเพศของเด็กอันเป็นธรรมชาติของการใคร่รู้ พ่อแม่ต้องเข้าใจและ

พยายามให้คำอธิบายตามความเหมาะสมแก่วัย ไม่มีการบิดเบือนเพราะอาจทำให้เด็กเข้าใจเรื่องเพศผิดๆ จนถึงวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่

Sigmund Freud นักจิตวิเคราะห์ผู้มีชื่อเสียงเชื่อว่าเด็กอายุตั้งแต่ 2-7 ปี สนใจสิ่งรอบตัวมากขึ้น โดยเฉพาะสิ่งใกล้ตัว ซึ่งก็คือพ่อแม่ คนในครอบครัว และจะจดจำได้แม่นยำ ด้วยเหตุนี้พ่อแม่จึงควรให้ความใส่ใจแก่บุตรในวัยต้นนี้อย่างมากไม่ด้อยกว่าวัยรุ่น ไม่เพียงเฉพาะความปลอดภัยทางกายเท่านั้น หากแต่สภาพจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของเด็กก็ควรระมัดระวังใส่ใจให้มากเช่นกัน (Carroll, 2005: 30)

2. ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน (Differential Association Theory)

ทฤษฎีนี้เสนอว่า วัฒนธรรม (Culture) เป็นแรงบังคับอย่างสำคัญต่อรูปแบบทางเพศของเด็กวัฒนธรรมในเบื้องต้นที่เด็กได้รับคือวัฒนธรรมของครอบครัวที่เด็กได้รับประสบการณ์มา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วัฒนธรรมการอบรมเลี้ยงดูเด็กของบิดามารดาและวัฒนธรรมการแสดงออกทางเพศ บทบาททางเพศของเด็กนั้น บิดามารดาเป็นผู้ถ่ายทอดสู่บุตรจะโดยเจตนาหรือไม่เจตนาก็ตาม กล่าวคือเด็กชายจะถูกเลี้ยงดูแบบให้อิสระเสรีมากกว่าเด็กหญิง ยิ่งเติบโตเด็กชายจะยิ่งมีอิสระเสรีมากขึ้น และเมื่อถึงวัยเป็นผู้ใหญ่หรือวัยหนุ่มสาวจะเห็นความแตกต่างในการแสดงออกทางเพศของชายและหญิงอย่างชัดเจน

ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันนี้เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้อยู่มาก หากแต่ทฤษฎีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันไม่เน้นการทดลองอย่างมีเงื่อนไข หากจะเล็งลงไปถึงการเลี้ยงดูของครอบครัว รวมทั้งภาพแวดล้อมทางสังคมอื่นๆ ที่อาจจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กในระยะแรกการเลี้ยงดูเด็กทารกของบิดามารดาจะยังไม่เห็นความแตกต่างในการแสดงออกของเด็ก จนเข้าสู่ระบบโรงเรียนแล้วเด็กจะมีปฏิกิริยาต่อครอบครัวทั้งทางบวกและทางลบ เช่น เด็กอาจเกิดความคิดว่าบิดามารดารักใคร่ตัวเด็กเพียงใด เป็นต้น การได้เลี้ยงกัวว่าวต่อบิดามารดาก็ดี หรือการเชื่อฟังเคารพบิดามารดาก็ดี ไม่ใช่เกิดเพราะสัญชาตญาณแต่อย่างใด หากเพราะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือครอบครัวเป็นสำคัญ (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์, 2535: 34)

3. ทฤษฎีบทบาทจำลองและรูปแบบทางเพศ (Role Modeling and Sex Typing Theory)

ทฤษฎีนี้เชื่อว่าความรู้ความเข้าใจทางเพศของคนเรานั้นจะถูกตั้งหรือไม่ บิดามารดาเป็นผู้ให้ โดยทฤษฎีนี้เชื่อว่าหญิงจะรับจากมารดา และชายลอกเลียนจากบิดา โดยเฉพาะชายจะมีความภาคภูมิใจกับเพศชายอย่างมาก จะไม่เต็มใจทำงานประดิษฐ์แบบหญิง และจะรู้สึกอับอายมากถ้าต้องไปทำงานหรือทำกิจกรรมที่ผู้หญิงควรจะทำมากกว่า อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีนี้เชื่อว่ามารดามีอิทธิพลต่อบุตรมากกว่าบิดา ไม่ว่าจะเป็นบุตรชายหรือหญิง เนื่องจากมารดามักจะใกล้ชิดกับบุตรมากกว่า

เด็กจะสร้างบทบาทจำลองโดยอัตโนมัติหลังจากได้เก็บความคิดและรูปแบบของบิดามารดาไว้แล้ว และเมื่อเด็กได้เรียนรู้เรื่องเพศของตนเองชัดเจนมากขึ้นแล้ว พฤติกรรมของเด็กจะแกร่งขึ้น เด็กจะสร้างรูปแบบทางเพศได้ตามที่ตนต้องการ แต่ทั้งบทบาทจำลองและรูปแบบทางเพศของเด็กยังไม่ถือว่าเป็นเอกลักษณ์ทางเพศ ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนหรือผู้ใหญ่ มักจะเป็นเพราะครอบครัวยังให้ความรู้หรือประสบการณ์ทางเพศไม่ถูกต้องเหมาะสม เช่น รักร่วมเพศเกิดเพราะครอบครัวยังให้ความรู้หรือรูปแบบทางเพศผิดพลาด อาจทำให้ผู้ประสบการณ์เป็นรักร่วมเพศมากำหนดบทบาทจำลองทางเพศภายหลังก็ได้

จากผลการวิจัยของ Maccoby and Jackline เมื่อปี ค.ศ.1974 เกี่ยวกับบทบาทจำลองทางเพศของเยาวชน สรุปได้ว่า การแสดงออกทางเพศหรือบทบาททางเพศที่มีผลต่อการพัฒนารูปแบบพฤติกรรมทางเพศ จะเป็นสามัญสำนึกไปเสียแล้ว อาจพบได้บ่อยครั้งว่าเด็กมีข้อขัดข้องในรูปแบบทางเพศ ฉะนั้นเด็กอาจจะแสวงหารูปแบบทางเพศที่เขาพึงพอใจ และแสดงพฤติกรรมอย่างนั้นเป็นชั่วครั้งชั่วคราว หรือรับพฤติกรรมนั้นเป็นการถาวรเลยก็ได้ (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์, 2535: 35)

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ของตนเอง (Cognitive Learning or Self Socialization Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นการแสดงให้เห็นบทบาททางเพศของเด็กที่เลียนแบบผู้อื่นที่อยู่ใกล้ชิด รวมทั้งขีดความสามารถในการพัฒนาจิตใจอารมณ์ของตนเอง และการแสดงออกทางอารมณ์ต่อผู้อื่น Kohlberg (1966 อ้างใน วันทนี วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 21) กล่าวว่า “พัฒนาการทาง

เพศของเด็กเกิดจากความรู้จักคิดไตร่ตรอง (Cognition) ของเด็กโดยตรง มิใช่เพราะสภาพทางร่างกายหรือวัฒนธรรมที่มีผลต่อเด็ก ทว่าการรู้จักคิดของเด็กจะให้ความสำคัญกับเพศกำเนิดเดิมก่อน จากนั้นทัศนคติเกี่ยวกับบทบาททางเพศก็จะมีผลมาอย่างยิ่งต่อความคิดไตร่ตรองของเด็ก รวมทั้งคำสั่งของสังคมที่กำหนดให้บุคคลกระทำหน้าที่ที่เหมาะสมกับเพศ วัย และวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ”

5. ทฤษฎีรอยประทับหรือแบบพิมพ์ทางสังคม (Social Scripting Theory)

ทฤษฎีนี้ได้แนวคิดมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ของมีเงื่อนไขหรือมีแรงเสริมที่แตกต่างกัน และบางครั้งก็ยังได้รับความรู้ของแรงบังคับทางด้านชีวภาพทางสังคม (Biosocial force) มาเป็นองค์ประกอบด้วย แต่ไม่เด่นชัดเท่าแนวคิดของการเรียนรู้

นักพัฒนาการด้านทฤษฎีรอยประทับทางสังคม 2 ท่าน คือ William Simon and John Gangnon (1969 อ้างใน วันทนี วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 22) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทางเพศจะเป็นประสบการณ์หรือรอยประทับความรู้สึกรู้สึกของเด็กได้ก็เมื่อเด็กได้เรียนรู้และเข้าใจในเรื่องนี้อย่างชัดเจน จนสามารถนำไปเป็นต้นแบบในการกระทำหน้าที่ตามบทบาททางเพศของเขาได้ ความจริงแล้วบทบาททางเพศมีมาก่อนจะได้รับประสบการณ์หรือการเรียนรู้ โดยบทบาททางเพศเดิมเป็นบทบาทที่ได้กระทำไปโดยสัญชาตญาณหรืออัตโนมัติ

ในแต่ละช่วงวัยตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่นหรือวัยแรกรุ่น เด็กได้เรียนรู้และมีพัฒนาการตามวัยมาโดยลำดับ เขาจะรู้จักสังเกตด้วยตนเองว่าเมื่อถึงวัยหนุ่มสาว เขาได้ใช้ประโยชน์จากความสามารถทางเพศที่เขาได้อยู่เหมาะสมกับสภาพร่างกายอย่างไรบ้าง การสังเกตตัวเองนั้นเป็นการพัฒนารูปแบบทางเพศที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งทั้งไซมอนและแกกนอนกล่าวว่า เด็กผู้ชายมีแรงขับทางเพศมาก และยังเน้นความสนใจทางเพศทั้งโดยการกระทำและการพูดการจา ตรงข้ามกับเพศหญิงที่พยายามจะผลักดันความรู้สึกต้องการทางเพศออกไปทั้งการกระทำหรือคำพูด หากแต่ความต้องการทางเพศเป็นธรรมชาติของมนุษย์ทั้งชายและหญิง ฉะนั้นหญิงจึงต้องการตอบสนองทางเพศด้วยความนุ่มนวล อ่อนโยน มีอารมณ์สุนทรีย์ โรแมนติกมากกว่าชายนอกจากนั้นผู้หญิงตั้งแต่เยาว์วัยจะมีความระมัดระวังอันตรายทางเพศจากบุคคลและสังคมรอบข้างตามที่บิดามารดาและผู้ใหญ่อบรมสั่งสอนมา

เมื่อถึงวัยหนุ่มสาวเต็มที่ ผู้ชายเริ่มต้องการพัฒนาด้านความรู้สึกผูกพันทางเพศมากขึ้น อันเกิดจากค่านิยมเฉพาะตัวหรือค่านิยมของสังคมที่เขาได้รับมาและผลักดันให้เขาไป ซึ่งแสดงว่าเขาได้เข้ามาสู่จุดประสงค์ของรอยประทับหรือแบบพิมพ์ทางสังคมที่เขาได้เรียนรู้มา ทำนองเดียวกัน หญิงได้ก้าวเข้ามาสู่ความรู้สึกผูกพันที่มีมาก่อนหน้านี้แล้ว ทั้งยังต้องการความลึกซึ้ง ละมุนละไมสนิทสนมทางเพศจากคนรักอย่างมากอีกด้วย (นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์, 2535: 36)

อาจกล่าวได้ว่า ทฤษฎีนี้พยายามจะแปลความหมายเรื่องเพศ โดยเชื่อมโยงตั้งแต่การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมาสู่ประสบการณ์ทางเพศของเด็กและมีการพัฒนาทางเพศต่อ ๆ มา แต่ช่วงวัยจนถึงผู้ใหญ่ตามแบบพิมพ์ที่ได้รับมา หรือสรุปว่าการแสดงอารมณ์รักจะลึกซึ้งขนาดไหนก็ตามหรือความต้องการทางเพศไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดของวัยหนุ่มสาว ย่อมได้จากประสบการณ์การเรียนรู้ทางเพศแต่วัยเด็กมาแล้ว

6. ทฤษฎีการพัฒนาบุคคล (The Theory of Individual Development)

Erikson (1963 cited Dorothy and Raphael, 1988: 114-117) ได้สร้างทฤษฎีนี้ตามทฤษฎีการพัฒนาด้านจิตเพศ (Psychosexual Development Theory) ของ Freud แต่ศึกษาเพิ่มเติมถึงผลกระทบทางสังคมที่มีต่อบุคคล และขยายผลต่อไปว่าพัฒนาการในวัยผู้ใหญ่จะดีหรือไม่ดีนั้นขึ้นอยู่กับพัฒนาการหรือการรับรู้ในวัยเด็กด้วย

Erikson ชี้ให้เห็นว่าคนเราอาจจะเติบโตหรือพัฒนามาจนถึงวัยผู้ใหญ่ได้ จะต้องผ่าน 8 ระยะในวงจรชีวิตหนึ่ง ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชาย คือ

1. ระยะความต้องการทางปาก เช่น การกิน การดูด (Oral Sensory) คือวัยทารกตั้งแต่หลังคลอดจนถึง 2 ปี
2. ระยะการเรียนรู้การขับถ่าย (Muscular anal) คือวัย 1 ปีขึ้นไป จนถึงวัย 3 ปี
3. ระยะสนใจเรียนรู้เรื่องเพศของตนเอง และใช้พลังทางร่างกายเคลื่อนไหวเล่นสนุกสนานมากขึ้น (locomotors-Genital) คือวัย 3 ปีขึ้นไป จนถึงอายุ 10 ปี
4. ย่างสู่วัยรุ่น (Latency)

5. วัยรุ่น (Puberty and Adolescence)

6. ย่างวัยหนุ่มสาว (Young Adulthood)

7. วัยหนุ่มสาวหรือวัยผู้ใหญ่ (Adulthood)

8. วัยผู้ใหญ่เต็มขั้น (Maturity)

จะเห็นว่าในแต่ละระยะอาจมีระยะหรือช่วงอายุคาบเกี่ยวกันอยู่ เช่น ระยะ 1, 2, 3 และในแต่ละระยะนี้แต่ละคนจะพบปัญหาบางอย่างหรืออาจถึงขั้นเป็นปัญหาวิกฤตก็ได้ และคนเราจะแสดงศักยภาพว่าจะ “ก้าวไปข้างหน้า” หรือจะ “ถอยไปข้างหลัง” หรือจะ “ผสมผสานทั้งสองอย่างเข้าด้วยกันอย่างค่อยเป็นค่อยไป”

ทฤษฎีนี้มุ่งจะนำไปสู่การเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์แต่ละคนที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อชีวิตของตนเองมาโดยตลอด ทั้งนี้แต่ละคนจะต้องตระหนักในสถานการณ์ของตนเองและพัฒนาความถูกต้องขึ้นมาเกี่ยวกับ

1. การพัฒนาความรู้ให้เกิดแก่ตนเอง (Cognitive development)

2. การพัฒนาด้านศีลธรรม (Moral development)

แนวในการพัฒนาบุคคลดังกล่าว สามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางกำหนดแผนวงจรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) อย่างมีระยะหรือมีขั้นตอนเช่นเดียวกัน และทำให้ครอบครัวสามารถแยกบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัวได้ รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะชีวิตคู่ ทฤษฎีนี้เชื่อว่ารูปแบบวงจรชีวิตคู่จะเป็นอย่างไรนั้นจะต้องศึกษาถึงความเจริญก้าวหน้าของชีวิตคู่ที่ผ่านๆ มา ว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยดูผ่านในหลายๆ อย่าง เช่น ความเป็นมาของวัฒนธรรมและรูปแบบของการแต่งงาน การตั้งครรภ์ การคลอด การเลี้ยงดูเด็กของแต่ละครอบครัว อย่างไรก็ตามพัฒนาการของครอบครัวยังขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งเป็นผลให้รูปแบบการดำเนินชีวิตภายในครอบครัวอาจจำเป็นต้องปรับปรุงดัดแปลงไปตามสถานการณ์บ้างตามความจำเป็น หรือทำให้

เกิดมีรูปแบบขบวนการเคลื่อนไหววงจรชีวิตครอบครัว ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง (Dynamic Process Model of The Family Life Cycle) เป็นผลที่ติดตามมา

7. ทฤษฎีทางด้านสังคมศาสตร์เกี่ยวกับแนวคิดบทบาททางเพศ

แนวคิดเกี่ยวกับบทบาททางเพศนี้ Russell (1978 อ้างใน วันทนีย์ วาสิกะสิน และคณะ, 2546: 23) เป็นท่านหนึ่งที่ทำให้แนวคิดที่น่าสนใจว่า บทบาททางเพศของพ่อกลับมีความสำคัญอย่างมากต่อการยึดถือเป็นแบบอย่างของลูก ๆ ทั้งนี้หมายถึงว่าพ่อจะต้องใช้เวลาในการดูแลอบรม ใกล้ชิดกับบุตรมาพอสมควร พ่อที่มีพฤติกรรมกระโดดไปทางเพศหญิง (ลักษณะกะเทยลักเพศ) หรือมีความเป็นชายเต็มตัว ต่างก็ให้พื้นฐาน บทบาททางเพศตามลักษณะของพ่อแก่ลูกได้ไม่แตกต่างกัน การค้นพบของ Russell ได้รับความเชื่อถือมากในบรรดานักสังคมศาสตร์ และเขาได้พยายามอธิบายว่า ภาพของบุคลิกภาพที่อยู่ลึก ๆ นั้นไม่จำเป็นต้องมีสภาพที่สอดคล้องกับเพศที่มองจากรูปลักษณะภายนอกเสมอไป แต่ก็ยังพอจะทำนายได้ว่าบุคลิกภาพของคนเรานั้นสามารถปรับมาจากบุคลิกภาพของพ่อหรือของแม่ก็ได้ แม้ว่าแนวโน้มพฤติกรรมของพ่อสำคัญมากกับลูกแรกเกิด

อย่างไรก็ตาม นักสังคมศาสตร์ต่อ ๆ มาก็ยังเห็นพ้องกับแนวคิดของ Russell ที่ว่า พฤติกรรมของพ่อมีผลต่อพฤติกรรมของลูกแต่ละคน โดยจะมีผลแก่ลูกตั้งแต่แรกเกิดเป็นต้นไปโดยไม่รู้ตัว คือเป็นพฤติกรรมแบบแอบแฝง และยังมีผลเหนือแม่ของลูกอีกด้วย เพราะแม่ต้องการเลี้ยงดูลูกให้ถูกใจ พ่อของลูก ด้วยเหตุนี้ พ่อทุกคนจึงจำเป็นต้องเตรียมพัฒนาบุคลิกภาพล่วงหน้าให้มีความเหมาะสม เพื่อรองรับการเกิดของลูก เพราะบุคลิกภาพของพ่อเป็นประสบการณ์จับปล้นกับลูก และอาจเป็นตัวทำให้ลูกมีบทบาททางเพศที่เหมาะสมกับเพศกำเนิดเดิมเมื่อถึงวัยเติบโตแล้ว รวมทั้งการมีทัศนคติ ค่านิยม วัฒนธรรม ที่เหมาะสมต่อไปในเบื้องหน้าอีกด้วย ต่อจากนั้นแม่ของลูกจะเข้ามาเลี้ยงดูใกล้ชิดกว่าพ่อ จึงเป็นเหตุผลในภายหลัง เด็กตั้งแต่วัยทารกเป็นต้นไป ได้รับประสบการณ์ทางเพศทั้งจากพ่อและแม่ หรือสรุปว่า ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่ให้อิทธิพลด้านบทบาททางเพศของเด็กอย่างมาก นอกจากนั้นแนวคิดของทฤษฎีบทบาททางเพศในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์อีกหลาย ๆ ท่านยังชี้ให้เห็นอีกว่า พฤติกรรมของพ่อมีผลต่อลูกตั้งแต่แรกเกิดเป็นความจริง แต่เป็นเพราะพฤติกรรมของพ่อไม่ใคร่จะคงที่ จึงทำให้มีผลกระทบต่อสภาพจิตใจของสมาชิกอื่น ๆ ในครอบครัว โดยเฉพาะแม่ซึ่งอาจจะเลี้ยงดูลูกให้มีบุคลิกลักษณะที่คาดหวังว่าพ่อของลูกจะพอใจ หรือจัดประสบการณ์การเลี้ยงดูลูกขึ้นมาใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทาง

สังคมในขณะนั้น จนในที่สุดกลายเป็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกจะผูกพันแน่นแฟ้นกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อกับลูก และให้แนวทางด้านเพศศึกษาและเอกลักษณ์ทางเพศในเบื้องต้น แก่เด็ก การเลี้ยงดูของบิดามารดามีผลต่อพัฒนาการทางเพศ เช่น เมื่อเติบโตพอรู้ความเขาจะสามารถแยกได้ว่าตัวเองเป็นผู้ชายเป็นผู้หญิง เขาจะรู้จักการแต่งกาย การแสดงพฤติกรรมทางเพศของตน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบิดามารดาต้องเป็นรูปแบบที่ดีแก่ลูกตามบทบาทและเพศของตน รวมทั้งมีเวลาให้แก่ลูก ให้ความรักความใส่ใจ ให้บรรยากาศที่อบอุ่นแก่ลูก เหล่านี้ลูกจะไม่เกิดความสับสนในบุคลิกภาพทางเพศ และเด็กยังจะมีความมั่นใจในการดำเนินต่อไป โดยคงเอกลักษณ์ทางเพศอย่างถูกต้องอีกด้วย

แนวคิดเรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

1. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

เนื่องจากวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนความต้องการทางเพศ ตามแนวคิดเดิม ที่มองว่าเป็นเรื่องทางกายภาพที่เกี่ยวกับความต้องการทางเพศเท่านั้น ต่อมามีความเชื่อว่าพฤติกรรมทางเพศ เป็นผลสืบเนื่องจากปัจจัยหลายประการที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และเป็นส่วนที่ทำให้พฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันออกไปซึ่งการที่วัยรุ่นคนใด แสดงออกทางเพศแบบใดนั้น นอกจากอิทธิพลการเลี้ยงดูของครอบครัวแล้ว ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมของสังคม ความเชื่ออันถ่องแท้ในด้านเศรษฐกิจ และสังคมของวัยรุ่น รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่วัยรุ่นได้อาศัยอยู่ เป็นสิ่งที่จะกำหนดพฤติกรรมทางเพศอันเหมาะสม ตลอดจนเป็นหลักเกณฑ์มาตรฐานที่จะวัดว่าพฤติกรรมใดถูก หรือผิด ควรทำตามหรือไม่ กล่าวได้ว่าพฤติกรรมทางเพศ หมายถึง พฤติกรรมที่ดึงดูดความสนใจจากเพื่อนต่างเพศ การคบเพื่อนต่างเพศ การออกเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ การยินยอมให้ถูกเนื้อต้องตัวระหว่างเพื่อนต่างเพศ และการยินยอมให้มีเพศสัมพันธ์ ระหว่างเพื่อนต่างเพศ ที่เห็นได้ชัด คือ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เพิ่มขึ้น รูปแบบของพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น สามารถแบ่งแยกได้เป็น 3 แบบกว้าง ๆ คือ (วรรณภา กวีระตระกูล, 2545: 30-31)

1. การมีประสบการณ์ทางเพศเร็วและการแต่งงานช้า พบส่วนใหญ่ในประเทศที่พัฒนาแล้ว และพบในประเทศที่กำลังพัฒนาบางประเทศเช่นกัน โดยลักษณะเด่นที่แสดงออกมจากความพร้อมของประสบการณ์ทางเพศในวัยรุ่นตอนกลางจนถึงตอนปลาย คือ มีการคุมกำเนิดต่ำ,

การตั้งครุภัณฑ์นอกสมรสที่ไม่พึงปรารถนาสูง, มีอัตราการทำแท้งที่สูง, แต่งงานช้า, ภาวะเจริญพันธุ์ต่ำ และพบอัตราการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง

2. การแต่งงานและการเลี้ยงดูบุตรเร็ว เกือบทั้งหมดตรงกันข้ามกับรูปแบบแรกโดยลักษณะเด่นพื้นฐาน คือ การแต่งงานที่อายุใกล้เคียงกับการเริ่มมีระดู และการมีเลี้ยงดูบุตรเร็วและบ่อยขึ้น กิจกรรมทางเพศก่อนสมรสเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ ทำให้เกิดการตั้งครรภ์และการคลอดบุตรก่อนสมรส รวมถึงมักจะมีปัญหาการทำแท้งโดยผิดกฎหมายและไม่ปลอดภัย ในบางพื้นที่มีการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูง และจะประสบปัญหาภาวะมีบุตรยากตามมาภายหลังเพราะการดูแลสุขภาพไม่ถูกต้องและเพียงพอ

3. ระยะเวลาเลี้ยงดูบุตรต่อ พบเป็นพิเศษในชุมชนเมืองที่กำลังเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระหว่างรูปแบบที่ 1 และที่ 2 โอกาสทางเพศจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับโอกาสทางการศึกษาที่ขยายตัวมากขึ้นสำหรับวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง รูปแบบเกี่ยวกับเพศและการเจริญพันธุ์มีการลอกเลียนแบบและบางอย่างผสมผสานกัน การเห็นยิวร้างทางประเพณียังคงปรากฏอยู่ แต่มีประสิทธิผลน้อยกว่าในอดีตที่ผ่านมา อายุแรกสมรสมากขึ้นและมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนสมรสในหมู่วัยรุ่นที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีการเลือกทางออกด้วยการทำแท้งเพิ่มขึ้น ความเชื่อมั่นต่อการคุมกำเนิดกำลังเพิ่มขึ้น ซึ่งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในประเทศไทยกำลังอยู่ในระยะนี้ พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นเป็นพฤติกรรมที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมรอบตัวที่เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้วัยรุ่น มีความสนใจในเรื่องเพศ อยากหาประสบการณ์ใหม่ให้กับชีวิต โดยเฉพาะประสบการณ์ทางเพศ ประกอบกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันมีสิ่งยั่วยุในเรื่องเพศมากขึ้น เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ วิดีโอ อินเทอร์เน็ต ที่มีการเผยแพร่ข่าวสารในเรื่องเพศไม่เหมาะสมและสถานเริงรมย์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย

นอกจากนี้ผลจากการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อระบบครอบครัว ความผูกพันใกล้ชิดของสมาชิกในครอบครัวลดน้อยลงกว่าในอดีต พ่อ แม่ มีเวลาอยู่กับลูกน้อยลง นักเรียนบางคนต้องเดินทางจากต่างจังหวัด เข้ามาอยู่ในหอพัก โดยไม่มีผู้ปกครองดูแล ตลอดจนอิทธิพลจากวัฒนธรรมทางตะวันตกที่เผยแพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการเปิดเผยในเรื่องเพศ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมในวัยรุ่นในประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศในกลุ่มอาเซียน เช่น ประเทศเกาหลีใต้ พบว่า วัยรุ่นที่มีอายุ

ระหว่าง 15-23 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว โดยพบในเพศชายร้อยละ 23 เพศหญิง ร้อยละ 10 ส่วนในประเทศเวียดนามพบในเพศชาย ร้อยละ 15 เพศหญิง ร้อยละ 2 และยังพบว่าในเพศหญิงนั้นมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพื่อนชาย ร้อยละ 73 ส่วนเพศชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับหญิงบริการทางเพศ ร้อยละ 19 ซึ่งการมีเพศสัมพันธ์เร็วในกลุ่มวัยรุ่นนี้เป็นที่ยอมรับกันว่า อาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น ซึ่งในประเทศกำลังพัฒนา พบถึงร้อยละ 20-60 (WHO, 1997: 15-20)

วัฒนา สาระขวัญ (2545: 28) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังเตรียมตัวจะพึ่งตนเองเป็นอิสระ ขณะที่ยังต้องการได้รับการสนับสนุนปกป้อง และคำแนะนำจากบิดามารดา จึงอาจเกิดความยุ่งยากมากระหว่างวัยรุ่นกับบิดามารดา แรงผลักดันทางเพศซึ่งถูกกระตุ้นโดยฮอร์โมนจะรุนแรงขึ้น จนยากจะเก็บกดไว้ได้ ความรู้สึกทางเพศจึงหันออกไปสู่บุคคลภายนอกครอบครัวความรัก ความต้องการทางเพศตรงข้ามจะเข้าไปแทนที่การยึดติดกับบิดามารดา ความผูกพันอย่างแน่นแฟ้นทางจิตใจ มักจะรวมเป็นสิ่งเดียวกันกับความใกล้ชิดทางร่างกาย และทางเพศสัมพันธ์และด้วยเหตุที่วัยรุ่นหญิงมักมองความสำคัญระหว่างเพศเป็นเรื่องของความรักที่เรียกว่า Romantic คือ มองความรักเป็นสิ่งสวยงาม เป็นความอบอุ่น ความผูกพัน โดยเฉพาะความรักของตนเป็นความรักที่แท้จริงควรแก่การให้และการเสียสละ ส่วนวัยรุ่นชายมองว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศเป็นเรื่องของความใคร่ที่เรียกว่า Erotic ซึ่งเป็นการแสวงหาสิ่งกระตุ้นทางเพศ และความสนุกสนานทางเพศ จึงต้องการจะมีเพศสัมพันธ์เมื่อมีโอกาส ด้วยเหตุนี้จึงพบว่าวัยรุ่นอาจมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันสมควร ซึ่งน่าจะเป็นผลจากอารมณ์ มากกว่าจะเป็นเรื่องคุณธรรมหรือจริยธรรมทั้ง ๆ ที่วัยรุ่นอาจจะรู้ว่าสิ่งใดผิดหรือถูก แต่เนื่องจากถูกกดดันจากอิทธิพลของปัจจัย 3 ด้านได้แก่ (ดุษฎี เจริญสุข, 2540 อ้างใน วัฒนา สาระขวัญ, 2545: 28-30)

1. ปัจจัยด้านชีววิทยา อิทธิพลของฮอร์โมนเพศ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น เกิดแรงขับทางเพศ โดยธรรมชาติ ทำให้สนใจ อยากรู้ อยากเห็นเรื่องเพศมากขึ้น จน ถึงขั้นอยากลองมีเพศสัมพันธ์และมีเพศสัมพันธ์ในที่สุด

2. ปัจจัยด้านจิตวิทยา จิตสำนึกของความเป็นหญิงหรือชายที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่อยากมีบทบาทเป็นภรรยา หรือสามี จะผลักดันให้วัยรุ่นเกิดมีเพศสัมพันธ์ได้ และหากวัยรุ่นนั้นมีประสบการณ์ในวัยเด็ก หรือปัจจุบันมีปัญหาขาดความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวก็ย่อมทำให้ต้องการแสวงหาสิ่งชดเชย และมีเพศสัมพันธ์ตามมาได้

3. ปัจจัยด้านสังคมวิทยา สังคมเป็นตัวกำหนดการแสดงออกทางเพศว่าควรเป็นอย่างไร อะไรคือความถูกต้อง เช่น เพศหญิงต้องรักษานวลสงวนตัวไม่ข้องแวะเรื่องเพศ ยิ่งไม่แสดงออกเรื่องเพศเท่าไรยิ่งไรเดียวสาทางเพศเท่านั้น แต่ปัจจุบัน อารยธรรมตะวันตกได้เข้ามามีอิทธิพลอย่างมากในสังคมไทย ชายหญิงมีอิสระเสรีในการติดต่อกันมากขึ้นการแสดงออกทางเพศที่เป็นการรักษานวลสงวนตัวจึงน้อยลง จากการได้เห็นแบบอย่างตามกระแสอาณานิคมและสังคมเหล่านี้ ประกอบกับแรงขับทางเพศทำให้วัยรุ่นแสวงหาทางออกเพื่อสนองตอบความอยากรู้อยากเห็นของตนในเรื่องเพศซึ่งสังคมไทยได้กำหนดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรกหยาบเข้าพูดถึงไม่ได้ ทำให้วัยรุ่นไม่กล้าพูดคุย หรือปรึกษาปัญหาทางเพศกับบุคคลที่

2. ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส

ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสหรือความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน หมายถึงการที่ชายและหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสที่ถูกต้องตามกฎหมาย ความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสหรือความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน (Premarital Sex) เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและมีอยู่ทั่วไปโดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไป ชายและหญิงมีโอกาสที่จะใกล้ชิดกันมากขึ้น ค่านิยมของสังคมไม่นิยมให้ชายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน แต่สังคมติเตียนผู้ชายน้อยกว่าผู้หญิง ซึ่งเรียกว่าเป็นทวิมาตรฐาน (Double Standard) พ่อแม่ที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นโดยเฉพาะลูกสาวมักจะกลัวเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เพราะฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายเสียหายมากกว่าชาย การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของบุคคลนั้นในเรื่องเพศด้วย คือ ได้รับการอบรมสั่งสอนอย่างไรบ้าง เด็กผู้ชายได้รับการอบรมไม่ให้เขาเปรียบเพศหญิงหรือเห็นเพศหญิงเป็นของเล่นหรือไม่ มีความรับผิดชอบต่อเพศตรงข้ามอย่างไร มีความรู้เรื่องการคุมกำเนิดหรือไม่ เข้าใจคำว่า “พร้อมในเรื่องเพศ” มากน้อยแค่ไหน ความพร้อมในที่นี้คือพร้อมในความเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์พร้อมในด้านสังคม คือไม่อยู่ในวัยเรียน มีอาชีพมีรายได้ พร้อมที่จะรับผิดชอบต่อปัญหาที่เกิดขึ้น เด็กผู้หญิงได้รับการสั่งสอนอย่างไรให้รู้จักรักตัว รู้จักป้องกันตนเองไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของเพศตรงข้ามที่ไม่ปรารถนาดี ให้มีชีวิตอยู่บนความเป็นจริงไม่ใช่ความเพ้อฝันว่าการมีสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานจะสามารถผูกมัดผู้ชายที่ตนชอบไว้ได้ หรือเชื่อว่าการมีสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานนั้น จะนำไปสู่การแต่งงานจริง ๆ รู้จักเรื่องคุมกำเนิดดีหรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องหยุดคิดก่อนจะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงาน เด็กผู้หญิงที่ตั้งครรภ์นอกการสมรส ลูกที่เกิด

มานั้นจะไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เว้นแต่จะได้ทำการสมรสโดยถูกต้องหรือบิดาของเด็กจดทะเบียนรับเด็กไว้เป็นลูก ถ้ามีผู้ตั้งคำถามว่าควรมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานหรือไม่ อาจจะเป็นคำถามที่ค่อนข้างตอบยาก ในสภาพสังคมปัจจุบันนี้หนุ่มสาวที่คิดจะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานนั้นจะต้องคิดทบทวนว่าตนสามารถจะมีความรับผิดชอบต่อนปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้แล้วโดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม โดยเฉพาะผู้หญิงจำเป็นจะต้องคิดให้มาก

2.1 ปัญหาจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสก่อนบรรลุนิติภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม จะมีผลต่อปัญหาทั้งปัญหาคบครองและสังคมดังนี้

2.1.1 ปัญหาคบครอง ปัญหาคบครองที่มีผลจากการมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรส แยกปัญหาความสัมพันธ์ออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

ความสัมพันธ์ระหว่างมารดาและลูกนอกสมรสกับครอบครัวเดิม โดยเฉพาะปัญหาของเด็กวัยรุ่นที่เป็นมารดานอกสมรส บิดามารดาจะยอมรับสภาพของการมีลูกนอกสมรสของลูกสาวหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์เดิมของบิดามารดากับลูกสาว ถ้ามีความสัมพันธ์ที่ดี การเป็นมารดานอกสมรสก็อาจจะไม่ทำลายความสัมพันธ์ระหว่างมารดานอกสมรสกับครอบครัวเดิม การตั้งครรภ์นอกสมรสนั้น โดยทั่วไปแล้วฝ่ายชายมักจะไม่วางใจที่จะรับหน้าที่ของบิดาเด็ก ฝ่ายหญิงอาจจะอยู่กับครอบครัวเดิม ทำหน้าที่เลี้ยงลูก ซึ่งจะต้องมีบทบาทเป็นทั้งพ่อและแม่ของเด็ก (Single Parent) การยอมรับของบิดามารดา การเข้าใจและให้อภัยลูกนั้นจะช่วยลดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรสไปได้บ้าง และมีหลายรายที่ยกลูกที่เกิดให้กับคุณตาคุณยายทำหน้าที่เป็นพ่อกับแม่แทน แต่ถ้าครอบครัวเดิมไม่ยอมรับก็อาจจะยกเด็กให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่น หรือถ้าครอบครัวไม่ยอมรับทั้งแม่และลูก หญิงนอกสมรสและลูกนอกสมรสก็อาจจะต้องไปเผชิญชีวิตกันตามลำพัง

ภาวะทางอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรส การดำรงภาวะของการเป็นมารดานอกสมรสนั้นมีทางเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหาสุขภาพจิตหรือปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ เนื่องจากมีความรู้สึกที่ตนทำผิด เกิดความละอายต่อภาวะของการมีลูกนอกสมรส เกิดความคิดว่าไม่มีใครต้องการตนอีกต่อไป ซึ่งนับได้ว่าเป็นการลงโทษจากสังคมโดยทางอ้อม ขึ้นอยู่กับภาวะของสังคมนั้น ๆ ด้วยว่ามีความเข้มงวดกวดขันมากน้อยเพียงใด ในสหรัฐอเมริกาผู้หญิง

อเมริกันมากกว่า 40 ล้านคน เคยมีประสบการณ์หรือกำลังจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเป็นมารดานอกสมรส โดย 1 ใน 5 จะตั้งครรภ์นอกสมรส ในผู้หญิงที่ตั้งครรภ์นอกสมรสประมาณ 8 ล้านคน มีประมาณ 1.5 ล้านคน จะแต่งงานระหว่างการตั้งครรภ์ และประมาณ 400,000 คนแท้งลูก (Miscarriage) ประมาณ 5 ล้านคนเป็นมารดานอกสมรส และประมาณ 5.5 ล้านคนจบลงด้วยการทำแท้ง (Induce Abortion) นอกจากนี้ ภาวะทางอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรสจะเป็นปัญหามากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของครอบครัวเดิมด้วยว่าครอบครัวเดิมยอมรับหรือไม่ การมีความคิดว่าสังคมจะประณามว่าตนเป็นคนใจง่าย หรือชอบในเรื่องเพศ จะก่อให้เกิดปัญหาการฆ่าตัวตาย และจำเป็นต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน (ถ้าเป็นวัยรุ่น) เป็นการทำลายอนาคตของมารดานอกสมรสอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2.1.2 ปัญหาต่อสังคม การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนสมรสจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมต่อเนื่องดังต่อไปนี้

การมีภาวะเป็นมารดานอกสมรส และการมีลูกนอกสมรส (Illegitimate Mother and Illegitimate Child) สังคมมีค่านิยมที่เป็นมาตรฐานแบบสองเชิง คือ การเป็นมารดานอกสมรสจะถูกประณามมากกว่าการเป็นบิดานอกสมรส การเป็นมารดานอกสมรสนั้นเป็นภาวะที่ไม่พึงปรารถนาของผู้หญิงทั้งหลายการเป็นมารดานอกสมรสจะเป็นทางเลือกประการสุดท้ายหลังจากที่ไม่สามารถแต่งงานกับผู้ที่ตนเป็นบิดาของเด็กในครรภ์ หรือการที่ไม่สามารถหาบริการทำแท้งได้ การเป็นมารดานอกสมรสจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

สาเหตุของการเป็นมารดานอกสมรสก็เพราะมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนแต่งงานและเกิดการตั้งครรภ์ขึ้น โดยทั่ว ๆ ไป จะพบว่าผู้หญิงต้องเป็นมารดานอกสมรสเพราะไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาวิธีคุมกำเนิด และถูกชักจูงหรืออาจถูกล่อลวงจากเพศตรงข้าม ภายหลังการตั้งครรภ์แล้วไม่สามารถแต่งงานกับผู้ชายได้ เนื่องจากชายคนนั้นเป็นคู่สมรสของผู้อื่น หรือยังอยู่ในวัยเด็ก ไม่สามารถรับผิดชอบต่อการมีครอบครัวได้ หรือผู้ชายคนนั้นได้หนีหายไปแล้ว สาเหตุอีกประการอาจมาจากผู้หญิงต้องการพิสูจน์ว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่แล้ว สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศได้แล้ว และมีเสน่ห์เป็นที่ต้องการของเพศตรงข้าม จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผลของการเป็นมารดานอกสมรสนั้นไม่ใช่สิ่งที่น่าพอใจเท่าใดนัก การเป็นมารดานอกสมรสนั้นไม่ได้หมายความว่าผู้หญิงคนนั้นมีปัญหาความผิดปกติทางอารมณ์หรือจิตใจคือ คนธรรมก็สามารถเข้าสู่ภาวะนี้ได้ถ้ามีความรู้ทางเพศที่ดีพอ

ทางออกทางหนึ่งของมารดานอกสมรสคือการทิ้งบุตรไว้ที่โรงพยาบาล ปัจจุบันนี้มีหญิงนอกสมรสจำนวนมากคลอดบุตรทิ้งไว้ที่โรงพยาบาล เนื่องจากตนเองไม่สามารถจะรับผิดชอบต่อการที่ต้องเลี้ยงดูเด็กได้ และบิดาของเด็กก็ไม่ให้ความร่วมมือ โดยหายสาบสูญไปหรือปฏิเสธในการที่จะเป็นบิดาของเด็ก เด็กที่เติบโตมาในโรงพยาบาล ในสถานสงเคราะห์จากการทอดทิ้งของมารดานี้ยากที่จะหลีกเลี่ยงการมีปัญหาทางอารมณ์และจิตใจได้ และจะกลายเป็นพลเมืองที่มีปัญหาต่อสังคมต่อไปได้ แต่ถ้ามารดาเลี้ยงลูกไว้โดยไม่ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของผู้อื่นนั้น มารดานอกสมรสอาจจะประสบปัญหาในการเลี้ยงดูลูก เพราะเด็กอาจจะเป็นเครื่องย้ำถึงความผิดของผู้ที่เป็นมารดา ทำให้เกิดความคับข้องใจ เสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อภาวะอารมณ์และจิตใจของมารดานอกสมรสด้วย

ในส่วนของผู้ชาย ผู้ชายมีความรับผิดชอบต่อปัญหานี้อย่างไรบ้าง จะสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมที่มีต่อเพศชาย การเลี้ยงดูของครอบครัว ฝึกฝนให้เด็กผู้ชายมีความรับผิดชอบต่ออย่างไรบ้างด้วย บิดานอกสมรส (Illegitimate Father) โดยทั่วไปมักจะไม่ใช่เจ้าของกับความรับผิดชอบต่อการจัดตั้งครอบครัวของฝ่ายหญิง การเป็นบิดานอกสมรสนั้นอาจจะมาจากค่านิยมที่เห็นฝ่ายหญิงเป็นของเล่น การเอาเปรียบเพศตรงข้าม ความมั่งง่าย ขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดจากการมีค่านิยมที่ผิด ๆ ในเรื่องเพศภาวะทางอารมณ์และจิตใจของบิดานอกสมรสนี้อาจจะเกิดได้ เช่น เกิดความรู้สึกเสียใจ แต่จะออกมาในลักษณะตรงกันข้าม คือปฏิเสธเด็กและตำหนิฝ่ายหญิงว่าเป็นคนใจง่าย หรืออ้างว่าฝ่ายหญิงมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคนอื่นเช่นกัน ดังนั้นเด็กที่เกิดมาจึงไม่ใช่ลูกของตน แต่ก็เหมือนกับที่บิดานอกสมรสยอมรับเด็กเป็นบุตรในภายหลัง โดยจดทะเบียนรับรองหรือยอมให้เด็กใช้นามสกุลของตนได้

ลูกนอกสมรส (Illegitimate Child) หมายถึง เด็กที่เกิดจากชายและหญิงที่ไม่ได้ทำการสมรสกันอย่างถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของเด็กได้ เพราะมารดาของเด็กนั้นถูกประณามว่ากระทำในสิ่งที่ผิด และเด็กเกิดจากการกระทำของมารดา, บิดาของเด็กไม่ยอมรับกำเนิดของเด็ก, เด็กเกิดมาจากความไม่ตั้งใจ แต่เป็นอารมณ์ชั่ววูบ ไม่เป็นที่ต้องการของบิดามารดา เป็นเด็กที่ไม่มีใครต้องการ (Unwanted Child), เด็กที่เกิดนอกสมรสนี้จะมีร่างกายสมบูรณ์แต่ไหนขึ้นอยู่กับการได้รับตรวจครรภ์อย่างสม่ำเสมอจากการดูแลอย่างใกล้ชิดของแพทย์ เพราะมารดานอกสมรสนั้นอาจจะมีความอายในการจะพบแพทย์ หรืออาจมีความรู้สึกอขายกลั่นแกล้งเด็กในครรภ์ในฐานะทำให้มารดาเกิดความอาย เด็กอาจจะเกิดมาด้วยความพิการ

ก็ได้ และสุดท้ายลูกนอกสมรสอาจจะกลายเป็นพลเมืองที่มีปัญหาทางสุขภาพจิตได้ ที่จริงลูกนอกสมรสไม่ควรได้รับการประณามจากสังคม ผู้ที่ควรจะถูกประณามคือบิดามารดาของเด็ก เพราะเด็กเกิดมาด้วยความบริสุทธิ์ และการประณามมารดานอกสมรสก็ควรจะเปลี่ยนเป็นให้ความเป็นธรรม และแก้ไขค่านิยมของสังคมที่ไม่ให้ความเป็นกรรมแก่เพศหญิงมากกว่า

2.2. การทำแท้งที่ผิดกฎหมาย (Illegal Abortion)

การทำแท้งเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งของผู้ที่เป็นมารดานอกสมรส ซึ่งจะตามมาด้วยปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจของผู้หญิงที่ทำแท้ง รวมทั้งอันตรายจากการทำแท้งของผู้ที่ไม่ใช่แพทย์ ซึ่งอาจจะส่งผลให้หญิงนั้นไม่สามารถมีบุตรได้อีกในภายหลัง แต่ไม่ใช่ทุกคนที่สามารถจะรับบริการทำแท้งได้ เนื่องจากสาเหตุหลายอย่าง เช่น ไม่มีเงินพอที่จะไปรับบริการ ไม่ทราบว่าจะไปรับบริการจากที่ใด จากสถิติของโรงพยาบาลต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มีจำนวนตัวเลขแสดงว่าผู้หญิงที่ไปทำแท้งจากหมอเถื่อนและเกิดอาการตกเลือดต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลปีละหลายพันราย บางรายก็เสียชีวิต จึงน่าจะหาทางป้องกันปัญหาการทำแท้งที่ผิดกฎหมาย ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากสาเหตุของการเป็นมารดานอกสมรสด้วย นักสังคมวิทยาได้อธิบายว่า การมีลูกนอกกฎหมายทำให้ผู้เป็นมารดาต้องหาทางทำแท้งเพราะเกรงสังคมจะประณาม หรือยกลูกให้กับผู้อื่นซึ่งขัดกับกฎธรรมชาติของผู้เป็นแม่ที่จะต้องเลี้ยงดูลูก

2.3 การรับบุตรบุญธรรม (Adoption)

เด็กที่ถูกนำไปเป็นบุตรบุญธรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากเด็กที่เกิดจากมารดานอกสมรส การรับบุตรบุญธรรม ผู้ที่ต้องการรับเด็กไปเลี้ยงจะต้องมีความเหมาะสมหลายอย่าง เช่น มีฐานะทางเศรษฐกิจดีพอที่จะเลี้ยงเด็กได้ ต้องมีวุฒิภาวะทางอารมณ์อย่างเพียงพอ คือ ไม่มีปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ และคู่สมรสจะต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วย ฯลฯ ปัญหาที่จะเกิดขึ้นได้สำหรับการรับบุตรบุญธรรม คือ พ่อแม่บุญธรรมนั้นจะมีค่านิยมหรือทัศนคติต่อเด็กอย่างไรบ้าง ถ้ามีความคิดว่าเด็กนั้นเป็นผลมาจากความสำส่อนของผู้เป็นมารดา ถึงจะเลี้ยงให้ดีได้อย่างไรก็คงไปไม่ได้ เข้าทำนองคำโบราณว่า “ลูกไม่ยอมหลนไม่ไกลต้น” หรือเด็กอาจจะรักบิดามารดาผู้ให้กำเนิดมากกว่า ถ้าเด็กรู้ว่าตนเป็นเพียงพ่อแม่บุญธรรมเท่านั้น เด็กก็อาจจะเกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับพ่อแม่บุญธรรมไม่ได้ เกิดปัญหาทางด้านอารมณ์และจิตใจ จะกลายเป็นปมด้อยหรือเป็นเด็กที่มีปัญหาซึ่งไม่ส่ำจะเป็นหรือไม่่าจะเกิดขึ้น ดังนั้นผู้ที่จะรับบุตรบุญธรรมควร

พิจารณาถึงหลัก 3 ประการที่สำคัญ คือ ด้านเศรษฐกิจ มีกำลังจะเลี้ยงดูเด็กเพียงพอหรือไม่, ด้านสังคมแบบแผนการเลี้ยงดูเด็ก การมีอคติหรือมีความเชื่อที่ผิด ๆ ยังคงมีอยู่หรือไม่, ด้านอารมณ์และจิตใจ มีความต้องการเด็กมากน้อยแค่ไหน จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับเด็กได้หรือไม่

2.4 การให้บริการสวัสดิการสังคมจากรัฐบาล (Social Welfare)

รัฐจะต้องให้บริการแก้ปัญหาดังกล่าวยู่มาก เช่น ปัญหามารดาและลูกนอกสมรส รัฐต้องจัดสถานสงเคราะห์ที่ให้บริการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกทอดทิ้ง ต้องให้บริการแก่เด็กที่ทำผิดต้องถูกขัง ถูกภาคทัณฑ์ต่าง ๆ เข้าไว้ในสถานกักกัน ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ไม่ควรจะเป็นภาระแก่รัฐบาลมากนักถ้าทุกคนช่วยกันป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น รัฐบาลจะได้ใช้งบประมาณไปสำหรับการบริการด้านอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นมากกว่าการจัดสร้างสถานสงเคราะห์หรือสถานกักกันต่าง ๆ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุแต่จำเป็นต้องมีไว้ การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุคือ การจัดบริการให้กับครอบครัว ชุมชน เช่น บริการให้คำปรึกษาต่าง ๆ กิจกรรมสำหรับเยาวชนและเด็ก การสอนเพศศึกษา การบริการเรื่องการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด ฯลฯ เหล่านี้จะเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาครอบครัวที่จะส่งผลให้ปัญหาสังคมลดน้อยลง

2.5 คุณภาพชีวิตของประชากร

สภาวะการเป็นมารดานอกสมรส ชี้ให้เห็นถึงปัญหาคุณภาพชีวิตของประชากรในสังคมที่ยังมีความไม่มั่นคงปลอดภัยในความเป็นเพศหญิง ชีวิตความเป็นอยู่ยังไม่ได้มาตรฐาน เมื่อพิจารณาลูกนอกสมรสก็จะพบว่าเด็กมีชีวิตที่ขาดคุณภาพตั้งแต่อ่อนเกิด เพราะคุณภาพชีวิตของคนเรานั้นเริ่มตั้งแต่เมื่อบิดามารดาสมรสกัน เมื่อตั้งครรภ์ มารดาก็ได้รับการดูแลอย่างดีจากสูตินารีแพทย์ เด็กได้รับความรักและการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง แต่ลูกนอกสมรสจะไม่มีบิดาที่ต้องตามกฎหมาย เมื่ออยู่ในครรภ์มารดาอาจไม่ได้รับการดูแลครรภ์ที่ดี ภาวะโภชนาการไม่ถูกต้อง เมื่อคลอดอาจมีความพิการติดตัวมาอาจถูกทอดทิ้งเป็นเด็กกำพร้า อาจถูกทารุณทุกที ฯลฯ คุณภาพชีวิตนั้นต่ำมาตั้งแต่เกิด สังคมเราก็จะได้สมาชิกที่เกิดขึ้นเป็นบุคคลที่มีปัญหาทางกายและทางจิตได้ สมาชิกอาจเป็นผู้พิการทุพพลภาพเป็นอาชญากร หรือสามารถจะดำรงชีวิตปกติได้ แต่เป็นบุคคลที่ไม่สามารถสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี เมื่อมีครอบครัวก็อาจทำหน้าที่ของการเป็นคู่สมรสและการเป็นบิดามารดาได้ไม่ดีนัก และก็จะสร้างสมาชิกใหม่ที่มีปัญหาต่อไป ซึ่งจะเป็นภาระของสังคมต่อไปไม่สิ้นสุด

จะเห็นได้ว่าปัญหาของมารดานอกสมรส หรือการมีสภาวะเป็นมารดานอกสมรสจะก่อให้เกิดปัญหาไม่เฉพาะแต่มารดานอกสมรสหรือชายหญิงคู่กรณีเท่านั้น แต่จะมีผลกระทบกระเทือนไปถึงผู้ที่อยู่ในแวดวงใกล้ชิดกับชายหญิงคู่นั้นด้วย เช่น บิดา มารดาของชายหญิงนั้น และจะส่งผลกระทบไปถึงสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทางออกทางหนึ่งคือ การให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาแก่คนในสังคมยกเลิกค่านิยมที่แสดงความเอาเปรียบของเพศชายต่อเพศหญิง ให้บริการเรื่องการวางแผนครอบครัวอย่างทั่วถึง เหล่านี้อาจจะเป็นทางหนึ่งในการป้องกันปัญหามารดานอกสมรสให้มีจำนวนน้อยที่สุดและเพื่อความผาสุกของคนส่วนร่วมในสังคม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศของวัยรุ่นส่วนใหญ่สืบเนื่องมาจากความเจริญเติบโตของจิตใจทางเพศโดยตรง (Psychosexual Development) ซึ่งส่งผลให้วัยรุ่นเกิดความสนใจเพศตรงข้ามและคิดใฝ่ฝันถึงความสัมพันธ์ทางเพศขึ้นอันเป็นผลจากแรงดันหรือแรงขับทางเพศ (Sex Drive) จนกระทั่งมีการกระทำหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างเพศจะปรากฏตามมาเพื่อช่วยให้วัยรุ่นได้พบกับสิ่งที่ตัวเองปรารถนา อันเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางแห่งความต้องการทางเพศ (สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร, 2543: 59-60) ขั้นตอนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเพศสามารถจำแนกได้ดังนี้ (สุพัตรา สุภาพ, 2536: 15 อ้างในวรรณภา กวีระตระกูล, 2545: 31-32)

3.1 การเกี้ยวพาราสี (Courtship) เป็นการนำไปสู่การมีคู่ครอง หรือครอบครัววิธีหนึ่งเป็นการที่หนุ่มสาวพยายามแสวงหาบุคคลที่ตรงกับที่เขามุ่งหวังให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยในระยะแรกๆจะเป็นการเลือกบุคคลที่ตนสนใจ พอใจ จนกระทั่งถึงระดับที่ตนคิดว่าจะเลือกเป็นคู่ครอง โดยพื้นฐานของการเกี้ยวพาราสีแล้ว การเกี้ยวพาราสีเป็นแบบของความประพฤตินับบุคคลหนึ่ง พยายามให้อีกฝ่ายหนึ่งยินยอมพร้อมใจที่จะแต่งงานกับตน โดยจะออกมาในรูปแบบที่นัดกันไปเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ ต่อมาถึงขั้นหมั้นหมายและแต่งงาน แต่อย่างไรก็ตาม การเกี้ยวพาราสีจะออกมาในรูปของ

3.1.1 ความคาดหวังในบทบาท ครอบครัวจะมีอิทธิพลในการอบรมสั่งสอนให้หนุ่มสาวรู้จักวางตัวเวลามีนัดหมายกับใคร แต่สำหรับตัวหนุ่มสาวเอง นอกจากจะได้รับบทบาทที่

ครอบครัวกำหนดไว้แล้ว ยังได้รับแบบความประพฤติ หรือบทบาทที่กลุ่มเพื่อนคาดหวังไว้ด้วย รวมถึงความคาดหวังในบทบาทระหว่างกัน สอดคล้องกับความต้องการและรสนิยมของตนเอง หรือไม่ การนัดหมายจึงคล้ายกับการทดสอบความพึงพอใจ ซึ่งกันและกันว่าจะไปกันได้หรือไม่

3.1.2 โอกาสในการเลือกคู่ หนุ่มสาวจะพยายามเลือกคู่ที่ตนปรารถนาไว้

3.1.3 ความรักและความเสน่หา ความรู้สึกนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเกี่ยวพาราสี เพราะความรักเป็นความรู้สึกทางอารมณ์ และมักแสดงความรู้สึกนั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การให้ของกำนัล การเอาใจใส่ กอด จูบ เป็นต้นซึ่งในต่างประเทศจะรวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ด้วย

3.2 กระบวนการเกี่ยวพาราสี

3.2.1 การนัดหมาย (Dating) คือ การที่บุคคลสองคนนัดที่จะพบปะกัน เป็นการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อความเพลิดเพลินในระยะเวลาสั้น ๆ เมื่อหมดช่วงเวลานั้นทั้งสองฝ่ายก็อาจสิ้นสุดความสัมพันธ์โดยไม่มีพันธะหรือข้อผูกพันใด ๆ ต่อกันก็ได้

3.2.2 การไปมาหาสู่เป็นประจำ (Going Steady) เป็นการเปลี่ยนจากการนัดหมายกับหลาย ๆ คน มาเป็นการพบปะกับคนเพียงคนเดียวและเที่ยวด้วยกันเป็นประจำ แสดงถึงความชอบพอกัน หรือมีข้อผูกพันมากกว่านั้น และบางครั้งอาจไม่ถึงกับเป็นความรักเป็นระยะที่พยายามศึกษาถึงคู่ของตนว่าสามารถเข้ากันได้มากน้อยเพียงไร

3.2.3 การหมั้น (Engagement) เป็นเงื่อนไขที่เกิดขึ้นเมื่อทั้งสองฝ่ายปรารถนาที่จะแต่งงานอยู่ร่วมกันในอนาคต ช่วยให้หนุ่มสาวติดต่อกันอย่างใกล้ชิดสนิทสนม โดยไม่ต้องเกรงคำครหาใด ๆ ปัจจุบันการหมั้นหมายที่จัดเป็นพิธีตามขนบธรรมเนียมประเพณีอาจลดน้อยลง เนื่องจากหนุ่มสาวสามารถอยู่ใกล้ชิดและไปมาหาสู่กันได้สะดวกโดยไม่ต้องทำพิธีหมั้นหมายเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น

3.2.4 การแต่งงานหรือการสมรส (Marriage) เป็นสิ่งที่หนุ่มสาวที่รักและปรารถนาจะอยู่ด้วยกันได้กระทำเพื่อประกาศให้สังคมได้รับรู้อย่างเป็นทางการว่าจะอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา และเป็นความสัมพันธ์ทางเพศในรูปแบบที่สังคมยอมรับในช่วงการนัดหมายและการไปมา

หาผู้ชายหญิงจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันตามกระบวนการและขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงสัมพันธภาพที่มีต่อกัน ซึ่งจะแน่นแฟ้นและลึกซึ้งขึ้นเรื่อย ๆ โดยลำดับการพิจารณาแบ่งพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม 5 ขั้นตอนของการนัดพบที่ยังไม่ได้แต่งงานกัน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้ (Muss, 1990: 10-59 อ้างใน วรณภา กริระตระกูล, 2545: 31-33)

ขั้นตอนที่ 1 การนัดพบที่ยังไม่มีจิตผูกพันรักใคร่เป็นพิเศษ

ขั้นตอนที่ 2 การนัดพบที่เริ่มมีจิตผูกพัน สนใจ แต่ยังไม่ถึงกับรัก

ขั้นตอนที่ 3 การนัดพบที่เริ่มต้นที่จะรัก

ขั้นตอนที่ 4 การนัดพบตามลำพังสองต่อสอง และได้มีความรักเกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 5 มีความรัก ความผูกพัน ที่ยอมรับซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นโดยจัดลำดับจากพฤติกรรมที่น้อยที่สุดไปยังพฤติกรรมที่มากที่สุดของความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง แบ่งออกเป็น 8 ลักษณะคือ ไม่มีการถูกเนื้อต้องตัว, มีการจูบหน้าผาก หรือหอมแก้มเบา ๆ ตอนลากลับ, มีการโอบกอดและการจูบเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่บ่อยครั้ง, มีการโอบกอดและจูบที่ลึกซึ้งเพิ่มขึ้น, มีการกอดรัด (ในระดับท่อนบนของร่างกาย), มีการกอดรัดอย่างหนักแน่น, มีการสำเร็จความใคร่ซึ่งกันและกัน, และสุดท้ายมีการร่วมเพศ

ซึ่งผลการวิจัยพบว่าใน 3 ขั้นตอนแรก ฝ่ายชายยอมรับหรือคาดว่าจะเกิดพฤติกรรมการกอด การจูบ และอื่น ๆ ในแต่ละขั้นตอนมากกว่าฝ่ายหญิง ฝ่ายชายมีความคาดหวังว่าจะมีโอกาสได้ร่วมเพศกับฝ่ายหญิงในไม่ช้า หลังจากที่ได้สนใจ ชอบพอ ไปไหนมาไหนด้วยกันตามลำดับสองต่อสองมาเป็นเวลาพอสมควร ในขั้นตอนที่ 4 ของการนัดพบกันตามลำพังและทั้งคู่ได้มีความรักต่อกันแล้ว พฤติกรรมที่วัยรุ่นส่วนใหญ่กระทำ และตนเองก็คิดว่าเหมาะสมดีแล้วนั้น สัมพันธภาพทางเพศที่มีต่อกันสามารถเป็นไปได้ถึงการร่วมเพศ (ชายเห็นด้วยร้อยละ 57 หญิงเห็นด้วยร้อยละ 59) ในขั้นตอนที่ 5 หลังจากคู่รักได้มีสัญญารักต่อกันแล้ววัยรุ่นชายหญิงร้อยละ 70 และ 74 ตามลำดับคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์เป็นสิ่งที่เหมาะสม

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นนั้น มีรูปแบบที่แน่นอนชัดเจนมีความต่อเนื่องของการกระทำ โดยมีจุดเริ่มต้นที่ชายหญิงได้พบกันสองต่อสอง จากนั้นสัมผัสภาพและความเกี่ยวข้องทางด้านร่างกาย และอารมณ์ จะผูกพันกันอย่างลึกซึ้งขึ้นไปเรื่อย ๆ จนถึงขั้นสูงสุด คือมีการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งต่อตนเองและสังคม หากเกิดขึ้นในขณะที่ยังไม่มีความพร้อม หรือวุฒิภาวะทั้งสองฝ่าย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญชนก ศิริกาญจน์ (2541) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สามารถร่วมกันทำนายการมีเพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงโสดในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี พบว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การปรึกษาปัญหากับครอบครัว มีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การใช้สื่อปลูกเร้าอารมณ์ทางเพศเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการดื่มสุรา มีความสัมพันธ์กับการร่วมเพศของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอีกทั้งยังเป็นปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายการร่วมเพศของเยาวชนได้ร้อยละ 29.2

อนงค์ ชีระพันธ์ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าแหล่งข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สัมพันธ์ภาพในครอบครัวรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 โดยพฤติกรรมทางเพศที่วัยรุ่นเคยปฏิบัติบ่อยที่สุด คือการจับมือถือแขน คิดเป็นร้อยละ 49.8 รองลงมาได้แก่ การกอดจูบลูบไล้ร้อยละ 32.3 และเคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 27.8

อรชร อัฐทวีลาภ (2544) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดภูเก็ตที่พบว่าท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยสถานเริงรมย์และสื่อทางเพศวัยรุ่นต้องมีความตระหนัก มีทักษะและเจตคติที่ดีต่อเรื่องเพศ โดยมีครอบครัวเป็นผู้ปลูกฝังเจตคติที่ดีในเรื่องเพศให้กับวัยรุ่นให้มีความรักความอบอุ่น การอยู่ในครอบครัวที่เข้มแข็งเปรียบเสมือนมีภูมิคุ้มกันให้กับวัยรุ่นเมื่อออก

มาเผชิญกับสภาพสังคมภายนอก ด้านการรับสื่อปลูกไร่อากรรมทางเพศนั้นพบว่า การรับสื่อปลูกไร่อากรรมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การศึกษานี้พบว่าร้อยละ 47.2 ของวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม โดยเคยจับมือถือแขนกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 35.0 เคยกอดจูบกับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 18.1 และเคยมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ ร้อยละ 12.7 โดยวัยรุ่นชายมีส่วนร่วมการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นหญิง (4.8 : 1) และพบว่าระดับชั้นของพฤติกรรมทางเพศจะเพิ่มขึ้นตามลำดับในวัยรุ่นที่เคยจับมือถือแขน และเคยกอดจูบกับเพื่อนต่างเพศ มักจะมีเพศสัมพันธ์กันมากที่สุด โดยในเพศชายคิดเป็นร้อยละ 46.2 และร้อยละ 14.9 ในเพศหญิงจากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในปัจจุบันและพัฒนาการทางด้านพฤติกรรมทางเพศที่พบว่ามีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นตามลำดับจนถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์กันมากที่สุด

วรรณภา กิริระตระกูล (2545) ศึกษาพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน พบว่าวัยรุ่นกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์มากกว่าผู้ที่มีอายุน้อยกว่า ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้แตกต่างกันก็จะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีรายได้มากมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมทางเพศสูงกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย การวิจัยของวรรณภา นั้นสรุปว่าสถานภาพสมรสของบิดามารดา การที่บิดาและมารดาได้อยู่พร้อมหน้ากันย่อมทำให้วัยรุ่นรู้สึกอบอุ่นและยังมีที่ปรึกษาใกล้ชิด ทั้งยังทำให้บิดา มารดาสามารถอบรมบุตรได้เป็นอย่างดี การที่บิดา หรือมารดา หรือทั้งสองฝ่ายจากไป ย่อมส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นโดยตรง โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันในระดับสูงกับระดับปานกลาง จะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์เท่ากัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันในระดับสูง และวัยรุ่นที่มีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับสูง มีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์สูงกว่าวัยรุ่นที่มีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับต่ำ

นิภา ไกรเสวกรวิสัย (2546) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เพศชายมีทัศนคติและ

พฤติกรรมในการยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากกว่าหญิงดั่งนั้นเพศของนักเรียนจึงน่าจะมีความสัมพันธ์ โดยตรงกับพฤติกรรมทางเพศ และพบว่า สภาพที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์ และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการร่วมเพศ ความถี่ของการร่วมเพศ และสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมทางเพศได้ร้อยละ 37.5 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการใช้สื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศนั้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และยังมีอิทธิพลต่อความถี่ของการร่วมเพศอีกด้วย นิภาพพบว่าพบว่าการไปเที่ยวสถานเริงรมย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งการใช้สารเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความถี่ของการร่วมเพศ โดยสามารถทำนายความถี่ของการร่วมเพศได้ ร้อยละ 59.9

พจน์ โชคสวัสดิ์ไพศาล (2548) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศก่อนสมรสของคนงานหญิงในโรงงาน พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากการจัดการด้านที่อยู่อาศัย โดยผู้หญิงที่อาศัยกับเพื่อนมีโอกาสที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสสูงกว่าผู้หญิงที่อยู่กับพ่อแม่ สองเท่า ส่วนแนวโน้มในเรื่องพฤติกรรมทางเพศของผู้หญิงที่อยู่ในหอพักหรืออยู่คนเดียวไม่ต่างจากผู้หญิงที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่ ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าความสัมพันธ์ในเชิงอำนาจและการแบ่งแยกเพศในหอพักสามารถขัดแย้งหรือเป็นตัวแทนการควบคุมของพ่อแม่ได้ สำหรับผู้หญิงที่อยู่คนเดียว การที่ไม่มีผู้ปกป้องดูแลทำให้ต้องระมัดระวังและดูแลตัวเองเป็นพิเศษ ส่วนผู้หญิงที่อยู่ร่วมกับเพื่อน ได้รับผลของสิ่งแวดล้อมที่เสรี ปราศจากการควบคุมในเชิงอำนาจ ทำให้มีความเปราะบางที่จะด้านทานอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนและอื่น ๆ

Bond (1995) ได้ศึกษาเชิงสำรวจและเชิงชาติพันธุ์เกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและเครือข่ายทางเพศ ในกลุ่มผู้อพยพหญิงชายที่ยังไม่แต่งงานในเขตเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพัก ทำงานตามสถานบริการตอนกลางคืน และยังพบอีกว่าหญิงที่แฟนหรือคนรักมองว่าบริสุทธิ์คือหญิงที่มาจากหมู่บ้านเดียวกัน รวมถึงกลุ่มหากมีเพศสัมพันธ์กันคนกลุ่มนี้ก็มักจะไม่ใช่ถุงยางอนามัย ผลการศึกษายังพบอีกว่าลักษณะของความสัมพันธ์ของคนกลุ่มนี้มี 3 รูปแบบด้วยกัน คือ 1 สนับสนุนหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน 2 การสัมผัสแต่ต้องร่างกายกัน และ 3 ทดลองอยู่ด้วยกัน สำหรับประเด็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนพบว่ามีทั้งแบบโรแมนติก และมีความสัมพันธ์ทางเพศเกิดขึ้น โดยกลุ่มเพื่อนหรือคนในชุมชนมีบทบาทสำคัญที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

Ford and Kittisuksathit (1996) ได้ศึกษาวิถีชีวิตและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงและชายอายุ 15-24 ปี พบว่าผู้หญิงมีอำนาจในการเจรจาต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์น้อย ซึ่งพบว่าเป็นผลมาจากปัจจัยด้านวัฒนธรรม ผลการศึกษายังพบอีกว่าผู้ชายให้ความหมายต่อกิจกรรมทางเพศเป็นเพียงกิจกรรมยามว่างและการระบายอารมณ์ทางเพศ

Sibthorpe (1992) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มผู้ติดยาเสพติดในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจส่งผลต่อการตัดสินใจขายบริการทางเพศเป็นอย่างมาก และยังนำมาสู่ปัญหาการเสพยาเสพติดในที่สุด โดยการศึกษาชี้พบว่ากลุ่มผู้ติดยาเสพติดที่ไม่นิยมเปลี่ยนคู่นอนมักจะไม่ใช่ถุงยางอนามัย เพราะคิดว่าเป็นเหมือนการไม่ไว้ใจคู่นอนของตน แต่สำหรับคนที่มีคู่นอนหลายคนจะมีการใช้ถุงยางอนามัยอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ผลการศึกษาดังกล่าวระบุว่า การอบรมขัดเกลาทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อพฤติกรรมทางเพศ การเลือกคู่นอน แฟนหรือคนรัก รวมถึงการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ประกอบด้วยปัจจัย 3 กลุ่ม คือ

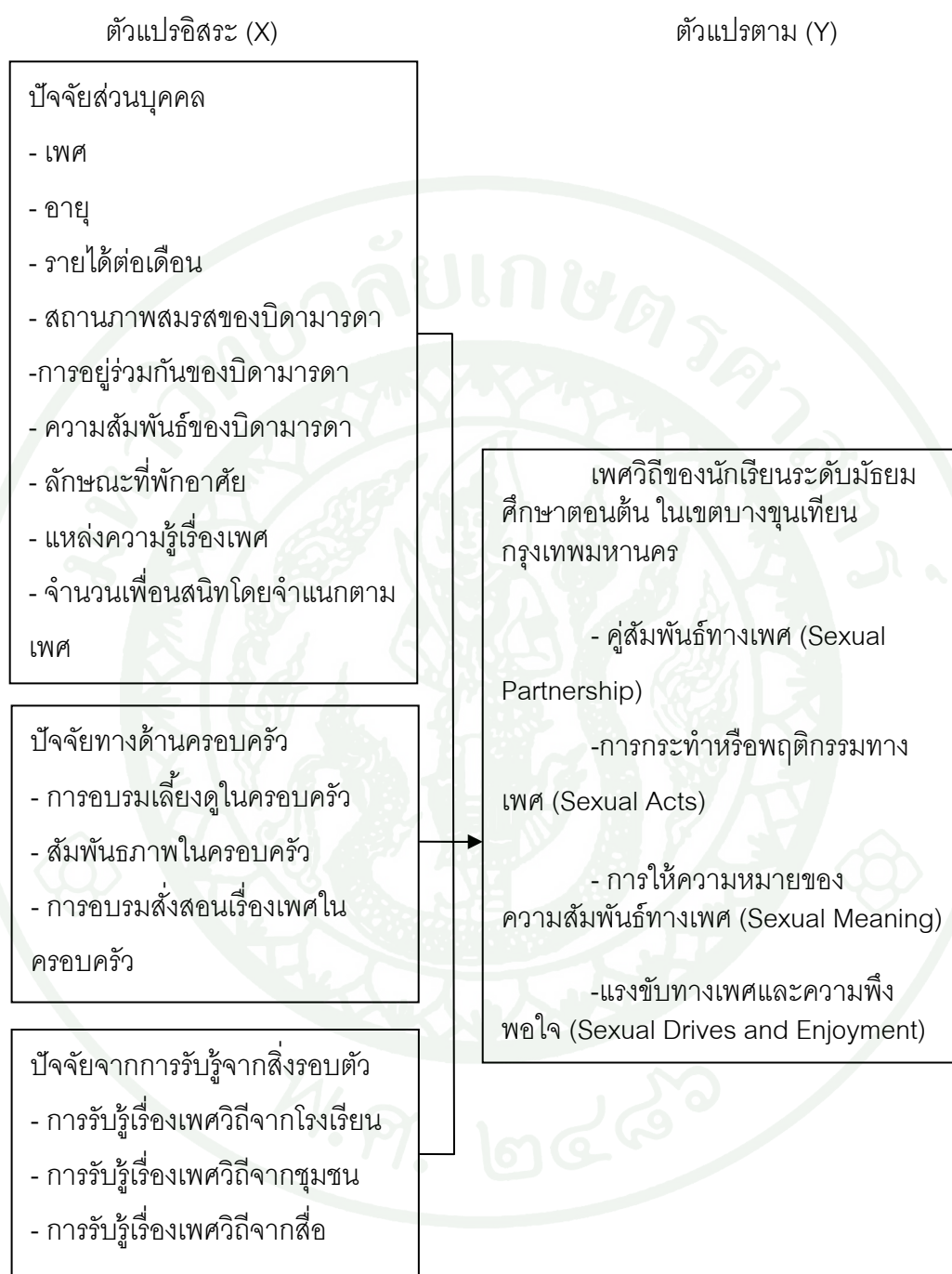
1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรสของบิดามารดา การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ลักษณะที่พักอาศัย แหล่งความรู้เรื่องเพศ และจำนวนเพื่อนสนิทโดยจำแนกตามเพศ
2. ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว สัมพันธภาพ ในครอบครัว และการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว
3. ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียน จากชุมชน และสื่อ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

เพศวิถีของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ 1 คู่สัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Partnership) 2 การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ (Sexual Acts) 3 การให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ (Sexual Meaning) 4 แรงขับทางเพศและความพึงพอใจ (Sexual Drives and Enjoyment)

จากตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

กรอบแนวคิดในการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมด้านมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Study) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) ซึ่งประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 3,176 คน ซึ่งจะใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนดังรายละเอียดต่อไปนี้ และขนาดของกลุ่มตัวอย่างจะใช้หลักการคำนวณของ Yamane's โดยใช้สูตร ดังนี้ (Yamane, 1973: 725)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ซึ่งกำหนดไว้ที่ 0.05

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{3670}{1+3670 (0.05)^2} \\ &= 399.89 \\ &= 400 \end{aligned}$$

ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ตามหลักคำนวณของ Yamane's

จากนั้นผู้ศึกษาทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) อย่างเป็นสัดส่วน โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มชั้น} = \frac{\text{ตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละกลุ่มชั้น}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	ระดับชั้น	ประชากร (N) (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (n) (คน)
รัตนโกสินทร์สมโภช บางขุนเทียน	มัธยมศึกษาปีที่ 1	600	65
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	572	62
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	689	75
ทวีธาภิเศก 2	มัธยมศึกษาปีที่ 1	161	18
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	188	21
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	204	22
พิทยาลงกรณ์พิทยาคม	มัธยมศึกษาปีที่ 1	96	11
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	113	12
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	108	12
สวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี	มัธยมศึกษาปีที่ 1	360	39
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	202	22
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	377	41
รวม		3,670	400

ที่มา: ข้อมูลสถิติรายสถานศึกษาปี พ.ศ. 2555 จากสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ

จากนั้นผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อจะได้ขนาดตัวอย่างตามที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เชิงปริมาณ (Quantitative Study)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณครั้งนี้ คือแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา รายได้ต่อเดือน สถานภาพสมรสของบิดามารดา การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ลักษณะที่พักอาศัย แหล่งความรู้เรื่องเพศ และจำนวนเพื่อนสนิทโดยจำแนกตามเพศ มีข้อคำถามจำนวน 11 ข้อ ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบและให้เติมข้อมูลลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว, ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 24 ข้อ ดังนี้

ด้านการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว จำนวน 8 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1 และข้อคำถามเชิงลบ 7 ข้อ ได้แก่ข้อ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว จำนวน 8 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 9, 10, 11, 12 และข้อคำถามเชิงลบ 4 ข้อ ได้แก่ข้อ 13, 14, 15, 16

ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว จำนวน 8 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17, 18, 19, 20 และข้อคำถามเชิงลบ 4 ข้อ ได้แก่ข้อ 21, 22, 23, 24

แบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดคะแนนไว้ในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

การแปลผลคะแนนจะพิจารณาปัจจัยด้านครอบครัว โดยใช้การแบ่งระดับแบบอิงเกณฑ์ และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถาม ซึ่งอยู่ระหว่าง 1-4 คะแนน และแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับโดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2545: 304-305) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงกว้างของระดับ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{4 - 1}{3} \\
 &= 1
 \end{aligned}$$

จากการแบ่งเกณฑ์สามารถกำหนดระดับความพึงพอใจในงานได้ ดังนี้

คะแนน 3.00 – 4.00 หมายถึง มีการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่เหมาะสมอย่างมาก

คะแนน 2.00 – 2.99 หมายถึง มีการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 1.00 - 1.99 หมายถึง มีการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวที่เหมาะสมน้อย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเรื่องปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียน, การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน, การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 24 ข้อ ดังนี้

การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียนจำนวน 5 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4 และข้อคำถามเชิงลบ 1 ข้อ ได้แก่ข้อ 5

การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชนจำนวน 5 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 6, 8, 9 และข้อคำถามเชิงลบ 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 7, 10

การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อจำนวน 5 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 11, 12, 13 และข้อคำถามเชิงลบ 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 14, 15

แบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดคะแนนไว้ในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

การแปลผลคะแนนจะพิจารณาปัจจัยด้านครอบครัว โดยใช้การแบ่งระดับแบบอิงเกณฑ์ และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถาม ซึ่งอยู่ระหว่าง 1-4 คะแนน และแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับโดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2545: 304-305) ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{ช่วงกว้างของระดับ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\
 &= \frac{4 - 1}{3} \\
 &= 1
 \end{aligned}$$

จากการแบ่งเกณฑ์สามารถกำหนดระดับความพึงพอใจในงานได้ ดังนี้

คะแนน 3.00 – 4.00 หมายถึง มีการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบตัวอย่างเหมาะสมอย่างมาก

คะแนน 2.00 – 2.99 หมายถึง มีการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบตัวอย่างเหมาะสมปานกลาง

คะแนน 1.00 - 1.99 หมายถึง มีการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบตัวอย่างเหมาะสมน้อย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเรื่องเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ คู่สัมพันธ์ทางเพศ, การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ, การให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ, แรงขับทางเพศและความพึงพอใจ มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 32 ข้อ ดังนี้

ด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ จำนวน 8 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงลบจำนวน 8 ข้อ ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ จำนวน 6 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงลบจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ข้อ 9, 10, 11, 12, 13, 14

ด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ จำนวน 8 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 18, 19, 21, 22 และข้อคำถามเชิงลบ 4 ข้อ ได้แก่ข้อ 15, 16, 17, 20

ด้านแรงขับทางเพศและความพึงพอใจ จำนวน 6 ข้อ ประกอบไปด้วยข้อคำถามเชิงบวก 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 25, 27 และข้อคำถามเชิงลบ 4 ข้อ ได้แก่ข้อ 23, 24, 26, 29

แบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยจำแนกออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยกำหนดคะแนนไว้ในแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ	เชิงบวก	เชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4	1
เห็นด้วย	3	2
ไม่เห็นด้วย	2	3
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	4

การแปลผลคะแนนจะพิจารณาปัจจัยด้านครอบครัว โดยใช้การแบ่งระดับแบบอิงเกณฑ์ และหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถาม ซึ่งอยู่ระหว่าง 1-4 คะแนน และแบ่งค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับโดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2545: 304-305) ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{ช่วงกว้างของระดับ} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{4 - 1}{3} \\ &= 1\end{aligned}$$

จากการแบ่งเกณฑ์สามารถกำหนดระดับความพึงพอใจในงานได้ ดังนี้

คะแนน 3.00 – 4.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการเหมาะสมในระดับสูงมาก

คะแนน 2.00 – 2.99 หมายถึง มีพฤติกรรมการเหมาะสมในระดับปานกลาง

คะแนน 1.00 – 1.99 หมายถึง มีพฤติกรรมการเหมาะสมในระดับน้อย

เชิงคุณภาพ (Qualitative Study)

การศึกษาเชิงคุณภาพสำหรับการวิจัยครั้งนี้จะทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 คนโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากประเด็นในการวิจัยค่อนข้างไวต่อความรู้สึก (Sensitive) ผู้วิจัยจึงจะอธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้แก่กลุ่มตัวอย่างด้วยคำพูด (Verbal Informed Consent) แนวทางการสัมภาษณ์ (Interview Guideline) จะใช้แนวทางเดียวกันกับแบบสอบถาม แต่จะมุ่งถามข้อมูลเชิงลึก

การทดสอบเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านและ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบให้เกิดความเที่ยงตรง และมีเนื้อหาครอบคลุมทุกเรื่องที่ต้องการศึกษาศึกษา และทุกคำถามมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทำการทดสอบเบื้องต้น (Pre-test) โดยเลือกนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม จำนวน 35 คน ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ มีพื้นที่อยู่ใกล้เคียงกัน โดยใช้แบบสอบถาม

เป็นรายบุคคล เหมือนกับการใช้แบบสอบถามที่ใช้ในสถานที่จริงทุกประการ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถ้อยคำที่ใช้ในแบบสอบถามก่อนที่จะปรับปรุงเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลต่อไป หลังจากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นรายข้อ และรวมทั้งแต่ละด้านด้วยการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

แบบสอบถามปัจจัยด้านครอบครัวมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น = .934

แบบสอบถามปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
= .926

แบบสอบถามด้านเพศวิถีมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น = .951

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาต เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงเรียน ได้แก่ 1.โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน 2.โรงเรียนทวีธาภิเศก 2 3.โรงเรียนพิทยาลงกรณ์พิทยาคม 4.โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย ธนบุรี
2. แจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน
3. ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จำนวน 5 คนโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
4. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล
5. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ครบทุกด้าน พร้อมลงลำดับชุดแบบสอบถาม
2. ประมวลผลข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติเชิงอนุมาน

ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product moment Correlation) ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์มีค่าตั้งแต่ -1.00 ถึง + 1.00 การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้จะแปรเพียงว่าตัวแปร 2 ตัวนั้น มีความสัมพันธ์กันหรือไม่ระดับใด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไป โดยการจำแนกลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งแวดล้อมและเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 ทดสอบสมมติฐานของปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 2 ข้อมูลลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

(n = 400 คน)

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
เพศ			
	เพศชาย	141	35.2
	เพศหญิง	259	64.8
อายุ			
	อายุ 12 ปี	53	13.2
	อายุ 13 ปี	121	30.3
	อายุ 14 ปี	154	38.5
	อายุ 15 ปี	17	17.8
	อายุ 16 ปี	1	0.3
ระดับการศึกษา			
	มัธยมศึกษาปีที่ 1	130	32.5
	มัธยมศึกษาปีที่ 2	125	31.3
	มัธยมศึกษาปีที่ 3	145	36.3
ด้านรายได้ที่ได้รับ			
	ไม่ระบุรายได้	1	0.3
	น้อยกว่า 2,000 บาท	146	36.5
	2,000 – 4,000 บาท	123	30.8
	4,000 – 6,000 บาท	39	9.8
	6,000 – 8,000 บาท	23	5.8
	มากกว่า 8,000 บาท	68	17.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 400 คน)

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรสของบิดามารดา		
สมรส	272	67.8
หย่าร้าง	62	15.5
ไม่ได้สมรส	67	16.8
การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา		
ไม่ระบุ	1	0.3
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	301	75.3
อยู่ด้วยกัน	98	24.5
ด้านความสัมพันธ์ของบิดามารดา		
รักใคร่กันดี	213	53.3
ทะเลาะกันบางครั้ง	105	26.3
ทะเลาะกันเป็นประจำ	9	2.3
ไม่แน่ใจ	73	18.3
ลักษณะที่พักอาศัย		
พักที่บ้านกับพ่อและแม่	273	68.3
พักที่บ้านกับพ่อหรือแม่	61	15.3
พักที่บ้านญาติ	35	8.8
พักที่บ้านหรือเช่าบ้านอยู่แฟนหรือคนรัก	2	0.5
พักที่บ้านเช่าหรือหอพักกับเพื่อน	9	2.3
พักที่บ้านเช่าหรือพักหอพักคนเดียว	5	1.3
อื่นๆ	15	3.8

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 400 คน)

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
การได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากแหล่งใดมากที่สุดในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา		
พ่อ/แม่	29	7.3
โรงเรียน(การเรียนรู้การสอนในห้องเรียน)	266	66.5
หนังสือเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศ	13	3.3
หนังสือทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องเพศ	12	3.0
ชุมชน (รวมถึงเพื่อนด้วย)	15	3.8
โทรทัศน์ (เกมโชว์, ละคร ฯลฯ)	13	3.3
สื่ออื่นๆ (อินเทอร์เน็ต ฯลฯ)	48	12.0
อื่น ๆ	4	1.0
มีเพื่อนสนิทเป็นเพศชาย		
ไม่มีเพื่อนเพศชาย	148	37.0
1 คน	42	10.5
2 คน	60	15.0
3 คน	22	5.5
4 คน	15	3.8
5 คน	25	6.3
6 คน	23	5.8
7 คน	10	2.5
8 คน	8	2.0
9 คน	2	0.5
10 คน	13	3.3
11 คน	12	3.0
13 คน	2	0.5
14 คน	5	1.3

ตารางที่ 2 (ต่อ)

(n = 400 คน)

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
มีเพื่อนสนิทเป็นเพศชาย		
15 คน	4	1.0
18 คน	1	0.3
21 คน	1	0.3
24 คน	4	1.0
25 คน	3	0.8
มีเพื่อนสนิทเป็นเพศหญิง		
ไม่มีเพื่อนเพศหญิง	81	20.3
1 คน	19	4.8
2 คน	58	14.5
3 คน	35	8.8
4 คน	35	8.8
6 คน	36	9.0
7 คน	22	5.5
8 คน	19	4.8
9 คน	22	5.5
10 คน	11	2.8
11 คน	1	0.3
12 คน	3	0.8
13 คน	4	1.0
14 คน	1	0.3
15 คน	6	1.5
18 คน	1	0.3
19 คน	1	0.3
20 คน	2	0.5

จากตารางที่ 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนเมื่อจำแนกจำนวนและร้อยละ ตามข้อมูลส่วนบุคคลในด้านต่างๆ ดังนี้

เพศ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 และเป็นเพศชาย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.2 ตามลำดับ

อายุ กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่มีอายุ 14 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมาคืออายุ 13 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 อายุ 12 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.2 อายุ 15 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และอันดับสุดท้าย มีอายุ 16 ปีจำนวน 1คนคิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 145 คนคิดเป็นร้อยละ 36.3 รองลงมาคือมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 130 คนคิดเป็นร้อยละ 32.5 และอันดับสุดท้ายคือมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 125 คนคิดเป็นร้อยละ 31.3 ตามลำดับ

รายได้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่า 2000 บาทจำนวน 146 คนคิดเป็นร้อยละ 36.5 รองลงมาคือรายได้ 2000-4000 บาทจำนวน 123 คนคิดเป็นร้อยละ 30.8 มีรายได้มากกว่า 8000 บาทจำนวน 68 คนคิดเป็นร้อยละ 17 มีรายได้ 4000-6000 บาท จำนวน 39 คนคิดเป็นร้อยละ 9.8 มีรายได้ 6000-8000 บาท จำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 17 และไม่ระบุรายได้ จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

สถานภาพสมรสของบิดามารดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่สถานภาพสมรสของบิดามารดา มีสถานะสมรสจำนวน 272 คนคิดเป็นร้อยละ 67.8 รองลงมาคือสถานภาพไม่ได้สมรสจำนวน 67 คนคิดเป็นร้อยละ 16.8 และอันดับสุดท้ายมีสถานภาพหย่าร้าง จำนวน 62 คนคิดเป็นร้อยละ 15.5 ตามลำดับ

การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 301 คนคิดเป็นร้อยละ 75.3 บิดามารดาไม่อยู่ด้วยกัน จำนวน 98 คนคิดเป็นร้อยละ 24.5 และไม่ระบุ จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.3

ความสัมพันธ์ของบิดามารดา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ความสัมพันธ์ของบิดามารดารู้รักใคร่กันดี จำนวน 215 คนคิดเป็นร้อยละ 53.3 ทะเลาะกัน บางครั้ง จำนวน 105 คนคิดเป็นร้อยละ 26.3 ไม่แน่ใจ จำนวน 73 คนคิดเป็นร้อยละ 18.3 และ ทะเลาะกันเป็นประจำ จำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 2.3

ลักษณะที่พักอาศัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่พักที่บ้านกับพ่อแม่และแม่ จำนวน 273 คนคิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมาพักที่บ้านพ่อหรือแม่ จำนวน 61 คนคิดเป็นร้อยละ 15.3 พักที่บ้านญาติ จำนวน 61 คนคิดเป็นร้อยละ 15.3 พักที่บ้านเช่าหรือหอพักกับเพื่อน จำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 2.3 พักที่บ้านเช่าหรือพักหอคนเดียว จำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 1.3 และลำดับสุดท้ายพักที่บ้านหรือเช่าบ้านอยู่กับแฟนหรือคนรัก จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

แหล่งความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ได้รับมากที่สุด พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน (การเรียนการสอนในห้องเรียน) จำนวน 266 คนคิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมาจากสื่ออื่นๆ เช่น อินเทอร์เน็ต จำนวน 48 คนคิดเป็นร้อยละ 12 จากพ่อแม่ จำนวน 29 คนคิดเป็นร้อยละ 7.3 จากชุมชน(รวมถึงเพื่อนด้วย) จำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 3.8 จากหนังสือเรียนที่เกี่ยวกับเรื่องเพศและ โทรทัศน์ (เกมโชว์ละคร) จำนวน 13 คนคิดเป็นร้อยละ 3.3 เท่ากัน และลำดับสุดท้ายจากที่อื่นๆ จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 1 ตามลำดับ

เพื่อนสนิทเพศชาย พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ไม่มีเพื่อนชายจำนวน 148 คนคิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมามีเพื่อนชาย 2 คนจำนวน 60 คนคิดเป็นร้อยละ 15 มีเพื่อนชาย 1 คน จำนวน 42 คนคิดเป็นร้อยละ 10.5 มีเพื่อนชาย 5 คน จำนวน 25 คนคิดเป็นร้อยละ 6.3 มีเพื่อนชาย 6 คนจำนวน 23 คนคิดเป็นร้อยละ 5.8 และลำดับสุดท้ายมีเพื่อนชาย 15-18 คนจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

เพื่อนสนิทเพศหญิง พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่ไม่มีเพื่อนหญิงจำนวน 81 คนคิดเป็นร้อยละ 20.3 รองลงมามีเพื่อนหญิง 2 คนจำนวน 58 คนคิดเป็นร้อยละ 14.5 มีเพื่อนหญิง 5 คน จำนวน 43 คนคิดเป็นร้อยละ 10.8 มีเพื่อนหญิง 6 คน จำนวน 36

คนคิดเป็นร้อยละ 9.0 และลำดับสุดท้ายมีเพื่อนหญิง 11, 14, 18, 19 คนจำนวนละ 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างได้มีกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจในเรื่องปัจจัยส่วนบุคคลกับเพศวิถีว่า

“มันเป็นเรื่องธรรมดาเนาะ ในเมื่อธรรมชาติสอนให้เราสนใจเพศตรงข้าม ถึงแม้ว่าคนบางคนจะสนใจเพศเดียวกันมันจะแปลกไปบ้าง” “จิ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3”

“วัยรุ่นนะครับ อะไร ๆ ก็เปลี่ยนไป สังคมเราก็เปลี่ยน ร่างกายเราก็เปลี่ยน มันเปลี่ยนไปหมด มันอยากรู้ อยากลอง แต่พอโตไปมากกว่านี้ทุกอย่างก็เหมือนเดิม ธรรมดาไปหมดความรู้สึก ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องเพศก็น้อยกว่าช่วงวัยรุ่นนะ ผมคิดอย่างนั้น” “เจต นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

“พ่อแม่ ครู ไม่ได้สอนเรื่องเพศให้เด็ก ๆ นะคะ ไปถามท่านก็จะว่าแก่แดด หนูว่าการที่ตัดสินใจมีอะไรกับแฟนส่วนหนึ่งก็เพราะไม่รู้เนี่ยแหละ แต่ส่วนหนึ่งก็ต้องยอมรับนะว่าเราเห็นเพื่อนคนนั้นก็ทำ คนนี้ก็ทำเราอยากรู้ว่าเป็นยังไง ทำแล้วมีความสุขไหม แฟนจะรักหนูมากขึ้นไหม” “ปลา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านครอบครัว ประเภทการอบรม เลี้ยงดูในครอบครัว

(n = 400 คน)

รายการ	การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
1. ครอบครัวของ ท่านมีการพูดคุย สอบถามสาร	128	177	79	16	3.04	.823	มาก
ทุกข้อดีเสมอ เมื่อท่านกลับถึง บ้าน	(32.0%)	(44.3%)	(19.8%)	(4.0%)			
2. ครอบครัวของ ท่านมักจะดูแล ความประพฤติ	154	166	65	15	3.15	.823	มาก
ของท่านในเรื่อง ต่าง ๆ อย่าง เข้มงวด	(38.5%)	(41.5%)	(16.3%)	(3.8%)			
3. ครอบครัวของ ท่านมีกติกา ร่วมกันที่ท่าน	83	166	134	17	2.79	.818	ปาน กลาง
ต้องปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัด	(20.8%)	(41.5%)	(33.05%)	(4.3%)			
4. ครอบครัวของ ท่านมักสั่งห้าม ท่านทำสิ่งใด	72	114	154	60	2.50	.955	ปาน กลาง
สิ่งหนึ่งโดยไม่ อธิบายเหตุผล	(18.0%)	(28.5%)	(38.5%)	(15.0%)			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
5. ครอบครัวของท่าน							
จะดำเนินอย่าง	63	132	147	57	2.50	.924	ปาน กลาง
รุนแรง	(15.8%)	(33.1%)	(36.8%)	(14.3%)			
ถ้าฝ่าฝืนคำสั่ง							
คำแนะนำ							
6. ครอบครัวของท่าน							
จะลงโทษด้วยการ	40	49	113	198	1.83	.995	น้อย
ทุบตี ถ้าฝ่าฝืนคำสั่ง	(10.0%)	(12.3%)	(28.3%)	(49.5%)			
คำแนะนำ							
7. ครอบครัวของท่าน							
จะลงโทษด้วย							
มาตรการรุนแรง	41	77	117	165	1.99	1.099	น้อย
เช่น ตัดค่าขนม ถ้า	(10.3%)	(19.3%)	(29.3%)	(41.3%)			
ฝ่าฝืนคำสั่ง							
คำแนะนำ							
8. ท่านไม่มีโอกาสได้							
ตัดสินใจในเรื่อง	52	90	138	120	2.19	1.007	ปาน กลาง
ต่างๆ ของชีวิต	(13.0%)	(22.5%)	(34.5%)	(30.0%)			
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.64	4.71	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.64) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า โดยครอบครัวของท่านมักจะดูแลความประพฤติของท่านในเรื่องต่าง ๆ อย่างเข้มงวด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.15 รองลงมา ครอบครัวของท่านมีการพูดคุย สอบถามสารทุกข์สุกดิบเสมอเมื่อท่านกลับถึงบ้าน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.04 และลำดับสุดท้ายครอบครัวของท่านจะลงโทษด้วยการทุบตี ถ้าฝ่าฝืนคำสั่ง คำแนะนำ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 1.85

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างได้มีกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจในเรื่องอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวว่า

“ถึงแม้พ่อแม่จะเข้มงวดมากแค่ไหน จะตบตีด่าลูกอย่างไร แต่ถ้าในบ้านไม่มีความอบอุ่น ทุกคนไม่เคยใส่ใจกัน เอาแต่สร้างกฎเกณฑ์ ขึ้นมาว่าคนนั้นต้องเป็นอย่างนี้ ต้องทำอย่างนี้ คนนี้ต้องทำอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น หนูว่าเราไม่เรียกสถานที่อย่างนี้ว่าบ้านหรอกคะ” “แอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

“พ่อหนูค่อนข้างเจ้าชู้คะ แต่พ่อจะสอนให้หนูเป็นเด็กดี เป็นผู้หญิงที่ดี แต่การกระทำของพ่อมันขัดกันไปหมด หนูก็พยายามทำตามทีพ่อบอกแต่ในใจมันก็ประท้วงอยู่ตลอด หนูรู้สึกว่ามันไม่ค่อยชอบผู้ชายเลย ไม่ใช่ว่าจะเป็นเพื่อนกันไม่ได้นะ แต่เป็นแฟนกันหนูไม่เอาดีกว่า แฟนเก่าหนูก็แย่มาก ๆ เปื้อนผู้ชายคะ” “นุ่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3”

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว

(n = 400 คน)

รายการ	สัมพันธภาพในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
9. เมื่อท่านมี ปัญหาคนใน ครอบครัวจะ เป็นที่ปรึกษา ก่อนบุคคลอื่น เสมอ	105 (26.3%)	133 (33.3%)	120 (30.0%)	42 (10.5%)	2.75	.961	ปาน กลาง
10. ครอบครัวของ ท่านมีความ ห่วงใยซึ่งกัน และกัน ดูแล กันเสมอ	200 (50.0%)	130 (32.5%)	47 (11.8%)	23 (5.8%)	3.27	.882	มาก
11. ครอบครัวของ ท่านจะพูดคุย ปรึกษากันด้วย เหตุผล มากกว่า อารมณ์	129 (32.3%)	192 (48.0%)	60 (15.0%)	19 (4.8%)	3.08	.811	มาก
12. ครอบครัวของ ท่านมักพูดคุย หยอกล้อ เพื่อ กระชับ ความสัมพันธ์ กัน	158 (39.5%)	145 (36.3%)	75 (18.8%)	22 (5.5%)	3.10	.892	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	สัมพันธภาพในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
13. ครอบครัว ของท่านมี ความขัดแย้ง กัน	34 (8.5%)	62 (15.5%)	141 (35.3%)	161 (40.3%)	1.92	.948	น้อย
14. คนใน ครอบครัวของ ท่านไม่เคย รับรู้เรื่องราว ต่าง ๆ ในแต่ ละวันของกัน และกันเลย	31 (7.8%)	76 (19.0%)	149 (37.3%)	144 (36.0%)	1.99	.928	น้อย
15. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ลำเอียง เข้าข้าง สมาชิกคนใด คนหนึ่งเสมอ	33 (8.3%)	84 (21.0%)	105 (26.3%)	178 (44.5%)	1.93	.991	น้อย
16. คนใน ครอบครัวมี ความลับต่อ กัน	32 (8.0%)	78 (19.5%)	112 (28.0%)	177 (44.3%)	1.91	.977	น้อย
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					3.06	.615	มาก

หมายเหตุ: มาตรฐานมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวอยู่ในระดับเหมาะสมมาก (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 3.06) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ครอบครัวของท่านมีความห่วงใยซึ่งกันและกัน ดูแลกันเสมอ ค่าเฉลี่ย 3.27 รองลงมาครอบครัวของท่านมักพูดคุยหยอกล้อ เพื่อกระชับความสัมพันธ์กัน ค่าเฉลี่ย 3.10 และลำดับสุดท้ายคนในครอบครัวมีความลับต่อกันเสมอ ค่าเฉลี่ย 1.91 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว

(n = 400 คน)

รายการ	การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
17. ทุกคนใน ครอบครัวของ ท่านช่วย อธิบายเมื่อ ร่างกายท่าน เกิดการ เปลี่ยนแปลง เมื่อเข้าสู่วัยรุ่น	96 (24.0%)	162 (40.5%)	106 (26.5%)	36 (9.0%)	2.80	.908	ปาน กลาง
18. ทุกคนใน ครอบครัวของ ท่านชี้แจงถึง ประโยชน์ของ การรักษาความ สะอาด สุขอนามัยทาง เพศ	124 (31.0%)	172 (43.0%)	83 (20.8%)	21 (5.3%)	3.00	.854	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
19. คนใน ครอบครัวของ ให้คำปรึกษา แนะนำวิธี ระบายนารี ทางเพศ	66 (16.5%)	114 (28.5%)	125 (31.3%)	95 (23.8%)	2.38	1.021	ปาน กลาง
20. คนใน ครอบครัวให้ คำแนะนำ เกี่ยวกับการ เลือกคบหา เพื่อนต่างเพศ	101 (25.3%)	129 (32.3%)	117 (29.3%)	53 (13.3%)	2.70	.992	ปาน กลาง
21. ครอบครัวของ ท่านไม่ให้ คำแนะนำ เกี่ยวกับ โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	54 (13.5%)	82 (20.5%)	122 (30.5%)	142 (35.5%)	2.12	1.043	ปาน กลาง
22. คนใน ครอบครัวของ ท่านไม่ให้ คำแนะนำใน การคุมกำเนิด	48 (12.0%)	95 (23.8%)	123 (30.8%)	134 (33.5%)	2.14	1.017	ปาน กลาง

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
23. คนใน ครอบครัวของ ท่านซึ่งสักก่อน ห้าม	42 (10.5%)	53 (13.3%)	56 (14.0%)	249 (62.3%)	1.72	1.048	น้อย
24. คนใน ครอบครัวของ ท่านไม่ให้คบ เพื่อนต่างเพศ ได้ แม้จะไม่ กระทบต่อการ เรียนหรือไม่มี ความสัมพันธ์ที่ เกินเลย	51 (12.8%)	82 (20.5%)	150 (37.5%)	117 (29.3%)	2.17	.991	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.84	.514	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.84) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ทุกคนในครอบครัวของท่านชี้แจงถึงประโยชน์ของการรักษาความสะอาดสุขอนามัยทางเพศ ค่าเฉลี่ย 3.00 รองลงมา ทุกคนในครอบครัวของท่านช่วยอธิบายเมื่อร่างกายท่านเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อ

เข้าสู่วัยรุ่น เช่น การมีประจำเดือน การผื่นเปื่อย ค่าเฉลี่ย 2.00 และอันดับสุดท้ายคนในครอบครัวของท่านซึ่งสูงก่อนห้าม ค่าเฉลี่ย 1.72 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัวอย่างน่าสนใจว่า

“พ่อกับแม่หนูก็บอกว่าคบกันมา อยู่ด้วยกันมาตั้งแต่มอปลาย แล้วก็หนีตามกันมา ดังนั้นหนูก็ไม่แปลกถ้าหนูจะคบ หรือจะมีอะไรกับแฟนไม่ใช่หรือ โทรมัศน์แทบทุกช่องก็มีแต่เรื่อง หนุ่มสาว เรื่องรักใคร่ จะให้หนูหลุดจากเรื่องแบบนี้ได้อย่างไร” “ปลา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านการรับรู้เรื่องเพศโดยรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
1. การเรียนในทำ ให้เข้าใจเรื่อง เพศได้ถูกต้อง	139 (34.8%)	219 (54.8%)	37 (9.3%)	5 (1.3%)	3.23	.662	มาก
2. ครูเป็นที่ปรึกษา ที่ดีเมื่อมีข้อข้อง ใจในเรื่องเพศ	108 (27.0%)	208 (52.0%)	73 (18.3%)	11 (2.8%)	3.03	.750	มาก
3. โรงเรียน เหมาะสมเป็น สถานที่ศึกษา เรื่องเพศ	80 (20.0%)	174 (43.5%)	103 (25.8%)	43 (10.8%)	2.73	.903	ปาน กลาง
4. โรงเรียนสอน เรื่องการปฏิบัติ ตนทางเพศที่ เหมาะสม	139 (34.8%)	186 (46.5%)	51 (12.8%)	24 (6.0%)	3.10	.841	มาก
5. หลักสูตรการ สอนเรื่องเพศใน ปัจจุบันไม่ เพียงพอต่อ ความต้องการ	33 (8.3%)	112 (28.0%)	168 (42.0%)	86 (21.5%)	2.23	.881	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.97	.477	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรฐานวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยด้านการรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.97) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า การเรียนรู้ในห้องเรียนช่วยให้ท่านเข้าใจเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 3.23 รองลงมาโรงเรียนช่วยสอนเรื่องการปฏิบัติตนทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.10 และอันดับสุดท้าย หลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องเพศในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการของท่าน ค่าเฉลี่ย 2.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านการรับรู้เรื่องเพศ โดยรับรู้เพศวิถีจากชุมชน

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
6. การพูดคุยกับ เพื่อนทำให้ เรียนรู้เรื่องเพศ อย่างถูกต้อง ตามประเพณี	81 (20.3%)	169 (42.3%)	123 (30.8%)	26 (6.5%)	2.76	.847	ปาน กลาง
7. เพื่อนมัก ชักชวนให้มอง และวิจารณ์ถึง สัดส่วนของเพศ ตรงข้าม	51 (12.8%)	123 (30.8%)	125 (31.3%)	100 (25.0%)	2.31	.987	ปาน กลาง
8. ผู้ใหญ่ในชุมชน มักจะแนะนำ เรื่องการไม่ชิง สุกก่อนห่ามอยู่ เสมอ	117 (29.3%)	144 (36.0%)	97 (24.3%)	42 (10.5%)	2.84	.965	ปาน กลาง
9. ผู้ใหญ่ในชุมชน สอนให้ท่านเป็น การเป็น สุภาพบุรุษหรือ กุลสตรี	174 (43.5%)	154 (38.5%)	57 (14.3%)	15 (3.8%)	3.22	.826	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
10. การพูดคุยกับ เพื่อนทำให้ อยากมี เพศสัมพันธ์กับ คนรัก	35 (8.8%)	75 (18.8%)	110 (27.5%)	180 (45.0%)	1.91	.991	น้อย
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.92	.431	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยด้านการรับรู้เพศวิถีจากชุมชน ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.91) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ใหญ่ในชุมชนสอนให้ท่านเป็นการเป็นสุภาพบุรุษหรือกุลสตรี ค่าเฉลี่ย 3.22 รองลงมา ผู้ใหญ่ในชุมชนมักจะแนะนำเรื่องการไม่ซิงสุกก่อนห้ามอยู่เสมอ ค่าเฉลี่ย 2.84 และอันดับสุดท้าย การพูดคุยกับเพื่อนทำให้ท่านเกิดความรู้สึกอยากมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก ค่าเฉลี่ย 1.91

ในด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชนมีอิทธิพลต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ กลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งให้ข้อคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวอย่างน่าสนใจว่า

“วันหยุดผมชอบไปหาอะไรกินที่ตลาดแถวบ้าน พอไปนั่งกินข้าวผู้ใหญ่ก็ชอบมาคุยเรื่องมีแฟนรึยัง หรือไม่ก็ชวนดูหนังผู้ใหญ่คนนั้นดี คนนี้ดี ผมอยากบอกเขาเหมือนกันนะว่าผมไม่ชอบผู้ใหญ่” “เจต นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยด้านการรับรู้เรื่องเพศ โดยรับรู้เพศวิถีจากสื่อ

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากสื่อ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
11. การรับชมสื่อ ต่าง ๆ ใน ปัจจุบันช่วยให้ ท่านรู้จักวิธี ปฏิเสธการมี เพศสัมพันธ์ อย่างนุ่มนวล	67 (16.8%)	185 (46.3%)	92 (23.0%)	56 (14.0%)	2.66	.918	ปาน กลาง
12. สื่อต่าง ๆ ช่วย ให้ท่านมีความ เข้าใจต่อปัญหา ต่าง ๆ จากการมี เพศสัมพันธ์ใน วัยเรียน	78 (19.5%)	213 (53.3%)	83 (20.8%)	26 (6.5%)	2.86	.802	ปาน กลาง
13. การเรียนรู้จาก สื่อต่าง ๆ ช่วยให้ ท่านเรียนรู้ที่จะ คบกับแฟนหรือ คนรักอย่างให้ เกียรติซึ่งกันและ กัน	114 (28.5%)	187 (46.8%)	67 (16.8%)	32 (8.0%)	2.96	.879	ปาน กลาง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากสื่อ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มาก ที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
14. สื่อต่างๆ มักทำ ให้ท่านเกิด ความอยากลอง มีเพศสัมพันธ์	47 (11.8%)	84 (21.0%)	106 (26.5%)	163 (40.8%)	2.04	1.043	ปาน กลาง
15. การที่สื่อมัก เผยแพร่ข่าว ดารานักร้องมี พฤติกรรมทอง ก่อนแต่งเป็น เรื่องปกติ	114 (28.5%)	166 (41.5%)	98 (24.5%)	22 (5.5%)	2.36	.958	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.82	.456	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรฐานมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของปัจจัยด้านการรับรู้เพศวิถีจากสื่อ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.82) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ช่วยให้ท่านเรียนรู้ที่จะคบกับแฟนหรือคนรักอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน ค่าเฉลี่ย 2.96 เท่ากัน รองลงมา สื่อต่าง ๆ ช่วยให้ท่านมีความเข้าใจต่อปัญหาต่าง ๆ จากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ค่าเฉลี่ย 2.86 และอันดับสุดท้าย สื่อต่างๆ มักทำให้ท่านเกิดความอยากลองมีเพศสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 2.64 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างได้มีกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจในเรื่องการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อมีอิทธิพลต่อเพศวิถีว่า

“หนึ่งในโทรทัศน์ทุกเรื่องพระเอกกับนางเอกก็มีความสุขกันทุกเรื่อง หนูก็รู้สึกว่ายากมีความสุขแบบในละคร ในละครเขามีคนรักมีแฟน มันก็ทำให้เราอยากมีนะ ยิ่งในเฟซบุ๊กเพื่อน ๆ ที่เขามีแฟนเขาเอารูปที่ถ่ายกับแฟนมาลง หนูก็ยิ่งรู้สึกว่า ไอ้... อยากมีแฟนบ้างจัง” “ปลา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ

(n = 400 คน)

รายการ	ด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
1. อายุระหว่าง 13 – 15 ปีเป็นช่วงที่ เหมาะสมที่จะเริ่ม มีคนรัก	114 (28.5%)	158 (39.5%)	87 (21.8%)	20 (5.0%)	2.93	.864	ปาน กลาง
2. การเปลี่ยนคนรัก บ่อย ๆ ไม่ใช่ เรื่องแปลก	135 (33.8%)	158 (39.5%)	87 (21.8%)	20 (5.0%)	3.02	.870	มาก
3. เพื่อนเหมาะสม ที่สุดที่จะเลือกมา เป็นคนรัก	115 (28.8%)	176 (44.0%)	97 (24.3%)	12 (3.0%)	2.99	.807	ปาน กลาง
4. รุ่นพี่เหมาะสม ที่สุดที่จะเลือก มาเป็นคนรัก	102 (25.5%)	157 (39.3%)	99 (24.8%)	42 (10.5%)	2.80	.940	ปาน กลาง
5. รุ่นน้องเหมาะสม ที่สุดที่จะเลือก มาเป็นคนรัก	138 (34.5%)	181 (45.3%)	61 (15.3%)	20 (5.0%)	3.09	.831	มาก
6. การมี เพศสัมพันธ์ครั้ง แรกควรกระทำ กับผู้ขายบริการ ทางเพศ	260 (65.0%)	104 (26.0%)	27 (6.8%)	9 (2.3%)	3.54	.721	มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
7. การมี							
เพศสัมพันธ์ใน	216	112	55	17	3.32	.865	มาก
วัยเรียนเป็น	(54.0%)	(28.0%)	(13.8%)	(4.3%)			
เรื่องปกติ							
8. การคบกับคน							
รักที่ไม่เข้าใจ					2.93	.955	ปาน กลาง
กันสามารถเลิก	133	133	101	32			
กันได้แม้เคยมี	(33.3%)	(33.3%)	(25.3%)	(8.0%)			
เพศสัมพันธ์กัน							
แล้ว							
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.86	.531	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเพศวิถี ด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.86) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกควรกระทำกับผู้ขายบริการทางเพศ ค่าเฉลี่ย 3.54 รองลงมา การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติ ค่าเฉลี่ย 3.32 และอันดับสุดท้าย รุ่นพี่เหมาะสมที่สุดที่จะเลือกมาเป็นคนรัก ค่าเฉลี่ย 2.80 ตามลำดับ

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างได้มีกลุ่มตัวอย่างคนหนึ่งให้ข้อคิดเห็นที่น่าสนใจในเรื่องเพศวิถี ด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศว่า

“คนเราคบกันไม่ใช่ว่าจะคิดแต่เรื่องมีเพศสัมพันธ์กันอย่างเดียว แต่ก็ต้องยอมรับนะว่า
 คนทุกคนคิดเรื่องแบบนี้ไม่ว่าจะเป็นตุ๊ด เกย์ ทอม หรือแม้แต่คนทั่วไป ยังไงก็คิด คบกันวันหนึ่งก็
 หวังว่าจะได้มีอะไรกัน หรือวันหนึ่งแต่งงานกันก็ต้องมีอะไรกันอยู่ดีใช่ไหม แล้วทำไมอย่างนั้นทำได้
 หรือว่าจะมีอะไรกันก็ต้องบอกให้คนอื่น ๆ รู้ในงานแต่งงานก่อนถึงจะทำได้หรือ สิ่งนี้นั่นเต็มเต็ม
 ความสัมพันธ์นะ” “เจต นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2”

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ

(n = 400 คน)

รายการ	การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
9. คนรักกัน							
สามารถไปไหนมา	85	183	109	23	2.83	.828	ปาน กลาง
ไหนด้วยกันตาม	(21.3%)	(45.8%)	(27.3%)	(5.8%)			
ลำพังได้							
10. การที่คนรักจับ							
มือกันถือเป็นเรื่อง	64	132	179	25	2.59	.830	ปาน กลาง
ปกติ	(16.0%)	(33.0%)	(44.8%)	(6.3%)			
11. คนรักกัน							
สามารถ							
แสดงออกถึง	139	166	73	21	3.06	.860	มาก
ความรักด้วยการ	(34.8%)	(41.5%)	(18.3%)	(5.3%)			
จูบปากกันได้							
12. การจับอวัยวะ							
อันพึงสงวนของ							
คนรักเป็นการ	223	125	36	16	3.39	.812	มาก
แสดงออกถึง	(55.8%)	(31.3%)	(9.0%)	(4.0%)			
ความรักอย่าง							
หนึ่ง							
13. คนรักทุกคู่							
สามารถสำเร็จ	152	160	66	22	3.11	.869	มาก
ความใคร่ให้คู่รัก	(38.0%)	(40.0%)	(16.5%)	(5.5%)			
โดยใช้ปากได้							

ตารางที่ 10 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
14. การมี เพศสัมพันธ์กับคน รักถือเป็นเรื่องปกติ	152 (38.0%)	160 (40.0%)	66 (16.5%)	22 (5.5%)	3.02	.931	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.61	.536	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเพศวิถี ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.61) ซึ่งส่วนใหญ่พบว่า การจับอวัยวะอันพึงสงวนของคนรักเป็นการแสดงออกถึงความรักอย่างหนึ่ง ค่าเฉลี่ย 3.39 รองลงมา คนรักทุกคู่สามารถสำเร็จความใคร่ให้คู่รักโดยใช้ปากได้ ค่าเฉลี่ย 3.11 และอันดับสุดท้าย การที่คนรักจับมือกันถือเป็นเรื่องปกติ ค่าเฉลี่ย 2.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านการให้ความหมายและความสัมพันธ์ทางเพศ

(n = 400 คน)

รายการ	การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็น ด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด			
15. ผู้หญิงคือ สมบัติของสามี	79 (19.8%)	120 (30.0%)	153 (38.3%)	48 (12.0%)	2.58	.939	ปาน กลาง
16. การมี เพศสัมพันธ์ในวัย เรียนคือการเรียนรู้ ทางสังคมอีกแบบ หนึ่ง	167 (41.8%)	146 (36.5%)	71 (17.8%)	16 (4.0%)	3.16	.855	มาก
17. สังคมไทยควร ปล่อยให้ฟรีเซ็กซ์	209 (52.3%)	121 (30.3%)	51 (12.8%)	17 (4.3%)	3.31	.854	มาก
18. ผู้หญิงควร รักษาความบริสุทธิ์ ไว้จนแต่งงาน	48 (12.0%)	57 (14.3%)	114 (28.5%)	181 (45.3%)	1.93	1.036	น้อย
19. ทั้งผู้หญิงและ ผู้ชายควรมี เพศสัมพันธ์เฉพาะ กับคู่สมรสเท่านั้น	44 (11.0%)	59 (14.8%)	153 (38.3%)	144 (36.0%)	2.01	.975	ปาน กลาง
20. ผู้ที่ท้องโดยไม่ พร้อมควรทำแท้ง ได้ในทุกกรณี	210 (52.5%)	101 (25.3%)	51 (12.8%)	38 (9.5%)	3.21	.996	มาก
21. การมี เพศสัมพันธ์ก่อน แต่งงานเป็นการ ผิดศีลธรรม	48 (12.0%)	106 (26.5%)	145 (36.3%)	101 (25.3%)	2.25	.968	ปาน กลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
22. การมี เพศสัมพันธ์ในวัย เรียนจะทำให้ชีวิต ในอนาคตของ ท่านล้มเหลว	33 (8.3%)	79 (19.8%)	140 (35.0%)	148 (37.0%)	1.99	.949	น้อย
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.86	.531	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเพศวิถี ด้านการให้ความหมายและความสัมพันธ์ทางเพศ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมน้อย (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.57) ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ที่ท้องโดยไม่พร้อมควรทำแท้งได้ในทุกกรณี ค่าเฉลี่ย 3.21 รองลงมา การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นการผิดศีลธรรม ค่าเฉลี่ย 2.25 และอันดับสุดท้าย ผู้หญิงควรรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงาน ค่าเฉลี่ย 1.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพศวิถี ด้านแรงขับทางเพศและความพึงพอใจ

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	เห็นด้วย	เห็น	เห็น	เห็นด้วย			
	มากที่สุด	ด้วย มาก	ด้วย น้อย	น้อย ที่สุด			
23. วัตถุประสงค์ ในการคบหา เพศตรงข้ามคือ มีเพศสัมพันธ์	174 (43.5%)	156 (39.0%)	54 (13.5%)	15 (3.8%)	3.23	.820	มาก
24. วัยรุ่นควรมี ประสบการณ์ เรื่องเพศ	116 (29.0%)	143 (35.8%)	116 (29.0%)	25 (6.3%)	2.88	.904	ปาน กลาง
25. ท่านรู้สึกผิดที่ จะมี เพศสัมพันธ์ใน วัยเรียน	60 (15.0%)	78 (19.5%)	149 (37.3%)	113 (28.3%)	2.21	1.017	ปาน กลาง
26. การคบกับ โดยไม่มี เพศสัมพันธ์ ทำให้ ความสัมพันธ์ ไม่พัฒนา	141 (35.3%)	151 (37.8%)	80 (20.0%)	28 (7.0%)	3.01	.913	มาก
27. เมื่อมีความ ต้องการทาง เพศ สามารถ ซื้อบริการจาก ผู้ชายบริการ ทางเพศได้	205 (51.3%)	114 (28.5%)	61 (15.3%)	19 (4.8%)	3.27	.888	มาก

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 400 คน)

รายการ	การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อย ที่สุด			
28. เมื่อมีสิ่ง กระตุ้น ความรู้สึกทาง เพศ ท่าน มักจะมี ความต้องการทาง เพศมากและ ควบคุมมัน ไม่ได้	50 (12.5%)	101 (25.3%)	162 (40.5%)	87 (21.8%)	2.29	.944	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยโดยรวม					2.27	.416	ปาน กลาง

หมายเหตุ: มาตรวัดมี 4 ระดับโดยที่ 1 หมายถึงเห็นด้วยน้อยที่สุดและ 4 หมายถึงเห็นด้วยมากที่สุด

จากตารางที่ 12 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของเพศวิถี ด้านแรงขับทางเพศและความพึงพอใจ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง (ค่าเฉลี่ยโดยรวม = 2.27) ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเมื่อมีความต้องการทางเพศ ท่านสามารถขอบริการจากผู้ขายบริการทางเพศได้ ค่าเฉลี่ย 3.27 รองลงมา วัตถุประสงค์ในการคบหาเพศตรงข้ามคือการมีเพศสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ย 3.23 และอันดับสุดท้าย ท่านรู้สึกผิดที่จะมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ค่าเฉลี่ย 2.21 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 13 แสดงค่าการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยทางด้านครอบครัว		
- การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว	-.023	.647
- สัมพันธภาพในครอบครัว	-.182	.000**
- การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว	-.171	.001**

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

** ระดับนัยสำคัญที่ .01

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ .01

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านการกระทำหรือ พฤติกรรมทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยทางด้านครอบครัว		
- การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว	-.066	.190
- สัมพันธภาพในครอบครัว	-.218	.000**
- การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว	-.177	.000**
* ระดับนัยสำคัญที่ .05		
** ระดับนัยสำคัญที่ .01		

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (พฤติกรรมการให้ความหมาย ของความสัมพันธ์ทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยทางด้านครอบครัว		
- การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว	-.248	.000**
- สัมพันธภาพในครอบครัว	-.176	.000**
- การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว	-.238	.000**

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

** ระดับนัยสำคัญที่ .01

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศ
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้าน
ครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทาง
เพศ

ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านแรงขับทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยทางด้านครอบครัว		
- การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว	-.119	.017
- สัมพันธภาพในครอบครัว	-.133	.008**
- การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว	-.075	.136

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

** ระดับนัยสำคัญที่ .01

จากตารางที่ 16 พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมสั่งสอน
เรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว		
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียน	-.084	.092
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน	.099	.049*
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ	.096	.055

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

** ระดับนัยสำคัญที่ .01

จากตารางที่ 17 พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านการกระทำหรือ พฤติกรรมทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว		
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียน	.007	.886
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน	.081	.104
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ	.134	.007**
* ระดับนัยสำคัญที่ .05		
** ระดับนัยสำคัญที่ .01		

จากตารางที่ 18 พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สมมติฐานที่ 2.3 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านการให้ความหมาย ของความสัมพันธ์ทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว		
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียน	.055	.273
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน	.162	.001**
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ	.225	.000**
* ระดับนัยสำคัญที่ .05		
** ระดับนัยสำคัญที่ .01		

จากตารางที่ 19 พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน และ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

สมมติฐานที่ 2.4 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ตัวแปร	Pearson Correlation (เพศวิถีด้านแรงขับทางเพศ)	Sig.
ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว		
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากโรงเรียน	.000	1.000
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน	.105	.036*
- การรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ	.150	.003**

* ระดับนัยสำคัญที่ .05

** ระดับนัยสำคัญที่ .01

จากตารางที่ 20 พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ ความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ส่วนที่ 4 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

แอน

แอน มีอายุ 14 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 2.80 แอน เป็นคนที่มีบุคลิกว่าเจ๋ง ช่างพูด สามารถพูดคุยเล่นได้กับทุกคนในโรงเรียน มีหน้าตาดี รูปร่างสมส่วน สมวัย ผิวขาว เธอมีเพื่อนสนิทที่เป็นเพศชาย 3 คน และเพศหญิง 1 คน

แอนเป็นลูกสาวคนเดียวของบ้าน ปัจจุบันเธออาศัยอยู่บ้านกับบิดา เพราะมารดาทำงานอยู่ต่างจังหวัด (ระยอง) แอนมีแฟนเป็นรุ่นพี่โรงเรียนเดียวกัน (แฟนของแอนเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5) พ่อของเธอประกอบอาชีพขายอาหารทะเลสดอยู่ในละแวกบางขุนเทียน พ่อไม่ค่อยมีเวลาดูแลแอนมากนักเพราะในช่วงเช้าก็ต้องเปิดร้านขายอาหารทะเล พ่อปิดร้านก็ต้องรีบไปรับของทะเลเพื่อเตรียมมาขายในวันใหม่ กว่าที่พ่อจะกลับเข้าบ้านก็เป็นช่วงเวลาประมาณ 5 ทุ่มของทุกวัน โดยพ่อจะให้เงินแอนเป็นรายอาทิตย์ อาทิตย์ละ 1,500 บาท และให้แอนเดินทางไป - กลับโรงเรียนด้วยตนเอง เมื่อถึงวันหยุดช่วงเทศกาลหรือช่วงวันหยุดยาว แม่ของแอนจะกลับมาหาทุกครั้ง โดยแอนรู้สึกว่ามันสนิทสนมกับแม่มากกว่าพ่อ เนื่องจากเธอมักจะโทรศัพท์เพื่อพูดคุยกับแม่เป็นประจำ แต่อย่างไรก็ตามเธอไม่กล้าที่จะคุยกับพ่อแม่ หรือครูในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องเพศที่เธออยากรู้ได้เลย เพราะเธอคิดว่าเป็นเรื่องไม่สมควรที่เด็กจะคุยเรื่องดังกล่าวกับผู้ใหญ่ และด้วยความที่เธอเป็นผู้หญิงยิ่งทำให้ไม่ควรพูดเรื่องดังกล่าว

ความสัมพันธ์ระหว่างแอนกับแฟนนั้นอยู่ในระดับที่ค่อนข้างหลวมต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เนื่องจากฝ่ายชายจะคอยมารับ - ส่งทุกวันที่บ้าน โดยที่พ่อของแอนไม่เคยรู้เลย เพราะตนเองกลับตึกและออกจากบ้านแต่เช้า แอนยอมรับว่าบางวันเมื่อแฟนมาส่งที่บ้านในตอนเย็น เธอและแฟนมักจะชักชวนกันเข้ามาอยู่ในบ้านเพียงลำพังสองต่อสอง ทั้งสองเคยจูบปากกัน และฝ่ายชายเคยขอทดลองมีเพศสัมพันธ์กับเธอ แต่เธอไม่ยินยอม และตอบบ่ายเบี่ยงไป ซึ่งแอนไม่แน่ใจนักว่าจะบ่ายเบี่ยงเช่นนี้ได้อีกนานเท่าใด เธอต้องการคำปรึกษาจากผู้อื่น แต่ไม่รู้ว่าจะไปปรึกษาใคร จึงปรึกษาเรื่องนี้จากเพื่อนในกลุ่มเดียวกันที่โรงเรียน ซึ่งเพื่อนคนดังกล่าวแนะนำวิธีการมีเพศสัมพันธ์

อย่างปลอดภัยให้เธอ แต่เธอก็ยังไม่กล้าลอง แอนรู้ดีว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวันเรียนเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแต่เธอก็เกรงว่าจะทำให้แฟนเสียใจ

เจต

เจตมีอายุ 14 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 3.40 เจตมีบุคลิกเป็นผู้ชายต้งต้ง รักสวยรักงาม มีความโน้มเอียงไปทางเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เป็นผู้ชายที่มีหน้าตาปกติ ธรรมดา ไม่มีอะไรโดดเด่นเป็นพิเศษ บุคลิกร่าเริง เป็นกันเอง กล้าแสดงออก เป็นคนที่ชอบทำกิจกรรม รักแม่มาก

เจตเป็นเพื่อนสนิทกับแอน โดยเจตจะเป็นที่ปรึกษาในเรื่องการเรียน รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ด้วยปัจจุบันเจตอาศัยอยู่กับแม่ที่บ้านของตนเอง เจตไม่มีพ่อเพราะพ่อได้ทิ้งไปตั้งแต่เจตเพิ่งเกิด เจตค่อนข้างสนิทกับแม่มากเพราะเป็นลูกเพียงคนเดียว และอยู่กับแม่เพียงสองคน แม่จึงเป็นที่ปรึกษาทุกอย่างของเจต แม่ของเจตทำงานเป็นครูสอนหนังสืออยู่ในโรงเรียนใกล้ ๆ กับโรงเรียนที่เจตเรียนอยู่

ทุกเช้าเจตจะมาโรงเรียนกับแม่ โดยแม่จะขับรถมาส่งเจตก่อนแล้วจึงไปสอนหนังสือที่โรงเรียนของตนเอง แต่ตอนเย็นบางวันแม่ไม่ว่างมารับเจตก็จะกลับเอง แม่ของเจตให้เงินเจตเป็นรายวันวันละ 100 บาท

เจตมีแฟนเป็นเพศเดียวกัน แต่แฟนของเจตมีอายุมากกว่ามาก เขาเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในละแวกดังกล่าว เจตมักจะไปไหนมาไหนด้วยกันสองต่อสองเสมอในวันหยุดสุดสัปดาห์ เจตยอมรับว่าเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้วและแม่ของเจตไม่รู้ว่ามีเพศสัมพันธ์กับแฟนแล้วแต่รู้ว่าตนเองมีแฟน เจตรักแฟนมากู้สึกว่าเขาคือที่พึ่งทางใจแทนพ่อที่เจตไม่มี เขามองว่าการมีเพศสัมพันธ์กันเป็นความสมควรใจของทั้ง 2 ฝ่ายเอง อีกทั้งยังเป็นการแสดงความรักที่ลึกซึ้ง คือการใช้ภาษากายในการบอกรัก

เจตคิดว่าสิทธิในเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิดไม่ควรมีการกีดกันในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นการเป็นเพศที่สาม การมีเพศสัมพันธ์ หรือแม้กระทั่งการทำแท้ง ทั้งหมดนั้นเจตเห็นว่าป็นสิทธิในเนื้อตัว ร่างกายของบุคคล ซึ่งผู้อื่นไม่ควรเข้าไปละเมิด

แต่อย่างไรก็ตามเจตยอมรับว่าหากแม่ของตนทราบว่าตนเองเคยมีเพศสัมพันธ์กับแฟน จะทำให้แม่เสียใจ และตนไม่อยากให้แม่รับรู้ในเรื่องดังกล่าว

ปลา

ปลามีอายุ 14 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 2.50 เป็นคนที่มีรูปร่างท้วม ผิวขาว หน้ามววย มีบุคลิกเป็นคนขี้อาย ติดเพื่อน มักชอบทำอะไรตามเพื่อนในกลุ่ม ปลาเป็นเพื่อนสนิทกับแอนและเจต เธออาศัยอยู่กับอาม่าเพราะพ่อและแม่ของเธอทำงานอยู่ต่างจังหวัด (อยุธยา) โดยพ่อและแม่ของเธอจะส่งเงินมาให้อาม่าเพื่อเป็นค่าเลี้ยงดูเธอเป็นประจำทุกเดือน ปลาเดินทางมาโรงเรียนโดยรถรับ - ส่งนักเรียนของเอกชน โดยอาม่าจะให้เงินค่าขนมวันละ 120 บาท

ปลามีปัญหากับอาม่าอยู่เสมอ ด้วยความที่วัยห่างกันจึงทำให้อาม่ากับเธอมักจะมีความเห็นไม่ตรงกันอยู่เสมอ เวลามีปัญหาเธอไม่สามารถปรึกษากับใครในบ้านได้เลย เธอไม่สามารถโทรศัพท์ไปหาพ่อกับแม่ได้เพราะอาม่ามักจะตำหนิเธอเมื่อเธอโทรศัพท์ไปปรึกษาพ่อแม่ โดยอาม่าเกรงว่าพ่อกับแม่ของปลาจะตำหนิคนที่เลี้ยงดูหลานไม่ดี จนต้องโทรมารบกวนพ่อกับแม่เล็ก ๆ แล้วปลาคิดว่าอาม่าน่าจะเป็นห่วงเรื่องเงินที่พ่อแม่ของเธอส่งมาให้เพื่อใช้ในการเลี้ยงดูเธอ เพราะอาม่าไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร หากขาดเงินจำนวนดังกล่าวอาม่าก็จะเดือดร้อน

พ่อกับแม่ของปลาจะกลับมาหาปลานาน ๆ ครั้ง ในช่วงวันหยุดเทศกาลยาว ๆ เท่านั้น แต่พ่อกับแม่ตามใจปลามากถ้าเธอขออะไรก็มักจะได้ทุกครั้งไป เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องเล่นเกมต่าง ๆ เครื่องสำอางค์ ฯลฯ

ปลา มีแฟนเป็นเด็กต่างโรงเรียน โดยแฟนของปลาเรียนอยู่ที่โรงเรียนใกล้ ๆ แฟนปลาเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการพูดคุยกันทำให้ทราบว่าเธอกับแฟนตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์กันแล้วแต่ทั้งสองจะมีการป้องกันเสมอ โดยเธอจะให้แฟนใส่ถุงยางอนามัยทุกครั้ง ปลายอมรับว่าเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมแต่เธอและแฟนรักกันมาก แฟนของเธอเป็นที่ปรึกษาให้กับเธอได้ทุกเรื่อง เวลาปลามีปัญหาอะไรเพื่อน ๆ ในกลุ่มมักจะไม่รู้เพราะเธอมักปรึกษากับแฟนเพียงคนเดียว ในวันเสาร์ เธอมักจะไปเที่ยวที่บ้านแฟนเป็นประจำ และทั้งสองจะอยู่กันตามลำพังเพราะพ่อกับแม่ของแฟนปลาต้องไปทำงานในวันเสาร์ ปลาคิดว่าแฟนคนนี้เป็นคู่ชีวิตที่จะอยู่ด้วยกันจนแก่เฒ่า ดังนั้นแม้จะรู้ตัวว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยนี้เป็นเรื่องผิด แต่ในเมื่อเธอจะอยู่กับแฟนคนนี้ไปตลอดชีวิตก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร

นุ่น

นุ่น มีอายุ 15 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 3.10 นุ่นเป็นคนเรียบร้อย แต่ร่าเริง มีรูปร่างสมส่วน ผิวขาว แม้หน้าตาจะมีร่องรอยของสิ่วอยู่หลายที่ แต่ก็คิดว่าเธอเป็นคนน่าตาดีคนหนึ่ง เธอมีเพื่อนสนิทที่เป็นเพศหญิง 1 (ซึ่งคือ จิ เพื่อร่วมหอพักของเธอ) ไม่มีเพื่อนสนิทเพศชาย เวลาเธอมีปัญหาอะไรก็จะปรึกษาเพื่อนคนนี้เสมอ ปัจจุบันนุ่นอาศัยอยู่หอพักใกล้ ๆ โรงเรียนเพราะบ้านของเธออยู่ไกล แต่นั่นไม่ใช่สาเหตุหลักที่ทำให้เธอตัดสินใจออกมาอยู่หอพัก สาเหตุหลักมาจากเรื่องที่พ่อกับแม่ของเธอมักจะทะเลาะกันเป็นประจำ เธอเบื่อหน่ายจึงขอออกมาอยู่หอพักโดยอ้างกับแม่ว่าสะดวกในการเดินทางมาโรงเรียนมากกว่า

พ่อและแม่ของนุ่นอาศัยอยู่ด้วยกัน ทั้งสองมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่งย่านสมุทรสาคร โดยพ่อของนุ่นมีนิสัยเจ้าชู้ จึงมักมีปัญหากับแม่ของนุ่นอยู่เสมอ ครอบครัวนี้มีลูกสาว 2 คน นุ่นเป็นคนสุดท้อง โดยพี่สาวของเธอได้แต่งงานและแยกออกไปอยู่กับสามีแล้ว นุ่นรู้สึกที่บ้านไม่มีใครที่จะเป็นที่พึ่ง ที่ปรึกษาให้เธอได้ นุ่นได้รับเงินจากทางบ้านเป็นรายเดือน เดือนละ 7,500 บาท เพื่อจ่ายค่าหอพักประมาณ 2,000 บาทต่อเดือน และที่เหลือเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน นุ่นมักไม่ออกไปไหนในวันหยุดเธอมักอยู่ที่หอพักร่วมกับจิเพื่อทบทวนบทเรียนกัน นุ่นยอมรับว่าที่

โรงเรียนแทบจะไม่ได้สอนทักษะ หรือความรู้ในเรื่องเพศให้แก่เธอเลย โดยเธอต้องเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อต่าง ๆ

นุ่นเคยมีแฟนแต่ได้เลิกคบหากันไปแล้ว เพราะอดีตแฟนของเธอนั้นมักจะทำให้เธอเสียใจด้วยการไปจีบผู้หญิงอื่น ความสัมพันธ์ระหว่างนุ่นกับอดีตแฟนนั้นค่อนข้างปลอดภัยต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เพราะนุ่นค่อนข้างจะระมัดระวังตัวเองไม่ให้ความสัมพันธ์เกินเลย สาเหตุหนึ่งอาจเป็นเพราะพี่สาวของนุ่นเคยประสบปัญหาท้องในวัยเรียนจนต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน และไปแต่งงานเลี้ยงลูกอยู่บ้านแทน รวมถึงพ่อกับแม่ได้คาดโทษเอาไว้ว่าหากเธอประพฤติตัวไม่เหมาะสมจะไม่ดูแลเธออีกต่อไป

ปัจจุบันนุ่นมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างเธอกับจิ เพื่อร่วมหอของเธอ เพราะแม้ว่าเธอจะปฏิเสธว่าไม่ได้เป็นแฟนกันแต่พฤติกรรมที่ทั้งสองคนแสดงออกถึงความหึงหวงซึ่งกันและกันอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามนุ่นคิดว่าการมีแฟนเป็นผู้หญิงก็น่าจะดีกว่ามีแฟนเป็นผู้ชายเพราะเธอจะปลอดภัยเรื่องการจัดตั้งครรภ์ในวัยเรียน

จิ

จิเป็นเพื่อนสนิทกับนุ่น เธอมีอายุ 15 ปี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนได้เกรดเฉลี่ยประมาณ 2.80 เธอเป็นคนที่บุคลิกเงียบขรึม จริงใจและรักนุ่นมาก จิมีหน้าปติไม่ได้สวยแต่ก็ไม่ได้ซีเหล่ รูปร่างผอมบาง มีผิวสีเข้ม เธอมีเพื่อนสนิทที่เป็นเพศหญิง 1 (คือ นุ่น เพื่อร่วมหอพักของเธอ) ไม่มีเพื่อนสนิทเพศชาย จิเป็นเด็กที่มาจากครอบครัวที่พ่อแม่อยู่ร่วมกันและรักใคร่กันดี อาจมีการทะเลาะกันบางครั้ง เธอจำได้ว่ามีอยู่ครั้งหนึ่งที่พ่อกับแม่ของเธอทะเลาะกันและพ่อของเธอได้แม่ของเธอออกจากบ้าน แต่สุดท้ายแล้วพ่อของเธอก็ต้องไปตามแม่ของเธอกลับมาอยู่ด้วย

เธอมีพี่ชาย 1 คน กำลังเรียนอยู่ในระดับอุดมศึกษาด้านวิศวกรรมในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พ่อกับแม่ของจิตตามใจทุกอย่าง โดยพ่อของเธอรับราชการเป็นตำรวจ

ส่วนแม่เป็นพนักงานบริษัทแห่งหนึ่ง จิสนิทกับพี่มากกว่าพ่อและแม่ เวลามีปัญหาจิมักปรึกษากับพี่ชาย ถึงแม้ว่าเธอจะสนิทสนมกับพี่ชายของเธอแต่เธอก็ไม่ชอบยุ่งเกี่ยวกับพี่ชาย เธอให้เหตุผลว่าเพื่อนผู้ชายมักล่อว่าเธอเป็นทอมบอย ซึ่งการพูดเช่นนั้นทำให้เธอรู้สึกกระอักกระอ่วนใจ เธอเข้าใจดีว่าสิ่งที่พวกเพื่อนผู้ชายพูดเป็นความจริงแต่ถึงอย่างไร เธอก็ไม่ยอมให้พวกเขาพูดถึงเธอในลักษณะนี้ จิเคยมีรุ่นพี่ผู้ชายเข้ามาจีบเธอแต่เธอไม่สนใจ เธอยอมรับว่าเธอสนใจเพศเดียวกันเธอคิดว่าการมีแฟนเป็นผู้หญิงเหมือนกันปลอดภัยกว่าการมีแฟนเป็นผู้ชาย อีกทั้งเธอมองว่าบทบาทในความสัมพันธ์ระหว่างคนที่เป้นแฟนกันนั้นผู้หญิงมักเสียเปรียบกว่าผู้ชาย และเธอก็ไม่ต้องการที่จะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ

จิอยู่หอพักร่วมกับนุ่น สาเหตุที่ทำให้จิออกมาอยู่หอเพราะต้องการจะมาอยู่กับนุ่น เธอเล่าให้ฟังว่าเป็นเพื่อนกับนุ่นมาตั้งแต่มัธยมศึกษาปีที่ 1 พอถึงช่วงมัธยมศึกษาปีที่ 2 จิสังเกตเห็นนุ่นร้องไห้ทุกวันเมื่อสอบถามจึงรู้ว่าที่บ้านของนุ่นมีปัญหา เธอจึงไปขออนุญาตพ่อและแม่ของเธอออกมาอยู่หอและชักชวนนุ่นมาอยู่ด้วย โดยเธอจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าหอพักเดือนละประมาณ 3,500 บาท (พ่อกับแม่ให้เงินเธอประมาณเดือนละ 9,000 บาท) ส่วนนุ่นจะรับผิดชอบค่าไฟฟ้า เธอเป็นห่วงนุ่นมาก และเป็นผู้แนะนำให้นุ่นเลิกกับแฟนเก่าเพราะแฟนคนดังกล่าวมักจะทำให้นุ่นเสียใจอยู่เสมอ การแสดงออกของจิทำให้รู้ได้ว่ามีความสนใจในตัวนุ่นมาก เธอยอมรับว่าถ้าเธอจะมีแฟนเธอจะเลือกผู้หญิงอย่างนุ่น

ข้อวิจารณ์

การศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาและวิเคราะห์ค่าทางสถิติ พบว่า

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่าการที่ครอบครัวมีการให้ความรักความเอ็นดู ความเป็นกันเอง และเปิดโอกาสให้สามารถพูดคุยกันได้อย่างสม่ำเสมอจะทำให้กลุ่มตัวอย่างกล้าที่จะเปิดเผย กล้าที่จะพูดคุยกับผู้ปกครอง ทำให้ได้รับความรักความอบอุ่นอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้ปกครองจะทำให้นักเรียนสามารถที่จะเรียนรู้เรื่องเพศได้อย่างเหมาะสม สามารถที่จะเข้าใจวิธีการของเพศวิถีที่ดี โดยผู้ปกครองที่ได้อบรมสั่งสอนบุตรหลานจะทำให้พวกเขาได้เกิดการใช้สติ ใช้ความคิดในการดำเนินชีวิต ในการปฏิบัติตนกับเพศตรงข้าม และเกิดการปฏิบัติทางเพศวิถีที่เหมาะสม ไม่ถูกชักจูงไปในทางที่ผิดหรือสร้างปัญหาให้กับสังคม

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร เมื่อได้รับความรักความอบอุ่น และการมีสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว โดยเด็กนักเรียนจะได้เห็นผู้ปกครองเป็นตัวอย่างในการกระทำหรือการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเด็กนักเรียนจะได้รับเป็นแบบอย่างและเลือกปฏิบัติในแบบที่ผู้ปกครองได้แสดงตัวอย่างที่ดีให้พบเห็น นอกจากนี้การอบรมสั่งสอนของผู้ปกครองจะช่วยให้เด็กนักเรียนได้นำคำสั่งสอนต่างๆ มาสร้างแนวทางของการปฏิบัติและแสดงออกทางเพศ ซึ่งผู้ปกครองที่ได้ตักเตือนบุตรหลานถึงการแสดงออกที่ไม่ดี เช่น การแสดง

ความรักในที่สาธารณะ การมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น จะทำให้เด็กนักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงอันตรายจากการแสดงออกทางเพศแบบผิดหลักการ ซึ่งจะป้องกันให้เด็กนักเรียน สามารถประพฤติในเพศได้อย่างเหมาะสม

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร การที่ผู้ปกครองได้ทำการอบรมเลี้ยงดู เช่น การใช้กฎกติกาภายในครอบครัวอย่างเหมาะสม การใช้หลักเหตุและผลในการเลี้ยงดูไม่มีการบังคับจิตใจ หรือใช้วิธีการที่รุนแรง ก็จะทำให้เด็กนักเรียนได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับความหมายของเพศได้ดีขึ้น เนื่องจากเมื่อผู้ปกครองไม่ใช้ระบบรุนแรงในการสั่งสอนหรือปกครองก็จะใช้การอธิบายหลักเหตุและผล การบอกกล่าวด้วยวาจาเป็นหลัก เด็กนักเรียนจะเข้าใจความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศที่ดีขึ้น และเมื่อครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี ได้เห็นบิดามารดาเป็นตัวอย่างก็จะยิ่งเข้าใจความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศได้เหมาะสมจากการแสดงออกภายในครอบครัว นอกจากการที่ผู้ปกครองได้มีการสั่งสอนในเรื่องของเพศ มีการอธิบายความเหมาะสม และแจ่มแจ้งให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ย่อมทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศได้อย่างเหมาะสม

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร การที่ผู้ปกครองได้มีการอบรมสั่งสอนเรื่องของเพศ ก็จะต้องมีการศึกษาค้นคว้า และสรรหาแนวทางในการบอกกล่าวหรืออธิบายให้บุตรหลานฟัง ก็จะต้องมีการพูดเรื่องความเสี่ยงจากการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ความเสี่ยงจากโรคติดต่อ และความรับผิดชอบต่อตนเองเมื่อคิดที่จะเริ่มหรือมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนเกิดการตระหนักถึง และเกิดความคิดที่จะ

ป้องกันความเสี่ยงให้กับตนเอง และหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์โดยการหาทางออกในรูปแบบอื่นที่เหมาะสมซึ่งจะสนับสนุนให้แรงขับทางเพศลดลง และนำไปสู่การมีเพศวิถีที่ดี

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันสังคม หรือชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะในวัยนักเรียน เนื่องจากวัยนี้จะให้ความสำคัญกับสังคม และรู้สึกว่าการเป็นที่ยอมรับสำหรับพวกเขา พวกเขาพร้อมที่จะปฏิบัติตามหรือเลือกที่จะเชื่อสิ่งที่สังคมหรือชุมชนรอบข้างของเขา ทั้งนี้จะพบว่าในปัจจุบันชุมชนได้สร้างความเสียหายให้กับเด็กนักเรียน เนื่องจากเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี สภาพแวดล้อมที่ไม่ดีทำให้นักเรียนเกิดการเอาอย่างและมีเพศวิถีที่ไม่เหมาะสม

สมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร สื่อต่างๆ ในปัจจุบันเข้ามามีบทบาทในสังคมเนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้สื่อสามารถส่งข่าวสารและข้อมูลไปยังกลุ่มผู้รับได้เป็นวงกว้าง รวดเร็ว และยิ่งการมีสื่อออนไลน์จะยิ่งทำให้ข่าวสารสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย รวดเร็ว และเข้าถึงได้ซ้ำๆ โดยตลอด นักเรียนท่านใดที่สนใจสามารถทำการค้นหาเรื่องเพศต่างๆ มาดูได้อยู่เสมอ ภาพโป๊ อานาจาร ต่าง ตลอดจนบทความด้านเพศที่เสื่อมเสีย คลิปวิดีโอกลับค้นหาและเข้าถึงได้ง่าย กลุ่มนักเรียนย่อมมีโอกาสรับรู้ในสิ่งที่ผิดได้ง่าย ทำให้เกิดการยั่วยั่วทางเพศ และกระตุ้นให้เกิดการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การแสดงออกทางความรักในที่สาธารณะ หรือการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

สมมติฐานที่ 2.3 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน และด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ซึ่งชุมชนในปัจจุบันมีแหล่งเสื่อมโทรมจำนวนมาก ผู้ใหญ่ในชุมชนประพฤติดนไม่เหมาะสมและไม่เป็นตัวอย่างที่ดี มีการแสดงออกทางเพศจำนวนมากในสังคมปัจจุบัน ขณะที่สื่อก็มีการนำเสนอเรื่องทางเพศที่มากกว่าแต่ก่อน และไม่มีเครื่องมือในการป้องกันหรือควบคุมเยาวชนไม่ให้เข้าถึงในสิ่งที่ผิด สื่อก็ไม่มีการเตือนสติหรือมีมาตรการในการเสนอแนะอย่างเป็นที่ยอมรับซึ่งทำให้เยาวชนที่เป็นเด็กนักเรียนมีการเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งจะพบว่าในสังคมขณะนี้เยาวชนไทยมีการตั้งครภภในวัยเรียนมากยิ่งขึ้นจากสภาพสังคมและสื่อที่ไม่เหมาะสม

สมมติฐานที่ 2.4 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน และด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร ตัวอย่างที่ไม่ดีจากสังคม ชุมชน และการแสดงออกจากผู้ใหญ่ที่ไม่ถูกต้อง เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีต่อเยาวชนที่เป็นเด็กนักเรียน ได้กระตุ้นให้เด็กนักเรียนเกิดความต้องการทางเพศอยากเรียนแบบ อยากแสดงออกทางเพศสัมพันธ์ ทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศของเยาวชนสูงขึ้น ประกอบกับการที่สื่อไม่ได้รับการควบคุมอย่างเหมาะสม ภาพยนตร์ลามก อานาจาร คลิปโป๊ บทความทางเพศมีมากมายในสื่อต่างๆ หาชมได้โดยง่ายยิ่งกระตุ้นให้เด็กนักเรียนมีความต้องการที่จะแสดงออก อยากที่จะกระทำหรือเลียนแบบจึงเกิดแรงขับทางเพศทางเพศ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก กลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 คน ซึ่งสามารถสรุปผลข้อมูลดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 64.8 มีอายุ 14 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 มีรายได้ไม่น้อยกว่า 2,000 บาท จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 บิดามารดามีสถานะสมรส จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 67.8 และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักที่บ้านกับพ่อและแม่ จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.3 มีการรับรู้เรื่องเพศศึกษาจากโรงเรียน (การเรียนการสอนในห้องเรียน) จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 และไม่มีเพื่อนสนิทเพศชาย จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 37 และไม่มีเพื่อนสนิทเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปร

จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ในภาพรวม มีระดับเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า โดยครอบครัวมักจะดูแลความประพฤติของท่านในเรื่องต่างๆ อย่างเข้มงวด รองลงมา ครอบครัวมีการพูดคุย สอบถามสารทุกข์สุกดิบเสมอเมื่อท่านกลับถึงบ้าน และลำดับสุดท้าย ครอบครัวจะลงโทษด้วยการทุบตี ถ้าฝ่าฝืนคำสั่งคำแนะนำ

ปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว ในภาพรวม มีระดับเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ครอบครัวของมีความห่วงใยซึ่งกันและกัน ดูแลกันเสมอ รองลงมาครอบครัวของมักพูดคุยหยอกล้อ เพื่อกระชับความสัมพันธ์กัน และลำดับสุดท้ายคนในครอบครัวมีความลับต่อกันเสมอ

ปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว ในภาพรวม มีระดับเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัวอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ทุกคนในครอบครัวชี้แจงถึงประโยชน์ของการรักษาความสะอาดสุขอนามัยทางเพศ รองลงมา ทุกคนในครอบครัวช่วยอธิบายเมื่อร่างกายท่านเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น เช่น การมีประจำเดือน การผื่นเปื่อย และอันดับสุดท้ายคนในครอบครัวซึ่งสุกก่อนห้าม

ปัจจัยด้านการรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน ในภาพรวม มีระดับเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า การเรียนรู้ในห้องเรียนช่วยให้เข้าใจเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง รองลงมาโรงเรียนช่วยสอนเรื่องการปฏิบัติตนทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม และอันดับสุดท้าย หลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องเพศในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการ

ปัจจัยด้านการรับรู้เพศวิถีจากชุมชน ในภาพรวม มีระดับเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ใหญ่ในชุมชนสอนให้เป็นสุภาพบุรุษหรือกุลสตรี รองลงมาผู้ใหญ่ในชุมชนมักจะแนะนำเรื่องการไม่ซิงสุกก่อนห้ามอยู่เสมอ และอันดับสุดท้าย การพูดคุยกับเพื่อนทำให้เกิดความรู้สึกลอยล้ามีเพศสัมพันธ์กับคนรัก

ปัจจัยด้านการรับรู้เพศวิถีจากสื่อ ในภาพรวม มีระดับเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องเพศจากปัจจัยรอบด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า การเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ช่วยให้เรียนรู้ที่จะคบกับแฟนหรือคนรักอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน รองลงมาสื่อต่างๆ ช่วยให้ความเข้าใจต่อปัญหาต่างๆ จากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน และอันดับสุดท้าย สื่อต่างๆ มักทำให้เกิดความอยากรู้อยากมีเพศสัมพันธ์

ด้านการรับรู้เพศวิถี ด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกควรกระทำกับผู้ชายบริการทาง

เพศ รองลงมา การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักในวัยเรียนเป็นเรื่องปกติ และอันดับสุดท้าย รุ่นพี่เหมาะสมที่สุดที่จะเลือกมาเป็นคนรัก

ด้านการรับรู้เพศวิถี ด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่พบว่า การจับอวัยวะอันพึงสงวนของคนรักเป็นการแสดงออกถึงความรักอย่างหนึ่ง รองลงมา คนรักทุกคนสามารถสำเร็จความใคร่ให้คู่รักโดยใช้ปากได้ และอันดับสุดท้าย การที่คนรักจับมือกันถือเป็นเรื่องปกติ

ด้านการรับรู้เพศวิถี ด้านการให้ความหมายและความสัมพันธ์ทางเพศ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ พบว่า ผู้ที่ท้องโดยไม่พร้อมควรทำแท้งได้ในทุกกรณี รองลงมา การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นการผิดศีลธรรม และอันดับสุดท้าย ผู้หญิงควรรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะแต่งงาน

ด้านการรับรู้เพศวิถี ด้านแรงขับทางเพศและความพึงพอใจ ในภาพรวมระดับเกี่ยวกับเพศวิถีอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเมื่อมีความต้องการทางเพศ สามารถซื้อบริการจากผู้ขายบริการทางเพศได้ รองลงมา วัตถุประสงค์ในการคบหาเพศตรงข้ามคือการมีเพศสัมพันธ์ และอันดับสุดท้าย เยาวชนรู้สึกผิดที่จะมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ส่วนที่ 3 ทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาและวิเคราะห์ค่าทางสถิติ พบว่า

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านคู่สัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว ด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยทางด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยทางด้านครอบครัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีด้านความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน มีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถีความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.3 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน และ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานที่ 2.4 ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัวมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

พบว่า ปัจจัยจากการรับรู้จากสิ่งรอบตัว 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากชุมชน และด้านการรับรู้เรื่องเพศวิถีจากสื่อ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการแรงขับทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการศึกษาปัจจัยด้านครอบครัวเกี่ยวกับสัมพันธภาพในครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นว่า เมื่อท่านมีปัญหาคคนในครอบครัวจะเป็นที่ปรึกษาก่อนบุคคลอื่นเสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษา

ตอนต้นเมื่อมีปัญหา มักจะเลือกปรึกษาบุคคลอื่น อาทิเช่น แฟน เพื่อน ฯลฯ ก่อนที่จะปรึกษาคนในครอบครัว สาเหตุอาจเนื่องมาจากความเกรงกลัวบิดามารดาจะว่ากล่าวหรือทوبيตี เป็นต้น ส่งผลให้เมื่อมีปัญหา กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นไม่กล้าที่จะเล่าหรือขอคำแนะนำจากคนในครอบครัว เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญต่อสมาชิกทุกคน โดยเฉพาะในครอบครัวที่มีเพียงบิดา มารดา และบุตร บิดามารดาควรที่จะรับฟังปัญหาของบุตรในทุกๆ เรื่อง และควรใช้เหตุผลในตัดสินและแก้ไขปัญหา เพื่อให้บุตรเกิดความเคารพและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะทำให้บิดามารดาสามารถที่จะรับรู้สถานการณ์ความเคลื่อนไหวของบุตรได้อย่างสม่ำเสมอ ทำให้บุตรเกิดความไว้วางใจและเกิดความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว

2. จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นว่าการเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ช่วยให้ท่านเรียนรู้ที่จะคบกับแฟนหรือคนรักอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า สื่อสามารถที่จะเป็นตัวกระตุ้นกลุ่มตัวอย่างให้เกิดการรับรู้และเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ หากสื่อดังกล่าวมีการนำเสนอเรื่องเพศสัมพันธ์ไปในทิศทางบวก และสะท้อนให้กลุ่มตัวอย่างเห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์ที่ถูกต้องในเวลาอันควร และชี้ให้เห็นถึงผลเสียหากกลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยควร และผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน ซึ่งจะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างรู้จักคิดและพิจารณาไตร่ตรองถึงผลดีและผลเสียก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ และมีทัศนคติในทิศทางบวก ซึ่งอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบในด้านดี อันจะส่งผลให้สังคมสามารถที่จะลดอัตราการเกิดของทารกที่ไม่พึงประสงค์ของกลุ่มวัยรุ่นที่ยังไม่มีความพร้อมได้ เพราะฉะนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือในการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการพยายามหาแนวทางในการปฏิบัติเพื่อที่จะนำเสนอข้อคิดต่างๆ ผ่านสื่อ เพื่อชี้ให้กลุ่มวัยรุ่นให้ถึงผลดีและผลเสียก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ซึ่งจะช่วยลดอัตราการเกิดและอัตราการเสียชีวิตของเด็กทารกและทำให้สังคมเป็นสังคมที่น่าอยู่ยิ่งขึ้น

3. ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวมีความสัมพันธ์กับเพศวิถี แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัจจัยครอบครัวที่จะกระทบต่อการแสดงออกทางเพศ หรือความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศวิถีของเยาวชน ดังนั้นผู้ปกครองจะต้องสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นในสถาบันครอบครัว โดยที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องช่วยกันรณรงค์ความสำคัญนี้ให้เกิดขึ้น โดยผู้ปกครองต้องมีการเริ่มต้นวางแผนการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ซึ่งจะต้องเริ่มต้นจากการสร้างเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการพูดคุยระหว่างกันในครอบครัวซึ่งต้องกระทำอย่างสม่ำเสมอและให้เป็นปกติเพื่อเปิดใจของบุตรหลานให้พร้อมที่จะพูดคุยปรึกษาปัญหาของเพศวิถี จะทำให้ผู้ปกครองมี

โอกาสสอนเรื่องของเพศวิถีที่มากยิ่งขึ้นนำไปสู่การสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมและเป็นสถาบันครอบครัวที่แข็งแกร่ง

4. การศึกษาพบว่าปัจจัยรอบด้าน เช่น โรงเรียน ชุมชน และสื่อมีความสัมพันธ์ต่อเพศวิถี ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐควรที่จะสนับสนุนให้โรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตรด้านการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับเพศวิถีให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม โดยปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปของสภาพแวดล้อมทางสังคมและการเจริญเติบโตที่รวดเร็วของเยาวชน เพื่อที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยโรงเรียนควรร่วมมือกับสถาบันครอบครัวในการที่จะให้ข้อมูลและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันเพื่อดูแลเยาวชนได้อย่างเหมาะสม ขณะที่ชุมชนจะต้องมีการวางโครงสร้างของการพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็ง โดยการใช้หลักศาสนา และการอยู่ร่วมกันในชุมชนเข้ามาเป็นกิจกรรมหลักในการยึดเหนี่ยวจิตใจของเยาวชนและทุกคนในชุมชนให้มีความสามัคคีและมีความรักใคร่เยาวชนในชุมชนเสมือนบุตรหลานของตนเอง เพื่อที่จะทำให้เกิดการดูแลเยาวชนในชุมชนอย่างทั่วถึง และสร้างชุมชนที่เข้มแข็งที่ปราศจากความรุนแรงทางเพศและยาเสพติด นอกจากนี้สื่อที่มีบทบาทในเชิงกว้างจะต้องระมัดระวังการออกอากาศรายการหรือการนำเสนอที่ทำให้ความเข้าใจในเพศวิถีผิดไปจากความเหมาะสมที่ควรจะเป็น ปัจจุบันเครื่องหมายเตือนต่างๆ ยังไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องสื่ออาจสนับสนุนให้การนำเสนอเต็มไปด้วยเนื้อหาสาระและการเฝ้าระวังมากกว่าปัจจุบัน ขณะที่สื่อจะต้องมีจิตสำนึกในการนำเสนอเช่นกัน เพื่อที่จะทำให้เกิดการบูรณาการระหว่างครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสื่อในการที่จะสนับสนุนการสร้างการรับรู้เพศวิถีอย่างเหมาะสมและถูกต้องให้กับเยาวชน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการเปลี่ยนกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้เกิดความแตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้และนำผลการศึกษาที่ได้รับมาใช้ในการเปรียบเทียบกับการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งจะสร้างประโยชน์และแนวทางในการพัฒนาเพศวิถีที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ หรือเป็นมาตรฐานในการสร้างตัวแบบที่จะนำไปใช้ได้อย่างทั่วถึง

2. การศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยการนำผลการสังเคราะห์ของการศึกษาไปใช้ในการเขียนแนวทางการสนับสนุนและการส่งเสริมเพศวิถีที่เหมาะสมและ

ถูกต้องไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างและทำการพัฒนาเรื่องเพศวิถีเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลังจากนั้นจึงเก็บข้อมูล เพื่อที่จะหาแนวทางการพัฒนาการนำเสนอเพศวิถีที่เหมาะสมต่อเยาวชน

ข้อจำกัดของการวิจัย

ในการศึกษาเพศวิถีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พบข้อจำกัดของการวิจัยเชิงคุณภาพ กล่าวคือ ในการกำหนดรูปแบบการศึกษาเชิงคุณภาพในเบื้องต้นนั้น ผู้วิจัยจะใช้การเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) แต่เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลไปได้ระยะหนึ่งจึงพบว่า การเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม ไม่สามารถนำมาใช้กับการเก็บข้อมูลในเรื่องที่มีความละเอียดอ่อนเช่นนี้ได้ เพราะกลุ่มตัวอย่างไม่กล้าพูดคุยกันในประเด็นเกี่ยวกับเรื่องเพศวิถีเลย ผู้วิจัยจึงเปลี่ยนมาใช้ในการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกลุ่มตัวอย่างทีละคนแทน ซึ่งก็สามารถทำให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างมาพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามด้วยระยะเวลาในการเก็บข้อมูลที่น้อยเกินไป จึงไม่สามารถทำให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจในตัวผู้วิจัยได้มากนัก จึงทำกลุ่มตัวอย่างไม่บอกข้อมูลทั้งหมด

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมสุขภาพจิต. 2542. **คู่มือการฝึกอบรมหลักสูตรพื้นฐานการให้การปรึกษาครอบครัว.**

นนทบุรี: กระทรวงสาธารณสุข.

กฤตยา อาชวนิจกุล และ นภาพร หะวานนท์. 2538. **ทิศทางใหม่ของการวางแผน**

ครอบครัวและเพศศึกษา: ทางออกของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์. เอกสารการ
สัมมนาทางวิชาการเรื่อง ทิศทางใหม่ของการวางแผนครอบครัวและเพศศึกษา: ทางออก
ของการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กฤตยา อาชวนิจกุล. 2554. **เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนไปในสังคมไทย ใน สุรีย์พร พันพื้ง และมาลี
สันภูววรรณ (บรรณาธิการ) จุดเปลี่ยนประชากร จุดเปลี่ยนสังคมไทย.** นครปฐม:
สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม, 43-66.

ขวัญชนก ศิริวัฒนกาญจน์. 2541. **พฤติกรรมทางเพศและปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายการมี
เพศสัมพันธ์ของเยาวชนหญิงโสด ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด
อุดรธานี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผน
ประชากร, มหาวิทยาลัยมหิดล.

จันทร์เพ็ญ ชูประภาวรรณ และคณะ. 2541. **เด็ก เยาวชน และครอบครัว.** กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ สุรีย์ กาญจวงศ์ และจารุณี มะลิโจนี, 2523, **เพศศึกษาแผนใหม่.**
กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ดารุณี ภูษณสุวรรณศรี. 2540. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสของ
นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสาธารณสุขศาสตร์,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

ไทยโพสต์. 2555. **เด็กไทยยิ่งใจแตกท้องแหว่งพุ่งแข่งกันมีก๊ิก** (Online) <http://www.thaipost.net/x-cite/100712/59401>, 10 กรกฎาคม 2555.

นางลักษณ์ เอมประดิษฐ์. 2535. **สาเหตุและผลกระทบทางสุขภาพของการเป็นกะเทยหลักเพศ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (เอกสารอัดสำเนา).

นภาพร หะวานนท์. 2539. “การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์และการยุติการตั้งครรภ์”. **วารสารการวิจัยระบบสาธารณสุข** 4 (1): 45-54.

นิภา ไกรเสวกวิสัย. 2546. **พฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร, มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. 2545. **ระเบียบวิธีการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประทุม แป้นสุวรรณ. 2545. **การให้คำปรึกษากลุ่มด้านเพศศึกษาวัยรุ่นในกลุ่มเสี่ยง**. กรุงเทพฯ: ก๊อบบี้แอนด์พรินท์.

ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. 2525. “ครอบครัวสลาย: ปัจจัยภายนอกและภายใน”. **วารสารสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา** 1 (1): 61.

พิมพ์วัลย์ บุญมงคล และคณะ. 2541. **องค์ความรู้ของงานวิจัยเอดส์ด้านสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: รุ่งแสงการพิมพ์.

พิสุทธิพร จำใจ. 2543. **คู่มือเพศศึกษา**. กรุงเทพฯ: ต้นธรรมสำนักพิมพ์.

เมธินันท์ ภินณูชน. 2539. “หลักการและเทคนิคการให้คำปรึกษาครอบครัว”. **วารสารแนว** 30 (163): 56-64.

วรรณภา กวีระตระกูล. 2545. **พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นไทยในปัจจุบัน.**

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์.

วัฒนา สารขวัญ. 2545. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิง
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตเมือง และ
ชนบทจังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
สุศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วันทนี วาสิกะสิน และคณะ. 2540. **เพศศึกษา.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันทนี วาสิกะสิน. 2526. **ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์กับงานสังคมสงเคราะห์.**
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วันทนี วาสิกะสินและคณะ. 2546. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเพศศึกษา.** กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศรีภัทรา จาริยวงศ์. 2539. **ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนที่
ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขานามัยครอบครัว, มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศุภาศิริ การิกานนท์. 2541. **บทบาทของพ่อ แม่ ในการสอนเพศศึกษาแก่ลูกสาววัยรุ่นใน
เขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา,
มหาวิทยาลัยมหิดล.

สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย. 2525. **เพศศึกษา.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2548. **การสาธารณสุขไทย 2544-2547.**
กรุงเทพมหานคร : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

สุชาติ โสุมประยูร และวรรณ โสุมประยูร. 2543. **เพศศึกษา**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

อนงค์ ชีระพันธ์. 2544. **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อมรวิทย์ นาครทรรพ. 2548. **เด็กไทยในมิติวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.

อรรถ อัฐทวิลาภ. 2544. **พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดภูเก็ต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุมาพร ตรังสมบัติ. 2541. **จิตบำบัดและการให้คำปรึกษาครอบครัว**. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้าพรินต์.

Archavanitkul, K. 2002. **State of Knowledge Regarding International Migration in Thailand**. Nakorn Pathom: Institute for Population and Social Research, Mahidol University.

ASTVผู้จัดการออนไลน์. 2547. **สำรวจแนวรบสถานการณ์เรื่องเพศของวัยรุ่นไทยจากงานวิจัย** (Online) <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9470000077331>, 10 กรกฎาคม 2555.

Bond, K. C. 1995. **Social Sexual Networking in Urban Northern Thailand**. Doctoral Thesis of Science. Johns Hopkins University.

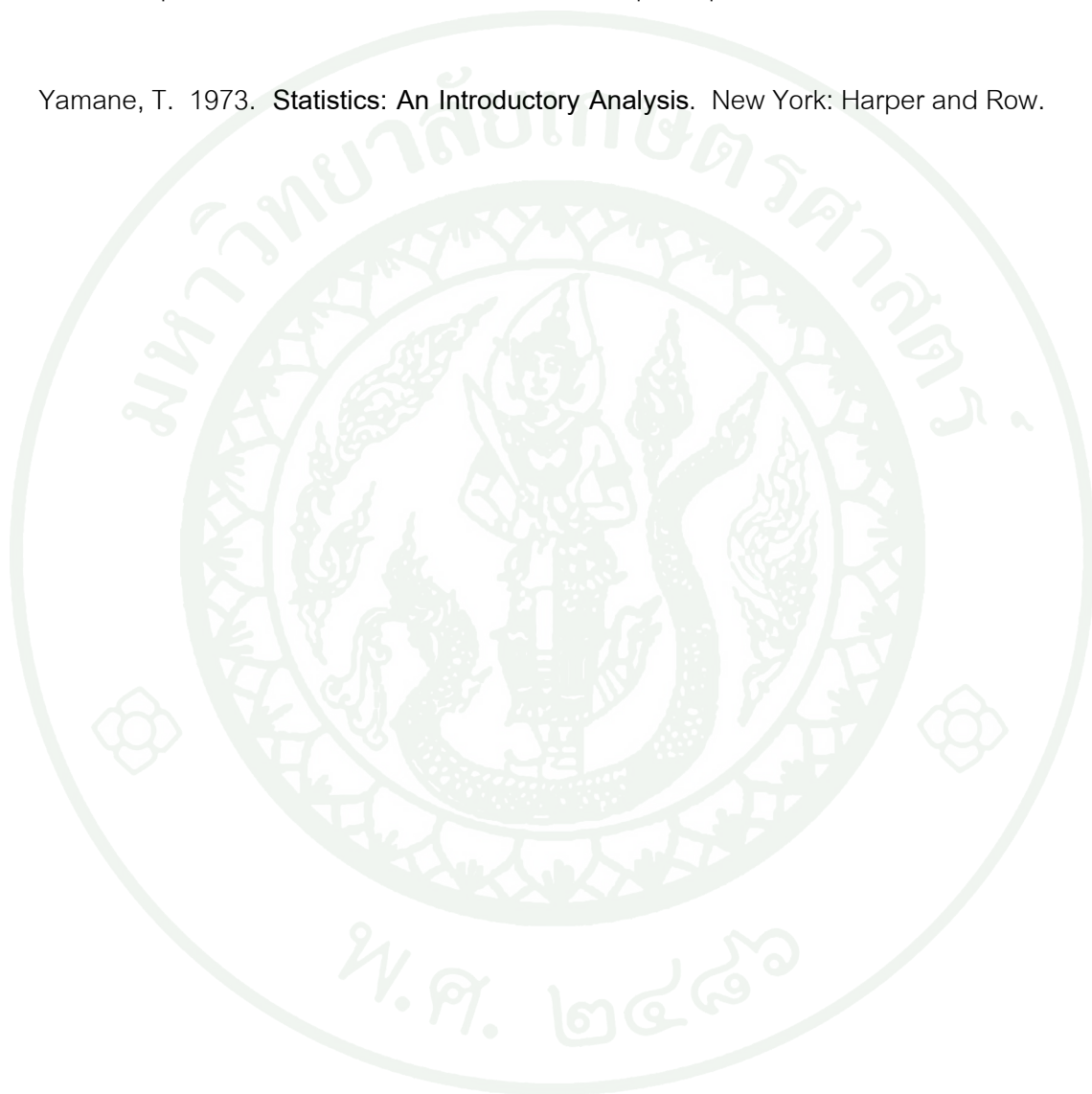
Carroll, J. L. 2005. **Sexuality Now**. Pennsylvania: Thomsom.

- Dixon Muller, R. 1993. "The Sexuality Connection in Reproductive Health" in Zeidenstein, S and Moore, K. (eds.). **Learning about Sexuality**. New York: The Population Council, 40-69
- Dorothy, S. B. and J. B. Raphael. 1988. **Family Therapy A Systemic Integration**. London: Allyn and Bacon, Inc.
- Ford, N. and S. Kittisuksathit. 1996. **Youth Sexuality: The Sexual Awareness, Lifestyles and Related-Health Service Need of Young, Single Factory Workers In Thailand**. Nakorn Pathom: Institute for Poppulation and Social Research, Mahidol University.
- Lorber, J and S. A. Farrell. 1991. **The Social Construct of gender**. London: SAGE.
- Paker, R. and J. H. Gagnon. 1995. **Conceiving Sexuality: Approaches to Sex Research in a Postmodern World**. London: Routledge.
- Parker, R., M. Herdt, and M. Carballo. 1991. "Sexual Culture, HIV transmission, and AIDS Research", **Journal of Sex Research**. 28 (1): 77-89.
- Sibthorpe, B. 1992. The Social Construction of Sexual Relationship as a Determinant of HIV Risk Perception and Condom Use among Injection Drugs Users. **Medical Anthropology Quarterly** 6 (3): 255-257
- Thomas, J. S. 2001. **Sociology Concept and Application in a Diverse World**. Michigan: Pearson.
- Vance, C. 1991. "Anthropology Rediscovered Sexuality: A Theoretical Comment". **Social Science and Medicine**. 33 (8): 875-884.

Williams, V. D. 1983. **Families and Religions: Conflict and Change in Modern Society**.
London: Beverly Hills.

World Health Organization. 1997. **World Health Report Bridging the Gap's** (Online).
http://www.who.int/whr/1998/en/whr98_en.pdf. April 20, 2012.

Yamane, T. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis**. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเรื่อง

พฤติกรรมการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หรือเติมข้อมูลของท่านลงในช่องว่าง

1. เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ปี
3. ระดับการศึกษา ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 2
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เงินที่ได้รับจากพ่อแม่ / ผู้ปกครอง / จากการทำงานพิเศษ ต่อเดือน

☐ 1. น้อยกว่า 2,000 บาท	☐ 2. 2,000 – 4,000 บาท
☐ 3. 4,000 – 6,000 บาท	☐ 4. 6,000 – 8,000 บาท
☐ 5. มากกว่า 8,000 บาท	
5. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

☐ 1. สมรส	☐ 2. หย่าร้าง	☐ 3. ไม่ได้สมรส
----------------------------------	--------------------------------------	--
6. การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา

☐ 1. อยู่ด้วยกัน	☐ 2. แยกกันอยู่
---	--
7. ความสัมพันธ์ของบิดามารดา

☐ 1. รักใคร่กันดี	☐ 2. ทะเลาะกันบางครั้ง
☐ 3. ทะเลาะกันเป็นประจำ	☐ 4. ไม่แน่ใจ

8. ลักษณะที่พักอาศัย

☐ 1. พักที่บ้านกับพ่อและแม่	☐ 2. พักที่บ้านกับพ่อหรือแม่
☐ 3. พักที่บ้านญาติ	☐ 4. พักอยู่กับแฟน
☐ 5. พักอยู่กับเพื่อน	☐ 6. พักอยู่คนเดียว
☐ 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

9. ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนได้รับความรู้เรื่องเพศศึกษาจากแหล่งใดมากที่สุด
(เลือกเพียง 1 คำตอบเท่านั้น)

☐ 1. พ่อ/แม่	☐ 2. โรงเรียน
☐ 3. หนังสือเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศ	☐ 4. หนังสือทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องเพศ
☐ 5. ชุมชน (รวมถึงเพื่อนด้วย)	☐ 6. โทรทัศน์ (เกมโชว์, ละคร ฯลฯ)
☐ 7. สื่ออื่น ๆ (อินเทอร์เน็ต ฯลฯ)	☐ 8. อื่น ๆ โปรดระบุ

10. ในกลุ่มเพื่อนสนิทของท่านมีเพื่อนเพศชาย คน และเพื่อนหญิง คน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเรื่องปัจจัยด้านครอบครัว

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

ปัจจัยด้านครอบครัว	ความคิดเห็นต่อระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
2.1 การอบรมเลี้ยงดูในครอบครัว				
1. ครอบครัวของท่านมีการพูดคุย สอบถาม สารทุกข์สุขดิบเสมอเมื่อท่านกลับถึง บ้าน				
2. ครอบครัวของท่านมักจะดูแลความ ประพฤติของท่านในเรื่องต่าง ๆ อย่าง เข้มงวด				

ปัจจัยด้านครอบครัว	ความคิดเห็นต่อระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
3. ครอบครัวของท่านมีกติการ่วมกันที่ท่านต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด				
4. ครอบครัวของท่านมักสั่งห้ามท่านทำอะไร สิ่งหนึ่งโดยไม่อธิบายเหตุผล				
5. ครอบครัวของท่านจะตำหนิอย่างรุนแรงถ้าฝ่าฝืนคำสั่งคำแนะนำ				
6. ครอบครัวของท่านจะลงโทษด้วยการทุบตี ถ้าฝ่าฝืนคำสั่งคำแนะนำ				
7. ครอบครัวของท่านจะลงโทษด้วยมาตรการรุนแรง เช่น ตัดค่าขนม ถ้าฝ่าฝืนคำสั่งคำแนะนำ				
8. ท่านไม่มีโอกาสได้ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของชีวิต				
2.2 สัมพันธภาพในครอบครัว				
9. เมื่อท่านมีปัญหาคนในครอบครัวจะเป็นที่ปรึกษาก่อนบุคคลอื่นเสมอ				
10. ครอบครัวของท่านมีความห่วงใยซึ่งกัน และกัน ดูแลกันเสมอ				
11. ครอบครัวของท่านจะพูดคุยปรึกษากันด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์				
12. ครอบครัวของท่านมักพูดคุยหยอกล้อ เพื่อกระชับความสัมพันธ์กัน				
13. ครอบครัวของมีความขัดแย้งกัน				
14. คนในครอบครัวของท่านไม่เคยรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในแต่ละวันของกันและกันเลย				

ปัจจัยด้านครอบครัว	ความคิดเห็นต่อระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
15. พ่อแม่ ผู้ปกครอง ลำเอียงเข้าข้างสมาชิกคนใดคนหนึ่งเสมอ				
16. คนในครอบครัวมีความลับต่อกัน				
2.3 การอบรมสั่งสอนเรื่องเพศในครอบครัว				
17. ทุกคนในครอบครัวของท่านช่วยอธิบายเมื่อร่างกายท่านเกิดการเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น เช่น การมีประจำเดือน การฝันเปียก				
18. ทุกคนในครอบครัวของท่านชี้แจงถึงประโยชน์ของการรักษาความสะอาดสุขอนามัยทางเพศ				
19. คนในครอบครัวของท่านให้คำปรึกษาแนะนำวิธีระบายอารมณ์ทางเพศ				
20. คนในครอบครัวของท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกคบหาเพื่อนต่างเพศ				
21. ครอบครัวของท่านไม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์				
22. คนในครอบครัวของท่านไม่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้คุมกำเนิด				
23. คนในครอบครัวของท่านชิงสุกก่อนห่าม				
24. คนในครอบครัวของท่านไม่เปิดโอกาสให้คบหาเพื่อนต่างเพศได้ แม้ว่าจะไม่กระทบต่อการเรียนหรือไม่มีความสัมพันธ์ที่เกินเลย				

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเรื่องการเรียนรู้เรื่องเพศ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

ปัจจัยจากสิ่งรอบด้าน	ความคิดเห็นต่อระดับการเรียนรู้เรื่องเพศ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 การรับรู้เพศวิถีจากโรงเรียน				
1. การเรียนรู้ในห้องเรียนช่วยให้ท่านเข้าใจเรื่องเพศได้อย่างถูกต้อง				
2. ครูสามารถเป็นที่ปรึกษาที่ดีให้แก่ท่านเมื่อท่านมีข้อข้องใจในเรื่องเพศ				
3. โรงเรียนเป็นสถานที่ซึ่งเหมาะสมกับการศึกษาเรื่องเพศ				
4. โรงเรียนช่วยสอนเรื่องการปฏิบัติตนทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม				
5. หลักสูตรการเรียนการสอนเรื่องเพศในปัจจุบันไม่เพียงพอต่อความต้องการของท่าน				
3.2 การรับรู้เพศวิถีจากชุมชน				
6. การพูดคุยกับเพื่อนช่วยให้ท่านเรียนรู้ค่านิยมเรื่องเพศอย่างถูกต้องตามประเพณี				
7. เพื่อนมักชักชวนท่านให้มองและวิจารณ์ถึงสัดส่วนของเพศตรงข้าม				
8. ผู้ใหญ่ในชุมชนมักจะแนะนำเรื่องการไม่ซิงสุกก่อนห้ามอยู่เสมอ				
9. ผู้ใหญ่ในชุมชนสอนให้ท่านเป็นการเป็นสุภาพบุรุษหรือกุลสตรี				
10. การพูดคุยกับเพื่อนทำให้ท่านเกิดความรู้สึกอยากมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก				

ปัจจัยจากสิ่งรอบด้าน	ความคิดเห็นต่อระดับการรับรู้เรื่องเพศ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
3.3 การรับรู้เพศวิถีจากสื่อ				
11. การรับชมสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันช่วยให้ท่านรู้จักวิธีปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์อย่างนุ่มนวล				
12. สื่อต่าง ๆ ช่วยทำให้ท่านมีความเข้าใจต่อปัญหาต่าง ๆ จากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน				
23. การเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ ช่วยทำให้ท่านเรียนรู้ที่จะคบกับแฟนหรือคนรักอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน				
14. สื่อต่าง ๆ มักทำให้ท่านเกิดความอยากลองมีเพศสัมพันธ์				
15. การที่สื่อมักเผยแพร่ข่าวดารานักร้องมีพฤติกรรมท้องก่อนแต่งเป็นเรื่องปกติ				

ส่วนที่ 4 เพศวิถี

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

เพศวิถี	ระดับความคิดเห็นในเรื่องเพศวิถี			
	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.1 คู่สัมพันธ์ทางเพศ				
1. อายุระหว่าง 13 – 15 ปีเป็นช่วงที่เหมาะสมที่จะเริ่มมีคนรัก				
2. การเปลี่ยนคนรักบ่อย ๆ ไม่ใช่เรื่องแปลก				
3. เพื่อนเหมาะสมที่สุดที่จะเลือกมาเป็นคนรัก				
4. รุ่นพี่เหมาะสมที่สุดที่จะเลือกมาเป็นคนรัก				

เพศวิถี	ระดับความคิดเห็นในเรื่องเพศวิถี			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
5. รุ่นน้องเหมาะสมที่สุดที่จะเลือกมาเป็นคนรัก				
6. การมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกควรกระทำกับ ผู้ชายบริการทางเพศ				
7. การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักในวัยเรียนเป็น เรื่องปกติ				
8. การคบกับคนรักที่ไม่เข้าใจซึ่งกันและกันก็ สามารถเลิกกันได้แม้เคยมีเพศสัมพันธ์กันแล้ว				
4.2 การกระทำหรือพฤติกรรมทางเพศ				
9. คนรักกันสามารถไปไหนมาไหนด้วยกันตาม ลำพังได้				
10. การที่คนรักจับมือกันถือเป็นเรื่องปกติ				
11. คนรักกันสามารถแสดงออกถึงความรักด้วยการ จูบปากกันได้				
12. การจับอวัยวะอันพึงสงวนของคนรักเป็นการ แสดงออกถึงความรักอย่างหนึ่ง				
13. คนรักทุกคู่สามารถสำเร็จความใคร่ให้คู่รัก โดยใช้ปากได้				
14. การมีเพศสัมพันธ์กับคนรักถือเป็นเรื่องปกติ				
4.3 การให้ความหมายของความสัมพันธ์ทางเพศ				
15. เมื่อผู้หญิงแต่งงานผู้หญิงคือสมบัติของสามี				
16. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนคือการเรียนรู้ ทางสังคมอีกแบบหนึ่ง				
17. สังคมไทยควรปล่อยให้ฟรีเซ็กซ์				
18. ผู้หญิงควรรักษาความบริสุทธิ์ไว้จนกว่าจะ แต่งงาน				
19. ควรมีเพศสัมพันธ์เฉพาะกับคู่สมรสเท่านั้น				

เพศวิถี	ระดับความคิดเห็นในเรื่องเพศวิถี			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
20. ผู้ที่ท้องไม่พร้อมควรทำแท้งได้ในทุกกรณี				
21. เพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นการผิดศีลธรรม				
22. การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนจะทำให้ชีวิตในอนาคตของท่านล้มเหลว				
5.4 แรงขับเคลื่อนเพศและความพึงพอใจ				
23. วัตถุประสงค์ในการคบหาเพศตรงข้ามคือการมีเพศสัมพันธ์				
24. วัยรุ่นควรมีประสบการณ์ในเรื่องเพศ				
25. ท่านรู้สึกผิดที่จะมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน				
26. การคบกันโดยไม่มีเพศสัมพันธ์กันทำให้ความสัมพันธ์ไม่พัฒนา				
27. เมื่อมีความต้องการทางเพศ ท่านสามารถซื้อบริการจากผู้ขายบริการทางเพศได้				
29. เมื่อมีสิ่งกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ท่านมักจะมีความต้องการทางเพศมากและควบคุมมันไม่ได้				

5. ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะที่ท่านต้องการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ขอบคุณที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามฉบับนี้

สรายุทธ ชาญชลสมุทร

ผู้วิจัย

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ -นามสกุล

นายสรายุทธ ชาญชลสมุทร

วัน เดือน ปี ที่เกิด

23 มกราคม 2532

สถานที่เกิด

จังหวัดชลบุรี

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(เกียรตินิยมอันดับสอง)

